

2. CATALUNYA

2.1. ACTIVITAT LEGISLATIVA DEL PARLAMENT DE CATALUNYA*

A cura de Joan Vintro

Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya (DOGC núm. 3355, de 26 de març).

Des dels seus orígens, als Estats Units d'Amèrica, la mediació, com a mitjà de resolució extrajudicial eficaç dels conflictes matrimonials, és una figura jurídica que ha anat prenent volada durant el darrer terç del segle XX als països occidentals, fins al punt que el Comitè de Ministres del Consell d'Europa va instar els estats membres, mitjançant la Recomanació R(98) I, del 21 de gener, a instituir-la i potenciar-la. Aquest fet, juntament amb l'experiència acumulada a Catalunya pels equips psicossocials adscrits als jutjats de família, la funció principal dels quals és l'assessorament de l'autoritat judicial en la presa de decisions sobre els fills menors d'edat, però que també poden intervenir assessorant les parts en litigi dins el marc de la facultat d'aquestes de regular de comú acord els efectes de la separació o el divorci, justifiquen que el legislador català hagi aprovat la Llei 1/2001, que pretén institucionalitzar aquesta via de resolució extrajudicial de conflictes més enllà de l'àmbit estrictament matrimonial i in-

cloure també els que es puguin produir entre els membres d'una parella estable no matrimonial i els que es produeixin per raó d'aliments entre parents o institucions tutelars. Aquesta institucionalització es realitza amb la creació del Centre de Mediació Familiar de Catalunya, entitat sense personalitat jurídica adscrita al Departament de Justícia, que ha de promoure la mediació i organitzar el servei públic de l'activitat. Amb tot, la Llei estableix la possibilitat que els col·legis professionals que incorporen les persones capacitades per fer de mediadores poden organitzar els propis serveis de mediació, de manera que la sol·licitud dels serveis de mediació poden fer-se per mitjà del Centre de Mediació o per mitjà dels serveis col·legials. En tot cas, els mediadors han de ser advocats, psicòlegs, treballadors socials, educadors socials o pedagogs col·legiats i amb l'experiència professional i la formació específica que s'estableix per reglament, i han d'estar inscrits en el Registre general dependent del Centre de

**Correcció d'errades* del comentari sobre la Llei 6/2000, de 19 de juny, de pensions periòdiques, publicat en aquesta secció de la revista *Autonomies*, núm. 27:

—A la pàg. 195, quarta línia del tercer paràgraf, on diu «de forma rigorosa» ha de dir «d'una manera poc rigorosa».

—A la pàg. 199, última línia del penúltim paràgraf, on diu «l'art. 16.1.6» ha de dir «l'art. 16.1.b».

Mediació, a més dels registres que constitueixin els col·legis respectius.

En tot cas cal remarcar que la mediació està basada en el principi de voluntarietat, la qual cosa implica que les parts són lliures d'acollir-se a la mediació i també de desistir-ne en qualsevol moment. En aquest sentit, la manca de col·laboració d'una de les parts pot produir que el mediador designat consideri acabada la mediació, sens perjudici que la seva decisió, si escau, hagi de ser ratificada pel col·legi respectiu. També pel mateix motiu la Llei estableix que les qüestions que es poden sotmetre a mediació familiar s'han de referir sempre a matèries de dret privat dispositiu. En aquest sentit, malgrat que el mediador té el deure de confidencialitat sobre les informacions obtingudes al llarg de la mediació, també té l'obligació d'informar les autoritats competents de les dades que puguin revelar l'existència d'una amenaça per a la vida o la integritat física o psíquica d'una persona o fets delictius perseguibles d'ofici.

En un mateix sentit, cal recordar que res no impedeix que qualsevol conflicte en l'àmbit familiar al marge dels taxats per la Llei pugui ser objecte de mediació. La Llei, però, exclou la seva aplicació en aquests casos, llevat del que respecta a la responsabilitat dels mediadors i al règim sancionador que els és aplicable per la seva actuació. L'exclusió d'una mediació de la Llei té, però, com a principal conseqüència la impossibilitat d'acollir-se a la gratuïtat del servei ni tampoc al sistema de tarifes que ha d'establir el Departament de Justícia, sinó que els honoraris de la mediació s'han de pactar en el moment d'encarregar els serveis.

El procediment de la mediació es troba regulat detalladament a la Llei, que prescriu les actuacions que s'han de dur a terme, des del contingut que ha de tenir la reunió inicial del mediador amb les parts fins a la durada màxima que pot tenir tot el procés, com també la documentació i les actes que cal estendre.

La responsabilitat dels mediadors conforma l'últim capítol de la Llei, que estableix un catàleg d'infraccions a partir de l'obligació dels mediadors d'actuar amb imparcialitat, a garantir la confidencialitat, a facilitar l'acord entre les parts, a informar l'autoritat judicial dels acords assolits quan la mediació s'ha fet per indicació d'aquesta, a facilitar informació estadística al Centre de Mediació Familiar de Catalunya, a facilitar prèviament les tarifes dels seus honoraris i a denunciar l'existència d'amenaques per a la vida o la integritat física o psíquica d'una persona o fets delictius perseguibles d'ofici. Les infraccions es qualifiquen de lleus, greus i molt greus, en funció, bàsicament, del perjudici causat a les parts que s'havien sotmès a la mediació, sens perjudici que l'incompliment dels deures en matèria d'imparcialitat i de confidencialitat constitueixen sempre, com a mínim, infraccions greus. Les sancions, la imposició de les quals correspon als col·legis professionals respectius, inclouen l'amonestació per escrit, la suspensió temporal com a mediador o la baixa definitiva del Registre de persones mediadores, la qual cosa implica la impossibilitat de seguir actuant en el marc establert en aquesta Llei.

Pere Sol

Llei 5/2001, de 2 de maig, de fundacions (DOGC núm. 3388, de 15 de maig).

La Llei 5/2001 innova el marc normatiu relatiu a les fundacions que exerceixen principalment llurs funcions a Catalunya —element que determina la competència de la Generalitat d'acord amb l'art. 9.24 de l'Estatut— i que estava regulat a la Llei 1/1982, de 3 de març, de fundacions privades, modificada per la Llei 21/1985, de 8 de novembre.

La nova regulació implica el que, d'alguna manera, es podria anomenar una *liberalització* de les fundacions, tant des del punt de vista de la seva creació com des de la perspectiva del control de les fundacions per mitjà del protectorat.

Des del punt de vista de la seva creació, l'exposició de motius de la Llei declara expressament que pretén donar cobertura a fundacions que «no disposen de cap altra dotació que una quantitat simbòlica» però que compten amb «un altre capital constituït pel voluntarisme i per l'activitat al servei de l'interès general». En aquest sentit, malgrat que l'art. 1 manté una concepció clàssica de la idea fundacional, en la qual l'afecció d'un patrimoni a finalitats d'interès general constitueix un element essencial, a l'hora d'establir la suficiència d'aquest patrimoni per garantir la viabilitat de la fundació, ja no es fa referència a les finalitats, sinó a les activitats de la fundació (art. 5), les quals s'han de projectar amb mitjans suficients, tant si es tracta dels rendiments de béns o drets, com d'una activitat, o de donacions o subvencions (art. 10), la qual cosa se separa del règim que establia l'art. 3 de la Llei 1/1982. També cal remarcar que es redueix del 80 al 70 % l'aplicació obligatòria de les rendes a les finalitats fundacionals

(art. 33). A aquests elements cal afegir la previsió expressa que la fundació pugui ser constituïda per una durada indefinida o temporal amb l'única restricció, en aquest darrer cas, que la durada ha de ser suficient per dur a terme la finalitat fundacional (art. 2).

Pel que fa a la reducció de la intervenció del protectorat, la nova regulació redueix notablement els supòsits d'autoritacions prèvies, especialment algunes de caràcter econòmic, com la desaparició de l'obligatorietat de presentar el pressupost de l'any, sens perjudici que els comptes anuals s'hagin de seguir presentant al protectorat, el qual, a més, ha de demanar a l'autoritat judicial la intervenció de les fundacions que incompleixin aquesta obligació durant dos anys consecutius, sens perjudici que, per obtenir subvencions de la Generalitat, les fundacions han d'haver presentat els seus comptes (art. 31). Cal assenyalar que determinades fundacions —en funció del seu patrimoni, del seu volum d'activitat o del nombre de treballadors— estan obligades a sotmetre els seus comptes a una auditoria externa en termes similars a l'exigència que correspon a una entitat mercantil, i que l'informe de l'auditoria ha de presentar-se també al protectorat (art. 32). Les funcions específiques del protectorat, que perd les de caràcter netament fiscalitzador en benefici d'altres d'assessorament i de suport, s'inclouen a l'art. 48 de la Llei. Això no obstant, el protectorat ha de vetllar perquè es mantinguin les limitacions sobre disposició del patrimoni a les fundacions constituïdes a l'empara de la legislació anterior, en la mesura que aquestes limitacions es tenen per

implícites en la voluntat del fundador (disposició transitòria tercera).

La Llei regula amb detall el patronat i els patrons (art. 15 a 26). En relació amb aquesta regulació, la tramitació de la Llei va generar algunes discussions al voltant de la possibilitat de retribuir els patrons. Finalment, però, el text aprovat manté la prohibició que l'exercici del càrrec de membre del patronat sigui retribuït, sens perjudici del rescabament de les despeses que representi l'exercici d'aquestes funcions i estableix la possibilitat que, si els membres del patronat exerceixen tasques de direcció, de gerència o d'administració, aquestes només poden ser retribuïdes en el marc d'una relació contractual, que pot ser, si escau, de caràcter laboral (art. 23).

La nova regulació introdueix encara dues novetats remarcables. La primera, recollida a l'art. 2, fa referència a la possibilitat que els fundadors siguin persones jurídiques públiques, d'acord amb

el que ja establia la Llei de l'Estat 30/1994, de 24 de novembre, de fundacions i d'incentius fiscals a la participació privada en activitats d'interès general. La segona, a la qual es dedica el capítol V de la Llei, introdueix la possibilitat de constituir fons especials. Segons l'art. 40, les fundacions poden convenir amb altres persones l'aportació que aquestes facin de béns i drets i constituir un fons especial destinat a l'acompliment de determinades finalitats coincidents amb els fins fundacionals. Això significa en certa mesura la possibilitat de *constituir* una fundació dins la fundació, és a dir, la possibilitat que qui fa l'aportació, sense necessitat de constituir una nova fundació, pugui vincular el patrimoni aportat a alguna finalitat concreta d'entre les genèriques definides com a objectiu fundacional.

Pere Sol

Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn (DOGC núm. 3407, de 12 de juny).

Val a dir, com a qüestió prèvia, que aquesta Llei es pot considerar pionera a l'Estat espanyol, ja que encara que l'any 1988 es va aprovar a Canàries la Llei de protecció de la qualitat astrològica dels seus observatoris, el seu abast era molt més reduït, i fins i tot, des del punt de vista geogràfic, limitava la seva aplicació a una part del territori autonòmic (l'illa de Palma, i en menor mesura encara, Tenerife), de manera que no es pot considerar que constituís una regulació del mateix caire que la que ara presentem. D'altra banda, tampoc no existeix normativa de la Unió Europea, encara que alguna entitat subestatal, especialment a Itàlia, ha aprovat normatives sobre

això. L'interès per evitar o reduir la contaminació lumínica exigia una norma específica, i de rang legal, perquè les lleis generals existents que podien servir per fonamentar una intervenció en aquest àmbit eren insuficients o inadequades, pel seu objecte o àmbit d'aplicació, ja que o bé es referien a la contaminació de l'atmosfera per emissions o es limiten a actuar sobre les activitats, i per tant només sobre les instal·lacions que serveixen de base o suport físic per desenvolupar-les des del punt de vista de la seva incidència en el medi ambient, entesa com a introducció de substàncies, vibracions, radiacions, calor o soroll en l'atmosfera, l'aigua o el

sòl (art. 4.2.a de la Llei 3/1998, de 27 de febrer), i quedaven fora d'intervenció, per tant, aquelles instal·lacions que no serveixen de base per a cap activitat (vies urbanes, edificis i serveis públics en general). D'altra banda, l'ordenació urbanística també era inapropiada per establir limitacions per raó de la contaminació lumínica. Tant per causa de la seva importància, voluntat d'innovació i exemplaritzadora, com perquè podria incidir en alguna altra normativa de rang legal, calia que la regulació es fes en una norma amb rang de llei. La conveniència d'una normativa general es justificava també per la necessitat d'evitar actuacions fragmentàries o fins i tot una diversitat de solucions a escala local (amb possible disparitat de criteris, a més del perill de la fragmentació del territori).

S'ha d'incloure aquesta Llei dins de normes d'intervenció per raons mediambientals o proteccionistes. Per tant, el títol competencial cal trobar-lo en l'art. 10.1.6 EAC, que, malgrat que supediti l'exercici de la potestat legislativa autonòmica a la legislació estatal bàsica en la matèria, possibilita legislar abans que aquesta darrera existeixi, segons ha considerat la jurisprudència constitucional. No obstant aquest enquadrament competencial de la regulació establerta en la Llei, és susceptible de penetrar en algun moment dins d'altres matèries de competència estatal, com seria la il·luminació de les costes (149.1.20 CE), trànsit i circulació de vehicles de motor (149.1.21 CE), enllumenat d'instal·lacions militars i de les forces de seguretat estatals (149.1.4 i 149.1.29); a més, en d'altres instal·lacions la qualificació d'interès general o el caràcter supracomunitari, segons els casos, podrien limitar la capacitat de regulació autonòmica, la qual cosa podria

donar lloc que instal·lacions similars des del punt de vista de la contaminació lumínica que es pretén evitar o reduir no estiguessin subjectes a la mateixa regulació; en conseqüència, resulta plenament justificable, i correcte, que la mateixa llei exclouï les esmentades instal·lacions del seu àmbit d'aplicació (art. 3).

La Llei és una llei breu, amb un contingut tècnic notable, que si bé estableix els principis, les definicions, les prohibicions, les limitacions i els instruments de control necessaris, requereix en bona mesura el complement reglamentari perquè la intervenció que cal exercir per la seva naturalesa ha de tenir un nivell tècnic minuciós i precís, cosa que només pot tenir lloc a través d'una norma de rang reglamentari. El reglament és, a més, un instrument que facilitarà l'actualització previsible com a conseqüència del desenvolupament tecnològic que es pot produir en aquesta matèria. Resulta lògic, així, que es trobin fins a set remissions al reglament, entre els vint-i-quatre articles, a més de l'habilitació general continguda en la disposició final cinquena; per tant, el reglament que s'ha de dictar té ja un contingut mínim prescrit per la mateixa Llei. Malgrat la brevetat de la Llei, cosa que podria fer pensar en una paral·lela simplicitat del desplegament reglamentari, el termini de què disposa el Govern per dictar aquesta norma és de quatre mesos a partir de la comissió creada a la disposició final 3.1, cosa que fa preveure una complexitat en aquest desplegament, a més de la voluntat de comptar en la seva elaboració amb la participació dels sectors afectats, tot donant-los una plataforma institucional de participació, per tal de facilitar-la, ja que és possible que en aquest àmbit no existeixin gaires organitzacions sectorials formalment reconegudes.

Malgrat l'extensa remissió al reglament, la Llei té el contingut que per imperatiu constitucional s'ha de reservar a una norma del seu rang, com és l'establiment de les prohibicions i limitacions, una mínima ordenació competencial, els procediments d'intervenció en els seus trets bàsics i el règim sancionador. També conté unes disposicions generals imprescindibles com a directrius de la normativa (finalitats, a l'art. 2, i definicions, a l'art. 4, i una ordenació per zones, pendents d'establir, però es donen els criteris per fer-ho posteriorment, a l'art. 5).

Com a llei d'intervenció, conté prohibicions i limitacions, com ja s'ha assenyalat, adreçades a tothom, però també conté unes prescripcions adreçades especialment a l'Administració que afecten concretament les construccions públiques i la contractació en un règim de subjecció diferent del que recau sobre els particulars, però també perquè l'Administració pot servir d'exemple i ha d'impulsar amb la seva acció que es doni compliment als objectius perseguits per la Llei.

És important que la Llei considera les repercussions econòmiques de la seva aplicació i estableix un instrument específic de finançament, el fons econòmic (art. 13), important per a l'Administració local, ja que hi estarà fortament implicada (recordem que l'enllumenat públic és un servei mínim obligatori dels municipis).

L'efectiu compliment d'una llei d'intervenció d'aquestes característiques comporta que s'estableixi un règim sancionador, la qual cosa es verifica en la Llei que es comenta, amb una regulació bastant completa, i que recull, a més dels elements bàsics en una regulació d'aquest tipus, l'habilitació per adoptar mesures cautelars que poden arribar a la

desconnexió de l'enllumenat infractor (art. 21). La Llei no determina la distribució de competències en el règim sancionador, i remet al desplegament reglamentari posterior, tot i que assenyalava que no sols correspon a l'Administració de la Generalitat sinó també a l'Administració local. La inspecció s'atribueix indistintament també a aquestes administracions, tot i que no necessàriament l'ha de fer directament l'Administració a través de la seva administració, sinó que es recull la possibilitat de recórrer a entitats col·laboradores, com ja s'ha admès en altres activitats de control mediambiental. Tot i que l'Administració local que s'assenyala com a competent és la municipal, també es considera la possibilitat de delegació als consells comarcals (disposició addicional quarta) per a l'establiment de la zonificació.

Com ja s'ha indicat, es recull també un òrgan de participació dels sectors afectats, en una disposició final, tot i que no se'n detallen la composició i les funcions, que cal suposar únicament consultives, per mitjà d'informes no vinculants.

Cal remarcar, així mateix, la previsió de col·laboració amb l'Administració de l'Estat, imprescindible per assolir el màxim d'efectivitat de la Llei, ateses les exclusions de l'art. 3 i la impossibilitat d'aplicar-li els preceptes sobre contractació amb l'Administració i obres públiques.

Atès el caràcter innovador de la Llei, s'ha disposat una *vacatio legis* més extensa del que és habitual per tal de facilitar-ne el coneixement públic i la preparació de les mesures necessàries per a la seva aplicació, així com un període d'adaptació llarg per a les instal·lacions existents i possibilitar una aplicació gradual i ajustada a les disponibilitats pressupostàries de les administracions afectades.

Xavier Muro

Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

Emmarcada en la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català, i d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, la Llei d'arxius i documents, en exercici de les competències establertes als art. 9.5 i 9.6 de l'Estatut, es proposa com a objectius principals els següents: impulsar la gestió i garantir la preservació de la documentació de Catalunya, tant la pública com la privada, d'acord amb els seus valors, per posar-la al servei dels interessos generals; establir els drets i els deures dels qui en són titulars, i també dels ciutadans en relació amb la documentació esmentada, i regular el Sistema d'Arxius de Catalunya (en endavant, SAC).

El títol I recull les disposicions generals, les definicions dels termes emprats a la Llei, l'àmbit d'aplicació, la coordinació i la col·laboració i la promoció de l'ús de les tecnologies. Formen l'àmbit d'aplicació de la Llei tots els documents de titularitat pública de Catalunya, els documents privats que integren o poden integrar el patrimoni documental català, els arxius situats en l'àmbit territorial de Catalunya i els òrgans administratius que els donen suport. Els arxius de titularitat estatal, inclosos els integrats en el SAC, es regeixen per la legislació estatal.

La Llei estableix l'obligatorietat de les administracions públiques en la col·laboració per a la consecució dels seus objectius i encomana al Departament de Cultura la coordinació dels arxius integrants del SAC i la vigilància per a l'aplicació d'un únic sistema de gestió documental a cadascuna de les admi-

nistracions i institucions públiques de Catalunya.

El títol II, dedicat als documents, estableix el règim aplicable als documents públics i als documents privats. Així, s'enumeren els documents públics segons les institucions que els produeixen o reben en l'exercici de les seves funcions i s'hi inclouen els documents produïts o rebuts per les persones físiques que ocupen càrrecs polítics en institucions públiques, sempre que aquests documents tinguin relació amb les funcions administratives o polítiques pròpies del càrrec.

La Llei atribueix diverses responsabilitats als titulars de documents públics, com disposar d'un únic sistema de gestió documental que inclogui la producció, la tramitació, el control, l'avaluació i la conservació dels documents i l'accés a aquests; garantir l'autenticitat i la integritat dels continguts, la conservació i la confidencialitat, independentment del suport; transferir-los a l'arxiu corresponent un cop conclosa la fase activa; fer-hi possible l'accés, garantint el dret a la intimitat personal i la reserva de les dades protegides per la Llei; destinar els recursos necessaris per aconseguir el tractament de llurs documents que la Llei exigeix. També s'hi regulen la gestió i l'avaluació dels documents públics i les mesures aplicables als documents en el cas de traspàs de funcions entre administracions i càrrecs públics i en la privatització d'entitats públiques.

Pel que fa als documents privats integrants del patrimoni documental, la Llei estableix les responsabilitats dels seus titulars, a més de les ja establertes a la Llei 9/1993, de 30 de setembre, entre les quals s'inclouen tenir-los ordenats i

inventariats; conservar-los íntegrament i no desmembrar els fons sense autorització del Departament de Cultura, i permetre-hi l'accés als investigadors acreditats.

La Llei preveu la possibilitat que els propietaris de documents privats els dipositin en un arxiu públic, que quedarà autoritzat a tractar els documents, facilitar-ne la difusió i facilitar-ne l'accés en les condicions generals aplicables a la documentació pública.

El títol III de la Llei està dedicat al Sistema d'Arxius de Catalunya (SAC). El SAC és el conjunt d'òrgans de l'Administració i d'arxius que, amb normes i procediments, garanteixen, d'acord amb els seus valors, la gestió, la conservació, la protecció i la difusió correctes de la documentació de Catalunya, i l'accés a aquesta. A més a més dels arxius que l'integren, també formen part del SAC l'òrgan del Departament de Cultura que tingui assignades les funcions que li atribueix la Llei; el Consell Nacional d'Arxius, òrgan consultiu de l'Administració de la Generalitat en matèria d'arxius, la composició del qual haurà d'establir-se per reglament; i la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental, òrgan col·legiat de caràcter tècnic, adscrit a la direcció general competent en matèria d'arxius, la composició de la qual ha d'establir-se per reglament, i encarregada de promoure l'exercici del dret d'accés i elaborar les taules d'avaluació documental, entre altres funcions. La Llei regula també la funció inspectora, que encarrega al Departament de Cultura.

D'acord amb la Llei, el SAC està integrat per l'Arxiu de la Corona d'Aragó, els arxius de la Generalitat, els arxius de les diputacions provincials i els dels municipis de més de 10.000 habitants, els arxius de les universitats, l'Arxiu

Històric de Protocols de Barcelona, els arxius històrics provincials, els arxius diocesans i capitulars de l'Església catòlica i els altres arxius que s'hi puguin integrar. S'ha d'assenyalar que la menció a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i als arxius històrics provincials com a integrants del SAC (art. 20.1.a i f de la Llei) ha estat impugnada pel president del Govern davant el Tribunal Constitucional. La pertinença al SAC comporta el compliment de determinats requisits, com l'aplicació del sistema de gestió de la documentació d'acord amb les normes fixades per l'Administració de la Generalitat; disposar del personal suficient i les instal·lacions necessàries per garantir la preservació dels fons documentals i tenir unes instal·lacions i un horari d'obertura al públic de més de deu hores setmanals que hi permetin l'accés.

Els arxius de la Generalitat estan integrats per l'Arxiu Nacional de Catalunya, l'Arxiu del Parlament de Catalunya, l'Arxiu del Síndic de Greuges, l'Arxiu de la Sindicatura de Comptes, l'Arxiu del Consell Consultiu i els d'altres institucions de la Generalitat que no depenen de la seva Administració; els arxius centrals administratius dels departaments de la Generalitat, de les delegacions territorials del Govern, de les empreses, entitats i ens dependents de la Generalitat i de les entitats de dret públic que hi estiguin vinculades; la Xarxa d'Arxius Comarcals; i tots els arxius que puguin crear-se o incorporar-s'hi a l'empara de la Llei. La Llei regula les funcions d'aquests arxius i la documentació que han de rebre en l'exercici d'aquestes funcions.

S'estableix l'obligatorietat que els ajuntaments dels municipis de més de 10.000 habitants i les diputacions provincials tinguin un arxiu que compleixi

les condicions dels integrants del SAC. La gestió dels arxius comarcals correspon als consells comarcals, que poden, juntament amb el municipi cap de comarca, acordar-ne la gestió conjunta mitjançant la subscripció del conveni corresponent.

En el títol IV la Llei regula l'accés als documents i estableix el dret general de totes les persones a accedir als documents que formen part dels procediments administratius closos. L'accés als documents públics només pot ser denegat en aplicació de les limitacions generalment establertes i les denegacions han de fer-se per resolució motivada. Excepcionalment, amb l'informe previ de la Comissió Nacional d'Accés, Avaluació i Tria Documental, les administracions poden permetre l'accés als documents exclosos de consulta, o denegar l'accés als documents no exclosos de consulta pública, si d'aquesta es deriven perjudicis als interessos generals o de les persones. En resoldre les sol·licituds d'avaluació dels documents públics, la Comissió ha de fer constar el règim aplicable a l'accés als documents que hagin de conservar-se. Les limitacions a la consulta dels documents integrants del SAC han de fer-se públiques perquè els usuaris en tinguin coneixement.

El termini per resoldre les sol·licituds d'accés és de dos mesos, sota el règim de silenci administratiu negatiu. L'Administració ha de permetre l'accés als documents que continguin dades reservades bo i garantint la impossibilitat d'accés a aquestes dades.

Les exclusions a la consulta queden sense efecte al cap de trenta anys de la producció dels documents, llevat que la

legislació especifiqui una altra cosa. Si són documents que poden afectar la seguretat, l'honor, la intimitat o la imatge de les persones com a norma general poden ser consultats amb el consentiment dels afectats o passats 25 anys de la seva mort o, si no se'n coneix la data, als 50 anys de la data de producció. Els investigadors poden accedir als documents privats integrants del patrimoni documental, respectant-hi els límits d'accés generals.

La Llei estableix també el règim sancionador aplicable i els òrgans competents per incoar els expedients sancionadors i imposar les sancions.

En definitiva, es tracta d'una llei que abandona el caràcter marcadament historicista de la llei anterior, la 6/1985 ara derogada, i, per tant, la seva justificació no es fa principalment en funció de la investigació històrica. En aquest sentit la Llei subratlla la importància intrínseca dels arxius administratius com a instruments de servei als drets dels ciutadans, de seguretat jurídica i d'una Administració eficaç i transparent. Al mateix temps, cal destacar el concepte ampli de patrimoni documental català i la voluntat d'establir un tractament documental comú de la diversa documentació pública i privada. Finalment, la creació d'un sistema d'arxius, amb un paper important atribuït a les diverses administracions públiques i a les relacions necessàries de coordinació i de cooperació entre elles, apareix com la garantia institucional per al millor compliment dels mandats continguts en la mateixa Llei.

J. V.

Llei 11/2001, de 13 de juliol, d'acolliment familiar per a persones grans (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

I. Primer la Llei 22/2000, d'acolliment de persones grans (en endavant LAPG) [vegeu-ne la ressenya a *Autonomies* núm. 27, 2001, pàg. 220-223] i, després, la Llei 11/2001, d'acolliment familiar de persones grans (en endavant LAFPG), preveuen la mesura d'acolliment en famílies, de persones de la tercera edat, com a alternativa a llur internament en residències. L'exposició de motius, apartat 3 LAPG diu: «[...] una opció més a l'ingrés [...] en institucions geriàtriques[...]» i l'exposició de motius, apartat I LAFPG, «[...] evitant-los l'internament en institucions geriàtriques quan aquesta no sigui la solució adequada ni la que elles desitgen». Aquesta mesura pivota entorn de la necessitat de convivència d'aquestes persones grans amb d'altres persones (Exposició de motius, apartat I LAFPG: «impedint que quedin desarrelades del nucli de convivència i soles») que ja formin un nucli familiar (art. 1.2 LAFPG: «integració [...] en l'àmbit familiar»), però sense que això hagi d'implicar desarrelament del seu entorn social (art. 3.2 LAFPG).

Que el Departament de Benestar Social, en promulgar la LAFPG, s'ocupi d'una matèria que només uns mesos abans ja havia estat objecte d'atenció pel Departament de Justícia, és a dir, ja vigent la LAPG, és una dada que no fa sinó reafirmar la validesa d'aquest model convivencial i que, des d'un punt de vista de política social, també demostra la necessitat de reforçar les atencions a la tercera edat. Ara bé, una tal política familiar requereix major cura de part del legislador a l'hora de redactar els instruments normatius que l'han de fer possible: d'entrada, no queda clara quina és la relació entre

aquestes dues normes [vegeu Soler Resina, Judith, «La Llei de Catalunya i Balears», 28.03.2002, pàg. 1-4]; a més a més, la segona repeteix els defectes de la primera, quant al mal anomenat *dret de subrogació* en l'acció d'aliments (art. 3.7 LAFPG; art. 6.6 LAPG) que, en tot cas, s'hauria d'adreçar contra els parents alimentants i no pas contra uns acollidors que ja han deixat d'ésser-ho i que, per tant, no estarien obligats a prestar-los.

II. Com s'acaba de dir, a Catalunya coexistien dos instruments d'assistència a les persones grans, de naturalesa jurídica distinta i amb denominacions també diverses: el *contracte d'acolliment* (regulat en la LAPG) i el *servei social d'acolliment*, anomenat *familiar* (regulat en la LAFPG). El primer tipus és oneros, dóna drets successoris i exclou tot control de l'Administració. Per contra, objecte de la LAFPG és l'acolliment com a servei social d'atenció especialitzada (exposició de motius, apartat I, i art. 1 i 2 LAFPG; *vid.* art. 3.1 i 2 i annex 2.6.2 del Decret 284/1996, de 23 de juliol, mitjançant el qual es regula el sistema català de serveis socials, modificat pel Decret 176/2000, i els art. 10 i 11 del Decret legislatiu 17/1994, de 16 de novembre, de refosa de les lleis 12/1983, 26/1985 i 4/1994), amb el qual es tracta de procurar «l'atenció i la promoció del benestar de la vellesa per normalitzar i facilitar les condicions de vida que contribueixin a la conservació de la plenitud de les facultats físiques com també la seva integració social» (art. 10.2.c del Decret legislatiu 17/1994). Es promou per a les persones sense recursos (disposició final primera LAFPG), la qual cosa no vol dir que no

calgui una contraprestació (art. 6.1.c del Decret 284/1986), sinó que es poden concedir prestacions econòmiques d'assistència social, d'acord amb el que estableix l'art. 3.3 del mateix Decret.

Que es tracta de dues modalitats diferents d'acolliment, a part de perquè un i altre funcionen amb el seu propi Registre (disposició addicional única LAPG; art. 4 LAFPG), també és avalat pel fet que l'acolliment regulat en la LAFPG és un servei social sotmès a una normativa que fa incompatible el contracte assistencial (el pacte al qual es refereixen els art. 3.1 i 5 LAFPG, però el contingut del qual la Llei no regula, pel que fa a durada, remuneració, període de prova, condicions a partir de les quals pot ser suspès o rescindit, necessitat o no d'una assegurança, termini de preavis en el cas de rescissió, indemnitzacions compensatòries, etc.) amb qualsevol modalitat contractual que tingui per objecte la transferència de béns de l'usuari als prestadors del servei (expressament, pel que fa als serveis residencials, ho palesa l'exposició de motius, apartat 6 del Decret 176/2000, de 15 de maig, de modificació del Decret 284/1996, de 23 de juliol, del sistema català de serveis socials). Tanmateix, i com se sap, això és perfectament possible a l'empara de la LAPG (art. 4.2 i 3, donació).

D'altra banda, els art. 2.2 i 3.1 LAFPG es refereixen a l'acolliment regulat per «aquesta llei» i el preàmbul, apartat II LAFPG, a «aquesta classe d'acolliment», la qual cosa, de nou, palesa la subsistència de dos tipus: el civil, que no és l'objecte de la LAFPG; i, l'administratiu, alguns aspectes del qual són regulats per la normativa de dret públic relativa al sistema català dels serveis socials; d'altres, encara cal desplegar-los per reglament i, entre aquests (art. 3.1,

apartat II LAFPG), el procediment administratiu per a la declaració d'idoneïtat dels acollidors. Aquesta habilitació, juntament amb la necessitat de control posterior de les circumstàncies i condicions en què es desenvolupa el servei (art. 3.2-6 LAFPG), demostra que l'Administració té una intervenció essencialment proteccionista: l'art. 3.3 LAFPG li possibilita adoptar mesures cautelars per evitar o disminuir el mal funcionament del servei; l'art. 3.5 LAFPG l'obliga a vetllar per l'execució correcta d'aquest servei; i l'art. 3.6 LAFPG l'obliga a facilitar i seguir el desenvolupament d'un nou acolliment, en el cas d'extinció de l'anterior. Tot això sens perjudici del deure de proporcionar tot tipus d'informació sobre el servei social en qüestió (art. 3.4 LAFPG), que és un dret que té qualsevol usuari (art. 5.1.b del Decret 284/1996).

La referència que fa la disposició transitòria primera LAFPG a la necessitat d'elaborar programes d'acolliment en famílies acollidores per a persones grans sense recursos econòmics seria una disposició adreçada de manera preferent a aquells que no tenen accés al contracte d'acolliment oneros regulat en la LAPG; és a dir, per als que es troben en estat de necessitat (art. 5.2 del Decret 284/1996). La qual cosa ratificaria, un cop més, l'afirmació inicial segons la qual ambdós tipus d'acolliment són independents. Per això —sempre suposant que el contracte d'acolliment oneros de la LAPG no sigui un contracte d'ajuda mútua, sinó d'ajuda al més feble (confusió en què incorre l'articulat de la LAPG, art. 2.1 i 2)— urgeix plantejar-se si és correcte deixar totalment en mans dels privats l'assistència a aquest col·lectiu de persones. La mateixa LAFPG sembla voler donar resposta —negativa— quan en el preàmbul,

apartats II i III, justifica que la promulgació de la norma obeeix a l'entrada en vigor de la LAPG. Com si una norma volgués neutralitzar l'altra, que és una pretensió no acomplida, atès llur funcionament independent. Convé insistir

que la LAFPG no regula ni preveu la simple *administrativització* d'un pacte prèviament realitzat a l'empara de la LAPG.

Esther Arroyo

Llei 15/2001, de 14 de novembre, de meteorologia (DOGC núm. 3524, de 29 de novembre).

La Llei de meteorologia planteja, en primer lloc, una qüestió d'ordre competencial. Tot i que l'activitat pública d'assessorament i informació meteorològics podria haver-se considerat una activitat no competencial, és a dir, instrumental, de la mateixa manera que ho pot ser la cartografia, penso que aquest no era el cas, ja que l'Estatut estableix que la Generalitat té competència exclusiva en la matèria de «Servei Meteorològic de Catalunya». Ara bé, el mateix precepte atribueix aquesta competència «sens perjudici» del que disposa l'art. 149.1.20 de la Constitució, el qual reserva a l'Estat la competència exclusiva sobre el «servei meteorològic». Es dona, per tant, aparentment, una duplictat o una superposició de títols competencials, en la mesura que l'Estatut atribueix una competència tot respectant la competència estatal en el mateix àmbit.

Cercant una interpretació harmònica entre les dues normes que salvés la validesa de l'estatutària, podria sostenir-se que o bé els àmbits materials afectats, malgrat la identitat aparent, no són exactament els mateixos, sinó excloents —i, per aquest motiu, de competència exclusiva de cada ens dins el respectiu àmbit— o bé que sí que es dona una superposició de títols, perquè, malgrat el qualificatiu d'«exclusives» —i, com ja se sap, la jurisprudència constitucional ha

advertit de l'equivocitat d'aquest terme, tot evitant, potser, paraules més dures—, en realitat es tractaria de competències *indistintes*, com la que tindria per objecte la cultura, a partir de l'article 149.2 de la Constitució —malgrat les reticències de la jurisprudència constitucional a recórrer a aquest títol competencial com a criteri decisiu per resoldre les controvèrsies competencials. Pel que fa a aquesta darrera línia interpretativa, en principi, caldria dir que l'opinió de la doctrina és que aquest tipus de competències s'han de considerar excepcionals i hi ha resistència a admetre-les pels problemes que poden comportar en exercir-les, a la pràctica. Tanmateix, encara que l'opinió dominant hagi considerat que la cultura és un cas únic en la Constitució, no sembla que hi hagi dificultats teòriques per admetre que aquest també és el cas del servei de meteorologia; a més, es produeix una coincidència amb el tractament que la Constitució dóna a la competència sobre la cultura, i és que s'utilitza el mot «servei» per determinar la matèria objecte de la competència, la qual cosa indicaria que fa referència a una activitat desenvolupada per l'Administració pública, més que no pas a la meteorologia com a disciplina, o a una activitat desenvolupada per particulars. I és que aquesta és la realitat, es tracta d'un servei prestat tradicional-

ment per l'Administració, que disposa d'una organització establerta a aquest efecte.

Ara bé, aquest camí també ens pot portar a la primera de les interpretacions, en el sentit que la competència estatal ho seria per a ordenar i portar el servei meteorològic des de la seva pròpia organització, mentre que l'art. 9.15 de l'Estatut es referiria a una organització diferent, que té encomanada una activitat prestacional, adreçada a particulars i a la mateixa Administració. Per aquesta raó, l'Estatut es refereix al «Servei» amb majúscules, i en destaca el caràcter subjectiu més que objectiu, la qual cosa comptaria també amb una interpretació històrica, ja que el Servei Meteorològic de Catalunya va ser una entitat creada per la Mancomunitat, un antecedent que tindria present el redactor de l'Estatut. En definitiva, la interpretació de considerar que la Constitució i l'Estatut es refereixen a àmbits materials diferents sembla finalment prou sòlida i suficient, i la Llei aprovada, pel seu contingut, com tot seguit veurem, es mouria dins els límits que aquesta darrera interpretació comporta; és més, el contingut de la disposició addicional única s'explica millor des d'aquesta perspectiva que des de la comprensió de les competències en joc com a indistintes, la qual cosa pot fer-la preferible.

Veiem, tot seguit, quin és el contingut de la Llei. Cal dir que per primera vegada una norma de rang legal regula aquesta matèria en l'àmbit de Catalunya. Observem, en primer lloc, que la Llei qualifica com a servei públic el servei «d'informació i assessorament en matèria de meteorologia» (preàmbul). Com es desprèn de l'articulat, aquesta declaració inicial no es fa en el sentit rigorós que una part de la doctrina dóna

al concepte polèmic de *servei públic*, perquè en cap moment la Llei no fa una reserva, un monopoli al sector públic autonòmic de l'activitat regulada. Però, a més, tampoc no s'opta per establir una regulació de tota l'activitat d'informació i assessorament en matèria de meteorologia, és a dir, per convertir-la en objecte d'un règim de dret públic, que podria ser un dels sentits donats al concepte *servei públic*, sostingut per un altre sector de la doctrina.

Aquesta Llei, en realitat, regula la informació i l'assessorament en matèria de meteorologia prestats per un ens instrumental de l'Administració de la Generalitat, sens perjudici de les col·laboracions d'altres ens i persones, que també té en compte, i no regula, en canvi, l'exercici d'aquesta activitat a càrrec de particulars. I cal pensar que no ho fa perquè a la pràctica té poca importància l'activitat privada, sens perjudici de les dificultats que comportaria disciplinar-la, no tant pel fet que estigui emparada pel dret fonamental a la llibertat d'empresa, reconegut per l'article 38 de la Constitució, el qual és compatible amb intervencions administratives, com ja sabem, sinó perquè afecta un altre dret fonamental com és el de la llibertat d'informació, el qual presenta més dificultats per condicionar-lo —almenys quan no estan en joc valors o interessos constitucionals.

En conclusió, l'ús de l'expressió *servei públic* en la Llei no s'ha de prendre en un sentit jurídic estricte, sinó en un ús impropri, amb la finalitat de destacar la importància que té per a la comunitat aquesta activitat, i fins i tot, potser, el caràcter essencial, a més de la utilitat, que té per a l'Administració en l'exercici de les seves competències.

La qualificació de *servei públic*, en aquest cas, no té com a propòsit sostreu-

re una activitat als particulars i sotmetre-la a un règim de concessió, sinó que equival a la proclamació de la voluntat de destacar l'activitat i, correlativament, donar lloc a una mena de dret genèric a la informació meteorològica —encara que expressament no se'l reconegui ni s'articuli. I, malgrat la pretensió de fer ressaltar aquesta informació, tampoc no s'intenta configurar-la com una funció pública ni atorgar-li el reconeixement d'informació amb un valor superior o com a única informació vàlida o utilitzable a determinats efectes, ja que tan sols obliga els òrgans de l'Administració de la Generalitat a tenir-la en compte, però no exclou que puguin obtenir i utilitzar altres informacions.

La utilitat de la informació meteorològica per a l'Administració és el que permet considerar que és una activitat d'interès públic, i la Llei ho concreta en establir que l'Administració l'ha de sol·licitar en l'exercici de determinades competències —urbanisme, planificació territorial, obres públiques, agricultura, explotació dels recursos naturals i medi ambient. A més, hi ha un àmbit en què té una incidència particular, que el perfeccionament i la precisió que ha experimentat n'han augmentat la importància, i és la competència de protecció civil, per prevenir millor les situacions d'emergència (article 12.2).

Aquesta Llei consta de dues parts: la primera, de tipus organitzatiu, defineix, estructura i estableix el règim jurídic del Servei Meteorològic de Catalunya; la segona regula el servei prestat per l'entitat creada i estableix organitzacions i instruments addicionals per a aquesta activitat.

El Servei Meteorològic de Catalunya es crea com a entitat de dret públic, figura recollida per l'Estatut de l'empresa pública catalana. Es recorre, per tant, a

una forma de personificació dels ens instrumentals de l'Administració, que és la que s'està utilitzant amb més profusió els darrers anys, i que s'interpreta de manera que atorga més autonomia o marge de maniobra que la més tradicional de les entitats autònomes. La intenció sembla, una vegada més, la d'agilitar la gestió defugint els condicionaments del dret administratiu en part de la seva actuació.

Si bé s'estableix que per regla general l'activitat del Servei se subjecta al dret privat i al dret laboral, i es determinen els àmbits d'aplicació del dret públic com a supòsits taxats i per excepció, l'abast d'aquests supòsits no és tan reduït. Se subjecta al dret administratiu l'exercici de potestats administratives —tot i que no se li atribueixen expressament i que respecte a algunes en seria difícilment titular, ateses les característiques de la seva activitat i que no les necessita, com la reglamentària, l'expropiatòria o la sancionadora—, per a les relacions jurídiques externes que impliquin actes d'intervenció administrativa, limitació o control (art. 5.2.a); també estan sotmesos al dret públic els actes que afecten l'ús de béns de domini públic —que té una aplicació molt probable, en aquest cas—; la contractació també se sotmet a la legislació administrativa, cosa que no significa que els contractes hagin de ser administratius, sinó que han de ser la preparació i l'adjudicació, si més no respectant els principis de publicitat i concurrència, i dins els condicionaments que deriven del dret comunitari, transposats en la legislació estatal. Així mateix, se sotmet al dret públic el règim de comptabilitat i el control financer, d'acord amb la normativa general. Pel que fa al personal, si bé aquest és laboral, es recull la possibilitat que algunes places, per raó de

les funcions encomanades, es reservin a funcionaris. També se sotmet al dret públic bona part de la gestió del patrimoni, en emmarcar-se en la Llei del patrimoni i l'Estatut de l'empresa pública catalana. El règim d'adopció d'acords i el funcionament del Consell d'Administració també resten sotmesos al dret públic.

Finalment, s'estableix que la responsabilitat patrimonial també se subjecta al sistema general establert per a l'Administració de la Generalitat —i no podia ser d'una altra manera—, ja que deriva del que determina la Llei del règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú.

La Llei estableix també l'organització interna del Servei a grans trets, que cal completar per la via reglamentària. Els òrgans establerts són tres: el Consell d'Administració, el director o la directora i el Consell Assessor. El primer és l'òrgan de govern i de participació, és presidit pel conseller o consellera de Medi Ambient i té quinze membres, designats per diferents administracions, amb representació majoritària de la Generalitat. No s'estableix la durada del mandat dels diversos membres, individualment o per segments o sectors representats. És assistit per un secretari o secretària, designat pel mateix Consell. La Llei detalla les funcions del Consell, i, com és habitual en aquest tipus d'òrgans, en general, tenen a veure amb els actes de programació d'establiment de directrius que tradueixen la política de l'entitat. Per la seva banda, al director o la directora li correspon la tasca executiva, de gestió ordinària o quotidiana, en el marc dissenyat pel Consell d'Administració, amb una clàusula final que permet la delegació de qualsevol de les funcions del Consell. Pel que fa al Consell Assessor, aquesta Llei no en determina la

composició o les funcions, per la qual cosa haurà de ser el reglament el que ho faci. La Llei estableix també els recursos i el patrimoni de l'entitat, amb una relació extensa que pot cobrir totes les possibilitats, tot i que s'hi inclouen les taxes, les quals, amb la legislació actual en aquesta matèria, resultarien difícilment aplicables a la pràctica per prestar serveis, encara que no pas per utilitzar els béns de domini públic.

L'altre gran bloc de disposicions de la Llei es refereix a la informació meteorològica. Cal tenir en compte que fa una determinació del contingut d'aquesta informació, encara que no amb caràcter general, sinó amb referència a la que ha de subministrar el Servei Meteorològic de Catalunya. Resulta potser més destacable l'obligació que imposa als òrgans i a les entitats de l'Administració de la Generalitat de sol·licitar la informació necessària per a exercir determinades competències, i també d'utilitzar-la, tot i que no impedeix que pugui sol·licitar i utilitzar altres informacions. Específicament, la Llei considera que les competències que poden necessitar aquesta informació són les de protecció civil i emergència, planificació territorial, urbanisme, obres públiques, agricultura i explotació de recursos naturals i medi ambient. Si per als òrgans que tenen atribuïdes aquestes competències la sol·licitud és obligatòria, això no exclou que altres òrgans puguin també sol·licitar-la, si ho creuen necessari per exercir les que els corresponen —cosa ben probable—, com, per exemple, en matèria de transports, d'indústria o de sanitat.

La Llei regula també, dins aquest capítol, les fonts de la informació meteorològica, o, més concretament, les instal·lacions meteorològiques que serveixen per a proporcionar la infor-

mació, les quals s'integren en la Xarxa d'Equipaments Meteorològics de Catalunya (Xemec) i s'adscriuen al Departament de Medi Ambient. D'aquesta manera s'integra i s'unifica sota una dependència funcional —sens perjudici de la titularitat corresponent— aquest conjunt d'instal·lacions, una mesura organitzativa, racionalitzadora i coherent amb la creació del Servei Meteorològic de Catalunya. D'altra banda, també es disposa la conservació ordenada de la informació recollida, en crear un fitxer denominat Base de dades meteorològiques de Catalunya, d'accés públic.

En diversos moments, la Llei posa de manifest la voluntat d'establir relacions de col·laboració amb els òrgans o les entitats estatals que compleixen la mateixa funció que el Servei Meteorològic de Catalunya, una col·laboració necessària per a desenvolupar millor les competències respectives, tenint en compte que els fenòmens meteorològics han de ser

observats des d'una perspectiva àmplia i que, en aquest cas, l'intercanvi d'informació i l'auxili tècnic són especialment necessaris.

La Llei finalitza amb un seguit de normes transitòries per tal d'ordenar la successió organitzativa que comporta, en la línia ja habitual quan es creen noves entitats. Cal destacar, però, el manament contingut en la disposició final única, que obliga el Govern a exercir la iniciativa per posar en marxa el procés perquè el Parlament presenti una proposició de llei davant el Congrés per tal que, d'acord amb l'art. 150.2 de la Constitució, es transfereixi a la Generalitat la competència estatal en aquestes matèries, és a dir, per aconseguir una «administració meteorològica única» a Catalunya, una iniciativa, però, de resultat incert, encara que pot conduir a l'obertura d'un procés de negociació amb l'Estat respecte a aquesta qüestió.

Xavier Muro

Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària (DOGC núm. 3549, de 9 de gener de 2002).

Aquesta Llei estableix els objectius de l'actuació tant de l'Administració de la Generalitat, com dels agents econòmics i socials en els àmbits agrícola, ramader forestal i agroindustrial. La seva finalitat és afavorir la consolidació de l'activitat agrària a Catalunya i la millora de les condicions en què aquesta s'exerceix. En aquest sentit, la Llei vol posar les bases i establir les directrius per orientar la intervenció dels poders públics i dels agents econòmics i socials en l'economia agrària i el món rural, per a la millora de les condicions de vida i treball i l'impuls i el reconeixement decidits del

caràcter multifuncional de l'activitat agrària.

Es tracta, per tant, d'una llei marc, una llei de caràcter programàtic que fixa horitzons i marca els objectius de l'agricultura a Catalunya durant els propers anys. La virtualitat de les seves disposicions quedarà, en conseqüència, supeditada a l'eficiència amb què aquestes s'implantin, cosa que ha de requerir, en primer lloc, un esforç pressupostari important i l'adopció de les mesures de desplegament adequades per aconseguir els objectius que es fixen. En aquest sentit, cal dir que de la llei aprovada no en

resulta una vinculació concreta del Govern respecte a una quantitat concreta mínima, sinó que mitjançant la disposició addicional tercera el que es diu és que «dins les previsions pressupostàries, el Govern ha de consignar les dotacions necessàries per a l'execució de les mesures d'actuació que aquesta Llei estableix».

La Llei és fruit d'un treball previ materialitzat en el Llibre blanc del sector agrari, que recull l'opinió i els objectius del sector i que s'ha elaborat amb el consens de la Unió de Pagesos, els Joves Agricultors de Catalunya i la Federació de Cooperatives.

Després d'establir les finalitats de la política de desenvolupament rural, la Llei concreta en els capítols següents els objectius i les línies d'actuació en diversos àmbits. Així, en els capítols segon, tercer, quart i cinquè es marquen els objectius i les línies d'actuació respecte a la modernització de l'empresa agrària, el desenvolupament rural i l'equilibri territorial, la producció agrícola i la sanitat vegetal, la producció i la sanitat ramaderes, la producció forestal, la innovació, la transferència de tecnologia i la formació agrària, la transformació i la comercialització agroalimentàries i finalment la qualitat agroalimentària.

A través d'aquesta Llei es tracta de potenciar l'agricultura de mercat, mitjançant la potenciació d'unes estructures productives potents i millorar la productivitat. En aquest sentit, la Llei vetlla per la consolidació de l'empresa agrària, perquè es gestioni sobre la base de criteris estrictament empresarials com a pilar fonamental del sector productiu agrari.

D'altra banda, la Llei reconeix la multifuncionalitat de l'agricultura i el caràcter d'activitat bàsica per mantenir viu el territori, i protegeix, a més, el paisatge, el medi natural i les millors terres de

conreu. En aquest sentit, en l'àmbit del desenvolupament rural, la normativa aprovada s'orienta cap a la consolidació de les activitats agràries compatibles amb la conservació del medi com a activitats econòmiques bàsiques que vertebrin i equilibren el territori i el món rural, i cap al manteniment i la millora del medi i els ecosistemes agrícoles.

De la mateixa manera, és prou significatiu el que assenyalava la disposició addicional cinquena, quan estableix que el departament competent en matèria d'agricultura i ramaderia, si no hi ha plans sectorials agraris, ha d'emetre un informe, de caràcter preceptiu i vinculant, sobre els efectes i les repercussions que, entre altres, poden ocasionar els projectes i les actuacions d'interès públic en sòl no urbanitzable que estableix la legislació urbanística al funcionament normal de l'activitat de les explotacions agràries que en puguin resultar afectades.

En tractar-se, com hem dit, d'una llei programàtica d'orientació, aquesta fixa una sèrie d'objectius i d'horitzons. No facilita instruments per a la seva aplicació. Els instruments s'han d'establir mitjançant el desplegament reglamentari que ha de fer el Govern d'acord amb el mandat establert a la disposició addicional segona.

D'altres mandats al Govern que s'inclouen a les disposicions addicionals són la presentació al Parlament, en el termini de sis mesos a comptar des de la data d'entrada en vigor de la Llei, d'un projecte sobre qualitat agroalimentària, l'elaboració d'un reglament que reguli l'ús dels subproductes orgànics d'origen no agrari i l'elaboració d'un pla d'actuacions de nous regadius per al període 2002-2008, que cal presentar al Parlament abans del 30 de juny de 2002.

Vicenç Santaló

Llei 19/2001, de 31 de desembre, de creació de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (DOGC núm. 3546, de 4 de gener de 2002).

Aquesta Llei parteix de la dissociació entre l'activitat de construcció, gestió de les infraestructures ferroviàries i la d'exploració del transport ferroviari. Aquesta dissociació no constitueix cap novetat en el panorama del dret comparat, sinó que compta amb un cert arrelament, i és un fet que es va iniciar en el moment en què es va considerar oportú gestionar l'exploració del servei de transport per ferrocarril a través de formes empresarials, en general per mitjà d'ens instrumentals públics, tot i que en els darrers anys els corrents privatitzadors han portat a admetre la gestió indirecta per cessió de l'exploració a tercers particulars. La novetat que s'ha introduït recentment, seguint la política impulsada per la Unió Europea, ha estat la de desenvolupar la gestió directa de les infraestructures acudint a la fórmula d'una personificació específica, àdhuc amb subjecció al dret privat en la seva actuació. Concretament, la Directiva 91/440, de 29 de juliol de 1991, sobre el desenvolupament dels ferrocarrils comunitaris assenyalava que el seu objectiu és el de «facilitar l'adaptació dels ferrocarrils comunitaris a les necessitats del mercat únic i augmentar la seva eficàcia mitjançant la garantia de l'autonomia de gestió de les empreses ferroviàries i la separació de la gestió de la infraestructura ferroviària i de l'exploració dels serveis de transport de les empreses ferroviàries», i obliga a la separació comptable, però no l'orgànica o institucional, tot i que es permet.

La Directiva esmentada ha sofert diverses modificacions que han mantingut, però, el seu objectiu bàsic (principalment la Directiva 2001/12, del Parlament i el Consell, de 26 de febrer,

encara que cal tenir en compte, també, les directives 2001/16, de 19 de març, i 2001/14, de 26 de febrer).

Per tal de donar compliment a la Directiva, el Govern de l'Estat va crear l'ens públic Gestor d'Infraestructures Ferroviàries (GIF), per mitjà de la Llei d'acompanyament als pressupostos generals de l'Estat per a 1997, la Llei 13/1996, de 30 de desembre, com a ens de dret públic de la classe que determina l'art. 6.5 de la Llei general pressupostària, i que, per tant, malgrat la seva qualificació com a públic i la submissió d'alguns aspectes taxats de la seva organització i funcionament a normes de dret públic, desenvolupa la seva activitat, en general, en règim de dret privat.

El marc competencial en el qual cal inscriure aquesta actuació legislativa és donat per l'art. 9.15 EAC, que atribueix a la Generalitat competència exclusiva en ferrocarrils, d'acord amb els art. 149.1.21 i 148.5 CE, competència que abasta tant l'exploració del servei de transport per ferrocarril com la construcció i la gestió de les infraestructures, tot i que el Tribunal Constitucional també ha considerat que la construcció de línies fèrries pot incloure's dins del concepte d'obra pública, sobre les quals cal recordar que l'Estat conserva la competència sobre aquelles que es qualifiquen com d'interès general, segons l'art. 149.1.24 CE o que afectin més d'una comunitat autònoma. Així mateix, la competència estatal d'ordenació general de l'economia, construïda a partir de l'art. 149.1.13, ha justificat que l'Estat estigués habilitat per imposar algunes característiques tècniques de les vies, com és la relativa a l'ample (cal recordar, sobre això, que la Sentèn-

cia 118/1996, de 27 de juny, no obstant haver interpretat l'abast de les competències estatals amb amplitud, també dóna un ampli joc a la competència autonòmica, i permet que disposi de línies pròpies no integrades en la Xarxa Nacional Integrada del Transport Ferroviari).

La Llei que es presenta és una llei organitzativa, que serveix per a establir una forma de gestió pública de les infraestructures ferroviàries, crea l'organització a què s'atribueix aquesta funció i l'ordena en els seus trets bàsics seguint la tendència d'altres lleis organitzatives. Es configura a l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (IFC) com a ens de dret públic que ajusta la seva activitat al dret privat, és a dir, el tipus d'ens que estableix l'art. 1.b.1 de l'Estatut de l'empresa pública catalana (art. 2.1), figura que va més enllà que la de les entitats autònomes en el seu acostament al dret privat, en acceptar una certa disciplina pública però limitada al funcionament dels seus òrgans col·legiats, la qualificació jurídica dels béns i la seva alienació.

L'ens té per objecte la construcció, conservació, gestió i administració de les infraestructures ferroviàries i qualsevol altra funció relacionada que li pugui encomanar el Govern, i, d'acord amb la legislació comunitària, es prohibeix taxativament que l'IFC assumeixi la prestació del servei de transport de mercaderies o viatgers que és competència de les empreses ferroviàries (art. 3). La Llei adscriu directament l'ens al Departament de Política Territorial i Obres Públiques. Per assolir el seu objecte, s'atribueixen a l'IFC diverses competències i facultats

(art. 4), com són la contractació de les obres i serveis necessaris, la percepció de cànon i tarifes per l'ús de les infraestructures (tot i que es remet a la Llei la seva creació, pel fet que puguin ésser preus públics), la de protecció i policia amb relació a les infraestructures de transport, la creació d'ens instrumentals o la participació en altres o en societats mercantils i l'exercici de la potestat expropiatòria. Es determina l'organització de l'ens, i es preveuen dos òrgans, el Consell d'Administració i el director o la directora general, i s'assenyalen amb bastant detall quines són les atribucions respectives.

Pel que fa al personal, no se sotmet al règim estatutari, sinó que és de caràcter laboral, també el directiu (tot i que es disposa la submissió als principis constitucionals sobre relació de personal). Pel que fa a la contractació, no es disposa expressament la subjecció a la legislació sobre contractes administratius, sinó que es remet a la normativa aplicable en matèria d'infraestructures ferroviàries (art. 4.a). No obstant això, d'acord amb l'art. 1.3.a i b, de la Llei 13/1995, modificada per la 53/1999, cal considerar que pel que fa a la construcció de les esmentades infraestructures caldrà subjectar-se a aquesta legislació, no així respecte dels subministraments necessaris per al funcionament de l'ens.

El desplegament de la llei mitjançant reglament (que hauria de revestir la forma d'estatut de l'ens i, si no, igualment aquest seria necessari), s'ha de fer en un termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor de la Llei, que és l'endemà de la seva publicació.

Xavier Muro

Llei 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d'adquisició voluntària o preferent (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002).

La Llei 22/2001, d'acord amb la seva disposició final III, va entrar en vigor el 19 d'abril de 2002.

Com assenyala el paràgraf segon del preàmbul, aquesta normativa, juntament amb la continguda a la Llei 13/2000, de 20 de novembre, de regulació dels drets d'usdefruit, ús i habitació; la Llei 19/2002, de 5 de juliol, de drets reals de garantia; i la prevista revisió de la Llei de censos, podrà constituir la part corresponent als drets reals limitats del futur Codi civil de Catalunya.

La Llei 22/2001 regula tres institucions ben diferents: el dret de superfície, el de servitud, i els drets d'adquisició, que poden ser tant de naturalesa real com també personal; en realitat, es pot dir que estem davant de tres lleis en una: es tracta d'una única llei només en sentit formal, però materialment són tres lleis diferents, sense cap part comuna i sense remissions entre les diferents parts.

I. El dret de superfície

El capítol primer de la Llei (art. 1 a 5), estableix una regulació civil del dret de superfície, que es defineix com un dret real limitat sobre una finca aliena que atribueix temporalment la propietat de les construccions o les plantacions que hi són incloses (art. 1.I). Constitueix, doncs, una excepció al principi d'accessió, en permetre la separació entre la propietat del construït o plantat, i el sòl en què es construeix o planta.

El dret de superfície regulat a la Llei 22/2001 admet dues modalitats (art. 2):

a) El dret de superfície que recau so-

bre construccions o plantacions ja existents a la constitució del dret, que ha de constar per escrit (art. 3.1), i admet, entre d'altres, els pactes d'extinció o resolució per impagament de la pensió, o per un mal ús o una destinació diferent a la pactada que posi en perill l'existència de la mateixa construcció o plantació.

b) El dret de superfície que atribueix la legitimació per a la realització de construccions o plantacions futures —i, si escau, per a la seva reconstrucció (art. 3.4)—, que s'ha de constituir necessàriament en escriptura pública, i que admet, entre d'altres, els pactes de fixació d'un termini per a la construcció o plantació, i el de no-reversió del construït o plantat (art. 4.3).

Són característiques comunes a totes dues modalitats de drets de superfície:

—El caràcter temporal d'aquest dret, que no pot excedir de 99 anys (art. 3.2).

—La reversió de la construcció o plantació al propietari de la finca una vegada arribat al termini final, tret de pacte en contra només en la modalitat de construccions o plantacions futures (art. 4.3.1).

—L'admissibilitat, entre d'altres, dels pactes de limitació de la disponibilitat del superficiari, d'establiment d'una pensió periòdica a favor del propietari, o el règim liquidatori de la possessió (art. 4.2). Es concedeix, doncs, un ampli marge a l'autonomia de la voluntat.

Finalment, l'aplicació del règim esmentat a la rabassa morta ha determinat la derogació de l'art. 320 de la Compilació, i l'establiment d'uns disposicions transitòries respecte a les rabasses mor-

tes constituïdes amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 22/2001.

II. El dret de servitud

El capítol segon de la Llei 22/2001 (art. 6 a 18), regula el dret de servitud, amb la finalitat de renovar aquesta part de la Llei 13/1990, de l'acció negatòria, les immissions, les servituds i les relacions de veïnatge, per la qual cosa han quedat derogats els art. 4 a 25 de l'esmentada Llei 13/1990.

El capítol segon es divideix en quatre seccions, dedicades a diferents aspectes de la regulació de la servitud:

a) La secció primera (art. 6 a 11) s'ocupa de configurar el dret de servitud, i estableix unes característiques generals aplicables a tota servitud, entre las quals destaquen:

—La caracterització de la servitud com una relació entre dues finques (art. 6), de manera que si el que es constitueix és un dret d'aprofitament d'una finca aliena a favor d'una persona, aquesta relació s'ha de regir no per aquesta Llei, sinó per la Llei 13/2000, de 20 de novembre, de regulació dels drets d'usdefruit, ús i habitació, en tot allò que no prevegin el pacte ni el costum.

—La necessària constitució per títol —voluntari o forçós—, de manera que s'exclou l'adquisició de les servituds per usucapió (art. 7).

—La possibilitat de constitució no tal sols pel propietari, sinó també per titulars de drets reals possessoris (art. 7.2).

—L'admissió de la servitud sobre finca pròpia (art. 8), conseqüència de l'esmentada caracterització de la servitud com una relació entre finques.

—I els articles 9 a 11 regulen el contingut de les servituds, amb una referència especial a la servitud de llums i vistes (art. 10).

b) La secció segona (art. 12 a 14) regula les servituds forçoses, és a dir, aquelles que la Llei dóna dret a exigir-les al titular de la finca dominant. A més de les tradicionals servituds de pas i d'aqüeducte, es renova la regulació de la servitud d'accés a una xarxa general, introduïda per la Llei 13/1990, art. 22.

c) La secció tercera (art. 15 a 17) s'ocupa de l'extinció de les servituds, i regula, a més de les causes d'extinció, els efectes sobre la servitud de les modificacions de les finques dominant i servent en els supòsits de divisió, segregació, agrupació i agregació.

d) Finalment, la secció quarta (art. 18), es dedica a la protecció de les servituds, i regula l'acció confessòria, amb la novetat que la protecció de la servitud no es limita a les pertorbacions ja realitzades, sinó que s'amplia a les pertorbacions previsibles.

III. Els drets d'adquisició

El tercer i darrer capítol de la Llei 22/2001 (art. 19 a 35), s'ocupa de la regulació dels drets d'adquisició d'origen voluntari, és a dir, constituïts no per la Llei, sinó per un negoci jurídic, que pot ser entre vius —a títol oneros o gratuït— o *mortis causa*. Es tracta d'una normativa que omple un important buit legal que hi havia sobre la matèria, ja que ni en el dret civil català, ni en el dret civil espanyol aplicable supletòriament, hi havia una regulació d'aquests drets, tret dels art. 326 a 328 de la Compilació, dedicats al dret de redimir en la venda a carta de gràcia, i l'art. 14 del Reglament hipotecari, relatiu a l'opció inscrita en el Registre de la propietat.

Aquests drets d'adquisició voluntaris admeten diferents modalitats: es pot distingir, d'una banda, segons si conce-

deixen una facultat d'adquisició o una simple preferència, i, de l'altra, segons la seva naturalesa real o personal.

a) Atenent al primer criteri, es distingeix entre el dret d'opció, i el dret de tanteig i retracte:

1. El dret d'opció constitueix un veritable dret d'adquisició en el sentit propi de la paraula, atès que concedeix la facultat d'adquisició d'un bé al seu titular, qui, segons li convingui, pot decidir si adquireix o no el bé, sense que el concedent del dret pugui oposar-se legítimament a l'adquisició si l'optant compleix amb els requisits estipulats (art. 19.a).

Aquesta facultat d'adquisició, que pot ser onerosa o gratuïta, no es pot exercir indefinidament, sinó dins del termini establert, termini respecte al qual la Llei fixa la durada màxima, i que és diferent segons la naturalesa de l'opció i, si aquesta és real, segons recaigui sobre béns mobles i immobles (art. 25).

2. El dret de tanteig i retracte no atorga una facultat d'adquisició, sinó només una preferència, de tal manera que l'efectivitat del dret resta a les mans del concedent, qui, si no vol, no pot ser obligat a dur a terme l'alienació. El tanteig o retraient, si el concedent vol dur a terme l'alienació, podrà adquirir el bé en les mateixes condicions que les pactades amb el possible comprador (art. 19.b).

Tanteig o retracte no són dos drets diferents, sinó dues fases en l'exercici del mateix dret que tenen lloc, respectivament, abans o després d'haver-se produït l'alienació. Mentre en el tanteig només hi ha un acord transmissiu (art. 33.1), en el retracte la transmissió ja s'ha realitzat (art. 19.b), per la qual cosa, atès que un tercer ha adquirit ja dret real sobre la cosa, únicament es podrà exercitar

si el dret s'ha constituït amb caràcter real.

L'exercici del retracte només serà possible si el tanteig no s'ha pogut exercitar a conseqüència de l'incompliment per part del concedent de la seva obligació de notificar l'acord transmissiu (art. 34); si el titular de la preferència, podent, no exercita el dret de tanteig, la preferència s'extingirà, sense que neixi el dret de retracte tot i haver-se constituït el dret amb naturalesa real.

b) I els drets d'adquisició es poden constituir amb naturalesa personal o real. Si res no s'estableix en constituir-los, tenen caràcter personal; perquè tinguin naturalesa real, cal el compliment dels requisits previstos a l'art. 20.

Les conseqüències de la naturalesa personal o real dels drets d'adquisició són diferents en l'opció i en el tanteig i retracte:

1. En el dret d'opció, la seva naturalesa real determina:

—L'eficàcia *erga omnes* del dret, en el sentit que es pot exercitar no solament contra el concedent, sinó contra qualsevol propietari a qui aquell hagi transmès el bé. Amb tot, cal advertir que aquesta eficàcia *erga omnes* també es dóna en l'opció personal inscrita en el Registre de la propietat.

—L'eficàcia adquisitiva immediata: mentre que l'exercici d'una opció personal només genera l'obligació de lliurar la cosa (art. 30.1), si s'exercita una opció real l'optant adquireix immediatament la propietat de la cosa, sense necessitat de tradició (art. 29.1), sempre que es compleixi amb els requisits estipulats (art. 32).

2. Si s'ha constituït un dret de tanteig, la seva naturalesa real determina la seva oposabilitat davant tercers, de tal manera que si el dret és personal, només es pot exercitar el dret de tanteig, men-

tre que si és real pot néixer el dret de retracte (art. 34).

En canvi, tot i que el dret s'hagi constituït amb naturalesa real, l'eficàcia adquisitiva immediata que predica l'art. 29.1 només té lloc si s'exercita el

dret de retracte, però no en el tanteig, en el qual només té lloc una subrogació en l'acord de transmissió amb el tercer.

Esteve Bosch

Llei 23/2001, de 31 de desembre, de cessió de finca o edificabilitat a canvi de construcció futura (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002).

La Llei 23/2001, de 31 de desembre, d'acord amb la seva disposició final III, va entrar en vigor el 19 d'abril de 2002.

A diferència d'altres lleis civils catalanes recents, no s'encabeix dins la regulació dels drets reals, sinó que s'emmarca dins la part corresponent a les obligacions i contractes, essent una de les poques que ha dictat el legislador català en aquesta matèria.

La Llei té per objecte la regulació del contracte en virtut del qual una persona, el cedent, cedeix una determinada finca a una altra persona —cessionari— a canvi d'una construcció futura. La figura té utilitat per a ambdues parts:

—Per al cedent, perquè moltes vegades no pot assumir el cost que suposa la construcció en un solar; d'aquesta manera, rep part de la construcció a canvi de la cessió del terreny.

—I, per al cessionari, perquè també és freqüent que no pugui fer front a la forta despesa que suposa l'adquisició d'un terreny edificable. Amb aquest contracte, pot iniciar la construcció sense haver de fer cap desemborsament inicial.

Aleshores, la Llei tracta sobretot d'establir unes mesures per a la protecció del cedent, qui inicialment es desprèn de la propietat d'un solar o de part d'ell, o d'una edificabilitat —entesa com el dret a construir sobre o sota construc-

cions ja fetes— a canvi d'una cosa futura. Precisament aquest caràcter futur d'una de les contraprestacions és el que impedeix qualificar el contracte com de permuta, per la qual cosa es parla de *cessió*.

La cessió pot presentar dues modalitats: pot ser total, o parcial (art. 2):

a) En la cessió total, el cessionari adquireix la propietat de tota la finca i, com a propietari, adquireix per accessió l'edificació a mesura que es va construint. Una vegada acabada l'obra, ha de complir la seva obligació lliurant els pisos o locals acordats al cedent, el qual, fins a aquest moment, no rep la contraprestació (art. 4).

b) En canvi, en la cessió parcial el cedent no assumeix tant de risc, ja que no cedeix la totalitat del terreny en què es farà la construcció, sinó només una quota d'aquest, de manera que es constitueix una situació de comunitat. És la comunitat la que en principi adquireix la construcció, però atès que ja consta a qui s'adjudicaran els pisos o locals (art. 1), l'art. 5 disposa que l'adjudicació es fa efectiva a mesura que l'obra es completa.

Amb la finalitat d'aconseguir una perfecta identificació de la prestació a càrrec del cessionari, quan el contracte de cessió es formalitzi, cal constituir el règim de propietat horitzontal sobre l'e-

difici, si el que s'ha de construir són pisos o locals (art. 1). Cal incorporar la llicència d'obres al contracte (art. 3.2), i si aquesta encara no s'ha obtingut, cal que en el contracte es facin constar les característiques de l'obra, les condicions, els terminis inicial i final de la construcció, i la qualitat dels materials emprats (art. 3.1). Si, una vegada obtinguda la llicència, aquesta no s'ajusta als pactes acordats, el cedent, després d'un requeriment fefaent, pot instar la resolució del contracte, resolució que també pot demanar si les obres no s'han iniciat en el termini pactat —sempre que el retard no sigui imputable al cedent— (art. 3.4).

La Llei regula les conseqüències de l'incompliment per part del cessionari de l'obligació de lliurar l'obra en les condicions pactades, i permet al cedent d'optar entre el compliment i la resolució del contracte, en tots dos casos amb la indemnització dels danys i perjudicis corresponents (art. 6.1). L'incompliment es pot acreditar per acta notarial o, si escau, per certificació de l'autoritat administrativa (art. 6.3).

Es permet el pacte d'acord amb el qual l'incompliment del cessionari per la no-realització de l'obra en les condicions, les característiques i els terminis d'execució estipulats tingui el caràcter de condició resolutòria automàtica (art. 6.2). En aquest cas, per tal que operi la resolució, cal la notificació fefaent per part del cedent, i la no-oposi-

ció del cessionari dins els 15 dies següents (art. 7).

Els efectes de la resolució són els següents:

—Si el cost de l'acabament de les obres no supera el 50 % del cost total de la construcció, el cedent recupera la propietat del que havia cedit, i fa seva per acció l'obra realitzada, amb l'obligació de rescabalar el cessionari (art. 8.1). I cal recordar que, d'acord l'art. 6.1, el cedent té dret a la indemnització dels danys i perjudicis causats per l'incompliment.

—Però per tal que el cedent no hagi de fer front a l'excessiu cost que suposa l'acabament de la major part de l'obra, se li concedeix, en el cas que el cost d'aquest acabament superi el 50 % del cost total de la construcció, a més de l'anterior possibilitat, la d'enderrocar la construcció a càrrec del cessionari. En aquest cas aquest no tan sols no rep res per la seva obra, sinó que encara ha de pagar el cost de l'enderrocament.

L'art. 9 permet la inscripció del contracte de cessió en el Registre de la propietat, inscripció amb la qual s'aconsegueix l'oposabilitat davant tercers d'aquest contracte; per consegüent, en el cas de resolució del contracte, el cedent pot aconseguir recuperar la seva propietat, fins i tot en el cas que el cessionari hagi transmès la finca a un tercer.

Esteve Bosch

Llei 25/2001, de 31 de desembre, de l'accessió i l'ocupació (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002).

L'objecte de la Llei 25/2001 és l'accessió i l'ocupació, que en el preàmbul són qualificats com a «títols adquisitius exclusius del dret de propietat», als quals la Llei dedica sengles títols. Abans de l'entrada en vigor de la Llei, l'accessió es trobava regulada fragmentàriament en l'art. 278 CDCC, derogat per la disposició final primera de la Llei, i els art. 213 i 307.2 CS. La regulació de l'ocupació prèvia a la Llei 25/2001 era més escassa: exclusivament a l'art. 213 CS.

1. L'accessió

Es regula en el títol I, dividit en tres capítols, que s'ocupen, respectivament, de disposicions generals, de l'accessió immobiliària i de la mobiliària. Malgrat el caràcter general de l'art. 1, no es regula l'accessió immobiliària natural. Per a aquests supòsits, l'art. 2 remet a la legislació especial (art. 8 i 11.1 del Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües).

L'accessió es presenta com un efecte automàtic del dret de propietat. Per acció, pertany al propietari d'un bé tot allò que s'hi incorpora o uneix, naturalment o artificialment i, en aquest darrer cas, amb independència de qui hagi pres la iniciativa (art. 1). Si aquesta correspon a un tercer *motu proprio*, el propietari l'ha d'indemnitzar, en el cas que el tercer hagi efectuat la incorporació de bona fe.

1.1. L'accessió immobiliària

Després de reiterar la regla general de l'accessió en l'art. 3, l'art. 4 estableix una

presumpció adreçada a evitar el supòsit de fet generador de la indemnització: es presumeix que la incorporació s'ha fet per iniciativa i amb finançament del propietari del sòl.

El propietari adquireix sempre la plantació o el conreu efectuats en el seu sòl, sense cap cost i amb indemnització dels danys i perjudicis si el plantador o conreador varen actuar de mala fe (art. 10.1). Si aquests actuaren de bona fe, tenen dret a ser rescabats de les despeses, llevat que el propietari opti per exigir-los la reposició de la finca a l'estat anterior (art. 5.1, 6.1). La facultat d'opció del propietari s'ha d'exercir en el termini d'un any en les plantacions o conreus de llarga durada, o abans del temps de la collita, en els de curta durada. Escolat el termini, la Llei entén establerta una relació arrendatària fins que la plantació o el conreu siguin productius, amb una durada màxima de quatre anys en el primer cas (art. 5.2), o pel temps que ha durat la plantació o el conreu, en el segon (art. 6.2).

En relació amb les construccions, cal distingir la feta exclusivament en finca aliena (art. 7) i la construcció en finca pròpia que ha envaït parcialment o totalment la finca veïna (art. 8 i 9). En el primer cas, el propietari de la finca adquireix la construcció sense cap cost i amb indemnització de danys i perjudicis si el tercer va actuar de mala fe (art. 10.1). Si el constructor va actuar de bona fe, el propietari del sòl pot optar entre rescabalar-lo de les despeses o obligar-li a comprar la finca. A diferència dels supòsits anteriors, no s'estableix cap termini per exercir l'opció.

Quant a les construccions extralimitades, es distingeix segons que el valor

superior sigui el del sòl envaït (art. 8) o el de la construcció i el sòl propi (art. 9). En el primer cas, si el constructor ha actuat de bona fe, el propietari del sòl envaït pot optar durant un període de dos anys entre comprar tota la construcció i el sòl veí o obligar el constructor a comprar-li el sòl envaït (art. 8.1). Escolat aquest termini sense que s'hagi exercit l'opció, el constructor ha d'adquirir el sòl envaït (art. 8.2).

En l'art. 9 la Llei recull la doctrina jurisprudencial de l'anomenada *accessió invertida*. Si el constructor va actuar de bona fe (entesa com a ignorància excusable), la construcció constitueix una unitat arquitectònica indivisible i té un valor superior al del sòl envaït, pot fer seu el sòl envaït tot indemnitzant el propietari d'aquest el seu valor i els danys i perjudicis patits. El propietari del sòl envaït pot obligar el constructor a comprar tot el solar envaït, i optar per rebre la indemnització en espècie, mitjançant l'adjudicació de pisos o locals (art. 9.2 i 3).

Si qui construeix extralimitadament actua de mala fe, el propietari del sòl envaït gaudeix d'una opció addicional a les previstes en els art. 8 i 9: exigir la demolició del que s'ha construït en el seu solar amb indemnització de danys i perjudicis. Si no exerceix aquesta opció en el termini de dos anys des de la finalització de l'obra, el constructor haurà de comprar-li el solar i indemnitzar-lo pels perjudicis patits (art. 10.2 i 3).

També es preveu què succeeix quan el propietari del terreny va actuar de mala fe (art. 11) i es preveu la tradicional compensació de culpes quan els dos subjectes han actuat de mala fe (art. 12).

La plantació, conreu o construcció amb materials aliens en finca pròpia o aliena es regula en els art. 13, 14 i 15. El

propietari del sòl els adquireix sempre per accessió, tot i que l'anterior titular té dret a ser indemnitzat pel seu valor i, si es va actuar de mala fe, també dels danys i perjudicis patits.

En els art. 16 i 17 es regula el dret de retenció com a garantia de qui ha plantat, sembrat o construït de bona fe en terreny aliè, fins que sigui convenientment indemnitzat. La regulació posterior del dret de retenció d'immobles en la Llei 19/2002, de 5 de juliol, suscita dubtes sobre l'extensió de les facultats d'aquest dret en clau d'accessió, en concret, en relació amb el *ius distrabendi*.

1.2. *L'accessió mobiliària*

Segons el preàmbul (§ 7), s'han agrupat els supòsits d'adjunció, commixtió o confusió, i especificació en el concepte d'unió. Malgrat això, tenen una regulació diferenciada en els art. 19 i s., 22 i 23, respectivament, i no ha introduït variacions substancials en relació amb l'anterior.

2. L'ocupació

En el títol II, la Llei 25/2001 regula parcialment l'ocupació. L'art. 24 no estableix el mecanisme d'adquisició, sinó que es limita a fixar quins béns són susceptibles d'ocupació: els animals objecte de caça i pesca, les coses mobles amb independència que estiguin ocultes o no, i també les perdudes si passat un termini el propietari no les reclama. En canvi, la doctrina del Codi civil, text d'aplicació supletòria abans de l'entrada en vigor de la Llei 25/2001, entenia que les coses ocultes i les perdudes no s'adquireixen per ocupació.

S'exclouen expressament de l'ocupació els béns mobles que tenen algun ele-

ment que permeti la identificació de qui en sigui el propietari, i els béns dipositats en entitats bancàries o de crèdit. La raó de la segona exclusió és que, segons l'art. 29.2 del TR de la Llei general pressupostària (Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre), aquests béns són adquirits per l'Estat des que es consideren abandonats, la qual cosa succeeix passats 20 anys sense que no s'hagi fet cap operació que impliqui l'exercici del dret de propietat.

Malgrat que no apareguin esmentats expressament en el paràgraf segon de l'art. 24, tampoc no es poden adquirir per ocupació els béns immobles vacants, els quals esdevenen propietat de l'Estat (art. 21 i 22 de la Llei de patrimoni de l'Estat). Cal recordar que la STC de 27 de juliol de 1982 va declarar inconstitucional l'art. 11 de la Llei del patrimoni de la Generalitat, que atribuïa a la Generalitat la propietat dels immobles vacants situats en el territori català.

A l'art. 25.1 s'estableix que els objectes de valor especial, sense propietari conegut i que estaven ocults pertanyen sempre al propietari del terreny on s'ha fet la descoberta. El legislador ha substituït el terme *tesor* (usat per l'art. 213.1 CS i, anteriorment, 182 CDCC) per la seva definició (cfr. art. 352 CC). A més, també s'ha modificat el règim jurídic: ja no s'atribueix la meitat indivisa del bé a la persona que ha fet la troballa sense ser titular del terreny (art. 351.1 CC), sinó que només se li atribueix el dret a rebre en metàl·lic una quantitat equivalent a la meitat del valor del bé trobat.

Si l'objecte trobat té un valor cultural, històric, arqueològic o artístic, cal aplicar la Llei 9/1993, de 30 de setembre, del patrimoni cultural català (vegeu els art. 51 i 53).

L'art. 26 regula de manera unitària la troballa de coses mobles corporals i d'animals. Tanmateix, en relació amb els animals trobats, i en la mesura en què l'art. 26.6 estableix que la Llei 25/2001 deixa subsistent la legislació de protecció d'animals, és d'aplicació preferent en aquests casos la Llei 3/1988, de 4 de març, a la qual la Llei 25/2001 només afegeix el dret a rebre una recompensa per part de qui hagi fet la troballa.

La Llei pressuposa que les coses que acostumen a tenir un posseïdor no han estat abandonades, sinó que s'han perdut. Per això, l'art. 26.1 estableix el deure de restituir-les al seu propietari, si és conegut. En aquest cas qui ha fet la troballa té dret a rebre la remuneració establerta en l'apartat 4, llevat que s'estimi més la recompensa pública oferta pel propietari (art. 26.5).

Si es desconeix la identitat del propietari, s'ha de lliurar el bé trobat a l'ajuntament, el qual n'ha d'establir el dipòsit durant un període de sis mesos, durant els quals ha de donar publicitat suficient de la troballa (art. 26.2). Si el propietari reclama el bé, se li ha de lliurar una vegada pagades les despeses. En aquest cas, qui va fer la troballa té dret a rebre una recompensa (art. 26.4). Si transcorregut el termini el propietari no ha reclamat el bé (art. 26.3), s'ha d'adjudicar a qui va trobar-lo, o es ven en subhasta pública si el seu valor de taxació és superior als 2.000 €. En aquest cas, qui va trobar el bé té dret a rebre 2.000 € i un 25 % del que excedeixi aquesta quantitat, i la resta és per a l'ajuntament, el qual ha de cobrir les despeses de la subhasta. Si el preu de rematada és inferior als 2.000 €, s'adjudica íntegrament a qui ha fet la troballa, el qual ha de fer-se càrrec de les despeses.

La regulació de l'ocupació en la Llei 25/2001 ha estat objecte d'un recurs d'inconstitucionalitat presentat pel president del Govern de l'Estat (2427-2002), admès a tràmit pel Tribunal

Constitucional mitjançant provisió de 21 de maig de 2002 (DOGC núm. 3650, de 5 de juny de 2002).

Joan Marsal

Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament (DOGC núm. 3551, d'11 de gener de 2002).

Aquesta Llei regula la cooperació al desenvolupament feta des de la Generalitat, si bé disposa que els valors, les finalitats i els principis ordenadors de la cooperació informin també les actuacions dels ens locals catalans i estableix els mecanismes de coordinació, col·laboració i cooperació amb aquests. En la seva aprovació ha calgut tenir en compte la Llei de l'Estat 23/1998, de 7 de juliol, de cooperació internacional per al desenvolupament, per tal de respectar els principis, els objectius i les prioritats de la política espanyola que s'hi estableixen.

La competència exclusiva que l'art. 149.1.3 de la Constitució atribueix a l'Estat no ha estat cap impediment per a l'aprovació d'aquesta Llei, com no ho ha estat per a l'activitat que les institucions catalanes de cooperació i desenvolupament i solidaritat internacional han dut a terme durant tots aquests anys, ja que, com sabem, la doctrina del Tribunal Constitucional circumscriu aquella competència exclusiva estatal a l'*ius contrahendi*, a l'*ius legationis* i a tots aquells actes que estiguin regulats pel dret internacional. Per tant, des d'aquest punt de vista, i sense perjudici de tenir en compte la Llei 23/1998, l'activitat de cooperació al desenvolupament de l'Administració de la Generalitat i dels ens locals catalans és tan legítima com constitucionalment adequada.

La Llei parteix d'una concepció de la intervenció pública com a complementària i impulsora de les iniciatives cíviques de solidaritat i de cooperació. En aquest sentit, vol fomentar l'esperit emprenedor en aquest àmbit per mitjà de la col·laboració, la cooperació i la concertació entre les iniciatives socials i l'activitat administrativa.

S'estableixen com a prioritàries les accions per al desenvolupament i la solidaritat internacional en els països i pobles que són víctimes de situacions de pobresa, d'emergència o de transgressió dels drets humans. Des d'un punt de vista geogràfic, es fixen com a prioritaris els països i pobles de la Mediterrània, especialment els del Magrib, els de l'Amèrica Llatina, els de l'Àfrica subsahariana i els altres amb els quals Catalunya ha tingut o té especials relacions de caràcter històric, social, econòmic, cultural i migratori.

La gestió de la cooperació al desenvolupament s'articula per mitjà d'un pla director quadriennal, els plans anuals i a través dels diversos instruments amb què aquests es materialitzen.

El Pla director quadriennal és l'expressió tècnica principal de la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament. Aquest Pla ha de fixar les prioritats geogràfiques i sectorials, els objectius estratègics, els productes i els resultats que es pretenen ob-

tenir i també els recursos humans, materials, econòmics o de gestió necessaris. Aquest Pla director es desenvolupa anualment per mitjà d'un pla de desenvolupament a través del qual es programa l'activitat de l'Administració de la Generalitat en aquest àmbit i es desenvolupen els objectius, les prioritats i els recursos establerts al pla director.

Com a instruments concrets a través dels quals es tiren endavant les actuacions de l'Administració de la Generalitat en aquest àmbit la Llei enumera els següents: la cooperació tècnica, la cooperació econòmica i financera, l'ajut humanitari i l'ajut humanitari d'emergència, l'educació i la sensibilització socials per al desenvolupament i la generació de fons especials de cooperació i altres instruments pertinents per dur a terme les finalitats i els objectius establerts.

Com a òrgans rectors de la política de cooperació al desenvolupament, la Llei es refereix al Parlament, el Govern, el conseller o la consellera competent en matèria d'actuacions exteriors i a la direcció general competent en matèria de cooperació al desenvolupament.

A banda de les funcions clàssiques d'impuls i control de la política del Govern en aquest àmbit, correspon al Parlament l'aprovació del Pla director quadriennal, que li ha de presentar el Govern, i el coneixement dels plans anuals de desenvolupament.

Al Govern li correspon la formulació, la direcció i l'avaluació de la política de la Generalitat en matèria de cooperació al desenvolupament i l'aprovació dels plans anuals de cooperació al desenvolupament. El conseller o la consellera competent en matèria d'actuacions exteriors és l'encarregat o encarregada, d'acord amb el que estableix la Llei, entre d'altres, de la direcció i la coordina-

ció polítiques de les actuacions que es duiguin a terme, de la formulació definitiva del Pla director i dels plans anuals. També té sota la seva responsabilitat la proposta al Govern dels reglaments d'execució d'aquesta Llei i l'avaluació de les actuacions de cooperació al desenvolupament que hagin estat finançades totalment o parcialment amb fons de la Generalitat.

Pel que fa a la direcció general competent en matèria de cooperació al desenvolupament, la Llei li encomana una sèrie de funcions que principalment s'orienten cap a la bona execució i gestió dels instruments a través dels quals es vehicula la política del Govern en aquest àmbit, la qual cosa es tradueix, entre d'altres, en la direcció de l'execució del pla director i dels plans anuals i en l'impuls i la supervisió de tots els programes i projectes finançats o cofinançats amb fons de la Generalitat.

Com a òrgans de coordinació i col·laboració, la Llei preveu l'existència de la Comissió Interdepartamental de Cooperació al Desenvolupament i la Comissió de Coordinació amb els ens locals. La primera, que és presidida pel conseller o la consellera competent en matèria d'actuacions exteriors està integrada pels representants dels diversos departaments i organismes de la Generalitat i té, entre d'altres, la funció d'assegurar la informació, la coordinació, la coherència i la complementarietat de l'activitat de l'Administració de la Generalitat en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament.

La segona, que és presidida també pel conseller o la consellera competent en matèria d'actuacions exteriors, té una composició paritària, de manera que hi participen representants dels departaments i dels organismes de la Generalitat, dels ens locals i del Fons Català de

Cooperació al Desenvolupament i té en general funcions d'informació, de deliberació, de consulta i d'impuls de la col·laboració entre les administracions públiques.

Com a òrgan consultiu i de participació de la comunitat catalana per al desenvolupament de l'activitat de l'Administració de la Generalitat en aquest àmbit la Llei preveu l'existència del Consell de Cooperació al Desenvolupament. Aquest és format per representants de l'Administració de la Generalitat i de les organitzacions no governamentals per al desenvolupament i altres institucions, entitats i personalitats rellevants reconegudes com a membres destacats de la comunitat catalana per al desenvolupament.

Com a funcions més importants destaquen l'emissió amb caràcter previ i preceptiu d'un informe sobre els avantprojectes i altres disposicions generals de l'Administració de la Generalitat en aquest àmbit, sobre el Pla director i els plans anuals de desenvolupament, i també la possibilitat de fer arribar al Govern les iniciatives i les propostes que consideri convenients per a la millora de les actuacions de cooperació al desenvolupament i la solidaritat.

Finalment, a les disposicions addicionals es tracten dos aspectes vitals perquè la política de cooperació i desenvolupament i solidaritat internacional de l'Administració de la Generalitat pugui respondre realment als objectius que es marca la Llei.

D'una banda, s'estableix que amb la presentació al Parlament del primer Pla director s'ha de proposar, d'acord amb l'experiència adquirida i, amb la deliberació i el dictamen previs dels òrgans consultius, la creació de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, o, si escau, de l'estructura organitzativa que es consideri més adequada per a la consecució de les finalitats de la política de cooperació internacional i solidaritat de l'Administració de la Generalitat.

De l'altra, el pressupost que l'Administració de la Generalitat ha de reservar cada any per a la cooperació al desenvolupament i la solidaritat internacional s'ha d'anar incrementant anualment per tal que, com a més tard l'any 2010, compti amb la quantitat del 0,7 % dels seus ingressos corrents incondicionats.

Vicenç Santaló

Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil (DOGC núm. 3553, de 15 de gener de 2002).

L'entrada en vigor de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors, va implicar la plena aplicabilitat de les previsions dels art. 19 i 69 del Codi penal de 1985. El primer d'ambdós articles estableix la majoria d'edat penal als divuit anys i que els menors d'aquesta edat poden respondre de l'autoria de fets tipifi-

cats com a delictes o faltes de conformitat amb la Llei que en reguli la responsabilitat penal; el segon dels dits articles estableix que aquesta darrera Llei també es pot aplicar en els casos i amb les condicions que s'estableixin als joves de més de divuit anys i menys de vint-i-un.

La nova regulació estatal, que va derogar la legislació tutelar de menors, espe-

cialment i en la mesura que encara era vigent, la Llei de tribunals tutelars de menors de 1948 modificada per la Llei orgànica 4/1992, de 5 de juny, ha implicat la necessitat d'adaptar-hi la legislació catalana sobre la matèria, regulada bàsicament a la Llei 11/1985, de protecció de menors, modificada per la Llei 12/1988, de 21 de novembre, la Llei 37/1991, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció de menors desemparats i de l'adopció, la Llei 39/1991, de 30 de desembre, de la tutela i les institucions tutelars i la Llei 8/1995, de 27 de juliol, d'atenció i protecció dels infants i els adolescents i de modificació de la Llei 37/1991. Algunes d'aquestes lleis ja havien estat incorporades al Codi de família aprovat per la Llei 9/1998, de 15 de juliol.

En aquest marc, tenint en compte que l'art. 9.28 de l'Estatut atribueix a la Generalitat la competència exclusiva en matèria d'institucions públiques de protecció i tutela de menors, la Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil, pretén ser l'instrument normatiu en relació amb l'actuació de l'Administració de la Generalitat en l'execució de les mesures adoptades pels jutges i tribunals d'acord amb la Llei orgànica 5/2000, amb l'objectiu d'aconseguir la integració i la reinserció social dels menors i els joves destinataris de les mesures, mitjançant l'articulació de programes i d'actuacions que han de tenir un caràcter fonamentalment educatiu i han de respectar-ne els drets. Per assolir aquesta finalitat, la Llei adopta un seguit de principis d'actuació procedents en gran mesura de normes i declaracions internacionals, com les anomenades *Regles de Beijing* per a l'Administració de justícia de menors, adoptades per les Nacions Unides el 1985; les Recomanacions del Consell d'Europa sobre reac-

cions socials davant la delinqüència juvenil de 1987; la Convenció de les Nacions Unides sobre els drets de l'infant de 1989; les Regles de les Nacions Unides per a la protecció dels menors privats de llibertat de 1990 i les *Directrius de Riad* per a la prevenció de la delinqüència juvenil, adoptades per les Nacions Unides el 1990.

La Llei s'estructura formalment en cinc títols, el primer dels quals, sota la rúbrica de disposicions generals, estableix l'objecte, la finalitat, l'àmbit d'aplicació, els principis rectors de la Llei i els drets i deures dels menors i els joves sotmesos a la Llei. En el mateix títol s'aborda la distribució de competències entre l'Administració de la Generalitat i els ens locals, d'acord amb la que tenen reconeguda aquests per la legislació en matèria d'assistència i serveis socials. També s'estableix la col·laboració, sota la tutela i la coordinació públiques, de persones i entitats privades sense ànim de lucre.

El títol segon regula l'execució de les diverses mesures en medi obert establertes per la Llei orgànica 5/2000. Aquestes mesures pretenen, per mitjà d'una intervenció individualitzada en l'entorn propi del menor, incidir en el seu procés de socialització. Per aquests motius aquestes mesures, que han de combinar l'acció educativa amb les actuacions de control pròpies d'una mesura adoptada en l'exigència de responsabilitat penal, s'han de fer coordinadament amb les institucions, les entitats i els professionals que actuen en la comunitat que constitueix l'entorn social del menor i han de promoure la col·laboració i la participació de les seves famílies. D'acord amb aquesta finalitat, la Llei estableix els requisits de titulació de què han de disposar els professionals que actuen en l'execució de

les mesures, les actuacions que ha de dur a terme l'òrgan encarregat d'aquesta execució, l'organització territorial i els recursos econòmics i humans necessaris per dur-les a terme i les línies mestres dels programes generals d'intervenció que han de definir la metodologia i els criteris d'actuació per a l'execució de les diverses mesures adoptades.

El títol tercer, dedicat a l'execució dels internaments en centres, està organitzat en capítols i és el més extens de la Llei, qüestió d'altra banda lògica si es té en compte que es tracta d'una mesura de privació de llibertat adreçada fonamentalment a la integració i la reinserció social dels menors i joves afectats mitjançant programes educatius i, que al mateix temps, ha de permetre la custòdia dels menors i joves internats. Així, el primer dels capítols tracta de la finalitat i els principis de l'activitat dels centres, el seu caràcter específic i la qualificació i la selecció del seu personal. El capítol segon estableix l'estatut dels menors i els joves internats, i detalla un veritable catàleg de drets i obligacions. Els capítols tercer, quart i cinquè regulen els diversos tipus d'internament —obert, semiobert o tancat, el procés d'ingrés i de trasllat, l'organització i el funcionament dels centres i el règim disciplinari d'aquests. El capítol sisè estableix les garanties de comunicació dels internats, tant pel que fa a les visites de familiars i altres persones i a les comunicacions amb els seus advocats i representants, com a les comunicacions telefòniques i per escrit, i també el règim de permisos de sortida. El capítol setè, està dedicat a l'actuació educativa institucional, entesa com el conjunt d'activitats formatives laborals, socioculturals, esportives i de tractament de problemàtiques personals destinades a la integració social dels menors i joves

internats. En aquest sentit la Llei exigeix que cada centre disposi del seu propi projecte educatiu, sens perjudici que els equips multidisciplinaris de cada centre hagin d'elaborar els programes de tractament individualitzat dels menors i joves internats, en la definició dels quals han de participar-hi aquests. Finalment aquest títol conclou amb el capítol vuitè, que tracta de les prestacions que han de donar els centres en matèria de formació acadèmica i professional, l'accés a llibres, publicacions i informació exterior, l'assistència sanitària, psicològica i social, l'alimentació i l'assistència religiosa.

L'art. 61, que conforma el títol quart de la Llei, estableix les mesures de suport en els processos individuals de reinserció de manera que, un cop finalitzat l'internament, els menors puguin incorporar-se als centres docents de la zona de residència, si escau que estan en edat de rebre l'ensenyament obligatori, o que puguin accedir a cursos o activitats socioculturals, educatives, formatives o laborals, o que puguin finalitzar els cursos de formació professional o ocupacional iniciats. També es preveu la possibilitat que, per mitjà de la coordinació amb els serveis comunitaris pertinents, puguin continuar, si ho desitgen, els programes de tractament de drogodependències o d'altres problemàtiques personals, com també rebre ajuts per tramitar les prestacions socials, sanitàries i assistencials a què tenen dret. D'altra banda, i per als menors d'edat, els professionals corresponents han de comunicar a l'organisme competent les possibles situacions de desemparament o d'alt risc social detectades, mentre que, per als joves que requereixin un allotjament temporal o un ajut econòmic per a les necessitats bàsiques, s'ha de garantir l'acció concertada

amb els serveis comunitaris i amb les entitats corresponents.

Finalment, el títol cinquè regula, en dos capítols, les funcions d'inspecció dels centres, que corresponen a l'Administració i que com a mínim s'ha d'efectuar un cop l'any sens perjudici de les actuacions que duguin a terme el Ministeri Fiscal, els jutges de menors i les altres institucions competents, i el trac-

tament i la gestió de la informació que contenen els expedients personals dels menors i joves als quals se'ls apliqui la Llei, tot establint als professionals que hi intervenen el deure de confidencialitat i reserva en relació amb la informació que obtinguin en l'exercici de llurs funcions.

Pere Sol

Lleis promulgades a Catalunya entre gener i desembre de 2001.

Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya (DOGC núm. 3355, de 26 de març, correcció d'errada DOGC núm. 3548, de 8 de gener de 2002).

Llei 2/2001, de 9 d'abril, de creació del Col·legi Oficial d'Enginyeria Tècnica en Informàtica de Catalunya (DOGC núm. 3371, de 19 d'abril).

Llei 3/2001, de 9 d'abril, de creació del Col·legi Oficial d'Enginyeria en Informàtica de Catalunya (DOGC núm. 3371, de 19 d'abril).

Llei 4/2001, de 9 d'abril, de modificació de l'apartat 2 de l'art. 63 de la Llei 13/1989, del 14 de desembre, d'organització, procediment i règim jurídic de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3371, de 19 d'abril).

Llei 5/2001, de 2 de maig, de fundacions (DOGC núm. 3388, de 15 de maig).

Llei 6/2001, de 31 de maig, d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn (DOGC núm. 3407, de 12 de juny).

Llei 7/2001, de 31 de maig, de creació de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca (DOGC núm. 3407, de 12 de juny; correcció d'errades DOGC núm. 3449, de 9 d'agost).

Llei 8/2001, de 14 de juny, del Pla estadístic de Catalunya 2001-2004 (DOGC núm. 3418, de 27 de juny).

Llei 9/2001, de 14 de juny, de modificació de l'article 34 de la Llei 14/2000, del 29 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2001 (DOGC núm. 3419, de 28 de juny).

Llei 10/2001, de 13 de juliol, d'arxius i documents (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

Llei 11/2001, de 13 de juliol, d'acolliment familiar per a persones grans (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

Llei 12/2001, de 13 de juliol, de creació del Col·legi de Joiers, Orfebres, Reblotgers i Gemmòlegs de Catalunya (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

Llei 13/2001, de 13 de juliol, de modificació de la Llei 3/1998, del 27 de febrer,

de la intervenció integral de l'Administració ambiental (DOGC núm. 3437, de 24 de juliol).

Llei 14/2001, de 14 de novembre, de creació del Col·legi de Pedagogs de Catalunya (DOGC núm. 3526, de 3 de desembre).

Llei 15/2001, de 14 de novembre, de meteorologia (DOGC núm. 3524, 29 de novembre).

Llei 16/2001, de 29 de novembre, d'ampliació dels terminis de resolució del procediment i de presentació de sol·licituds concedits pel Decret 288/2000, de 31 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per regular les indemnitzacions de les persones incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i excloses dels beneficis de la disposició addicional divuitena dels pressupostos generals de l'Estat per als períodes 1990 i 1992 (DOGC núm. 3525, de 30 de novembre).

Llei 17/2001, de 31 de desembre, de modificació de la Llei 5/1990, de 9 de març, d'infraestructures hidràuliques de Catalunya (DOGC núm. 3546, de 4 de gener de 2002).

Llei 18/2001, de 31 de desembre, d'orientació agrària (DOGC núm. 3549, de 9 de gener de 2002).

Llei 19/2001, de 31 de desembre, de creació de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya (DOGC núm. 3546, de 4 de gener de 2002).

Llei 20/2001, de 28 de desembre, de pressupostos de la Generalitat de Catalunya per al 2002 (DOGC núm. 3543A,

de 31 de desembre; correcció d'errades DOGC núm. 3569, de 6 de febrer de 2002).

Llei 21/2001, de 28 de desembre, de mesures fiscals i administratives (DOGC núm. 3543A, de 31 de desembre; correcció d'errades DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002, DOGC núm. 3569, de 6 de febrer de 2002 i DOGC núm. 3600, de 21 de març de 2002).

Llei 22/2001, de 31 de desembre, de regulació dels drets de superfície, de servitud i d'adquisició voluntària o preferent (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002; correcció d'errades DOGC núm. 3622, de 24 d'abril de 2002).

Llei 23/2001, de 31 de desembre, de cessió de finca o d'edificabilitat a canvi de construcció futura (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002).

Llei 24/2001, de 31 de desembre, de reconeixement de l'Alt Pirineu i Aran com a àrea funcional de planificació, mitjançant la modificació de l'art. 2 de la Llei 1/1995, per la qual s'aprova el Pla territorial general de Catalunya (DOGC núm. 3563, de 29 de gener de 2002).

Llei 25/2001, de 31 de desembre, de l'accessió i l'ocupació (DOGC núm. 3556, de 18 de gener de 2002).

Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament (DOGC núm. 3551, d'11 de gener de 2002).

Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil (DOGC núm. 3553, de 15 de gener de 2002; correcció d'errades DOGC núm. 3580, de 21 de febrer de 2002).

Llei 28/2001, de 31 de desembre, de regulació dels crèdits destinats a despeses reservades de l'Administració de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm.

3550, de 10 de gener de 2002; correcció d'errades DOGC núm. 3569, de 6 de febrer de 2002).

2.2. DISPOSICIONS ADMINISTRATIVES DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

A càrrec de Vicenç Aguado

Decret 420/2000, de 27 de desembre, de constitució del Consorci de l'Habitatge de Barcelona (DOGC núm. 3305, de 15 de gener de 2001).

Es denomina Consorci de l'Habitatge de Barcelona l'ens públic associatiu, creat per l'art. 61.7 de la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona, entre la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona. El Consorci de l'Habitatge de Barcelona té per finalitat el desenvolupament en l'àmbit municipal de Barcelona de les funcions, les activitats i els serveis en matèria d'habitatge públic que li atribueix en exclusiva per a l'àmbit del terme municipal de Barcelona l'art. 85 de la Carta municipal de Barcelona. Concretament, correspon al Consorci la planificació, la programació i la gestió de l'habitatge públic, en règim de propietat i de lloguer, en el terme municipal de Barcelona, en el marc de les disposicions generals establertes pel Govern de la Generalitat en relació amb aquest àmbit sectorial.

Decret 27/2001, de 23 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de les associacions del voluntariat de protecció civil de Catalunya (DOGC núm. 3317, de 31 de gener).

Aquestes associacions tenen com a finalitat canalitzar la col·laboració regular del voluntariat de protecció civil com a

recurs del municipi en el desenvolupament de les funcions corresponents a la protecció civil.

Decret 28/2001, de 23 de gener, pel qual s'estableixen les normes sanitàries aplicables als establiments de tatuatge i/o piercing (DOGC núm. 3318, d'1 de febrer).

Aquest Decret té per objecte establir les normes sanitàries aplicables als establiments no sanitaris on es realitzen pràctiques de tatuatge i/o piercing, amb la finalitat de protegir la salut dels usuaris i dels treballadors, i regular les funcions de control i verificació del compliment d'aquestes normes sanitàries. Els ajuntaments podran desenvolupar mitjançant reglament o ordenança, en exercici de les competències que els atribueix la normativa de règim local, els preceptes d'aquest Decret per tal de garantir les mesures de protecció a la salut que conté i l'exercici de l'activitat de control municipal.

Decret 35/2001, de 23 de gener, sobre els òrgans rectors i el funcionament del Consell Català de l'Esport (DOGC núm. 3324, de 9 de febrer).

El Consell Català de l'Esport és un organisme autònom de caràcter administratiu adscrit al Departament de Cultura. El Consell Català de l'Esport passa a conformar, juntament amb la Secretaria

ria General de l'Esport, la nova estructura de l'Administració esportiva de la Generalitat, en la qual el Consell substitueix la Direcció General de l'Esport i assumeix les funcions que fins ara corresponien a aquest darrer òrgan, a més de les noves funcions que se li assignen.

Decret 60/2001, de 23 de gener, pel qual es regula el procediment per al canvi de denominació dels nuclis de població i les entitats municipals descentralitzades (DOGC núm. 3337, de 28 de febrer).

Es regula el procediment per a la determinació d'aquests topònims, que és de competència municipal, si bé cal tenir en compte les atribucions de l'Institut d'Estudis Catalans com a institució encarregada d'establir i actualitzar la normativa lingüística del català tal com reconeix la Llei 8/1991, de 3 de maig, sobre l'autoritat lingüística de l'Institut d'Estudis Catalans.

Decret 61/2001, de 20 de febrer, pel qual s'aprova el repartiment dels cànons corresponents als títols d'habilitació d'emissores de radiodifusió sonora i de televisió (DOGC núm. 3337, de 28 de febrer).

Els ingressos derivats de l'abonament dels cànons corresponents als títols d'habilitació per a la gestió d'emissores de radiodifusió sonora i de televisió, atorgades per la Generalitat de Catalunya, s'han de distribuir, en una proporció del 50 % del seu import, entre la Direcció General de Radiodifusió i Televisió i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya, per tal de contribuir al finançament d'aquests organismes.

Decret 62/2001, de 20 de febrer, de modificació parcial del Decret 2/1997, de 7 de gener, pel qual s'aprova el Reglament de protecció dels menors desemparats i

de l'adopció (DOGC núm. 3337, de 28 de febrer).

Es crea un Comitè Tècnic d'Avaluació de Declaracions de Desemparament per als casos en què es produeixi la separació del menor de la família biològica, per tal que aquest Comitè conegui i informi sobre la procedència dels desemparaments que comporten separació del menor del seu nucli familiar, com a garantia superior en els casos en què l'Administració ha d'adoptar aquestes mesures. L'adopció d'aquesta mesura comporta, d'acord amb la normativa vigent, que l'òrgan competent faci una indicació del pla de millora que cal seguir per afavorir el retorn a la família de l'infant, si és possible. De conformitat amb l'Associació Catalana de Municipis i Comarques i la Federació de Municipis de Catalunya, atesa la intervenció de les entitats locals en aquests processos, s'ha previst, en la composició del Comitè, la participació de persones expertes designades per aquestes entitats. També el componen experts designats per les entitats i institucions que col·laboren amb l'Administració en aquest àmbit, així com experts entre professionals de prestigi reconegut.

Decret 64/2001, de 20 de febrer, pel qual es regula la vigilància epidemiològica de les encefalopaties espongiformes transmissibles humanes (DOGC núm. 3341, de 6 de març).

La vigilància epidemiològica de les encefalopaties espongiformes transmissibles humanes, com a part integrant de l'activitat de les administracions públiques en matèria de sanitat comprèn:

- a) L'establiment de criteris de definició de cas possible, probable i confirmat d'encefalopatia espongiforme transmissible humana, dirigits al personal mèdic, tant de l'àmbit públic com privat,

que intervé en l'assistència de persones afectades per aquesta malaltia, els quals s'estableixen a l'annex 1; *b*) La regulació del circuit de la informació necessària per aplicar els criteris de cas possible, probable o confirmat d'encefalopatia espongiforme transmissible humana; *c*) L'avaluació de l'aplicació dels criteris de definició de cas d'encefalopatia espongiforme transmissible humana als casos detectats amb la informació obtinguda.

Decret 79/2001, de 6 de març, de creació de la Delegació Territorial del Govern de la Generalitat a les Terres de l'Ebre (DOGC núm. 3353 de 22 de març. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3394, de 23 de maig).

La creació d'aquesta Delegació, que abasta territorialment aquestes comarques, es justifica per les característiques de les comarques de l'Ebre, que les configura com una àrea susceptible de ser considerada per part del Govern de la Generalitat de manera específica respecte de la presència de l'Administració de la Generalitat en el territori.

Decret 96/2001, de 20 de març, sobre organització i competències per a la contractació dels subministraments i dels seus serveis complementaris, relacionats o derivats dins l'Administració de la Generalitat i altres organismes públics (DOGC núm. 3367, d'11 d'abril).

Aquest Decret té per objecte establir les competències dels òrgans de l'Administració de la Generalitat de Catalunya per a la contractació dels subministraments de productes, béns mobles i dels serveis complementaris derivats o relacionats amb aquests i s'aplica als departaments en què s'organitza aquella. D'acord amb el que preveu aquest Decret, la contractació dels subministraments i

dels serveis de referència que requereixi l'Administració de la Generalitat pot fer-se de manera centralitzada per a tots els departaments o per a tots els que tenen necessitats que convé atendre de manera comuna, o de manera singular per a cadascun dels departaments.

Decret 101/2001, de 3 d'abril, sobre atribució de competències a diferents departaments de la Generalitat en matèria de funció pública (DOGC núm. 3369, de 17 d'abril).

S'atribueixen als departaments d'Ensenyament, de Sanitat i Seguretat Social, de Justícia i de Medi Ambient, en l'àmbit competencial establert per la normativa vigent, una sèrie de funcions pel que fa al personal docent, sanitari, penitenciari i d'agents rurals, respectivament. També s'atribueixen diverses funcions al Departament de Benestar Social respecte del personal docent que presta serveis en centres i aules públics de formació permanent d'adults dependents d'aquest Departament, i al Departament de Justícia, respecte del personal del cos de mestres amb destinació als centres penitenciaris de Catalunya.

Decret 99/2001, de 3 d'abril, de primera modificació del Decret 36/1998, de 4 de febrer, de mesures per a l'aplicació de la Llei 1/1998, de 7 de gener, de política lingüística (DOGC núm. 3369, de 17 d'abril).

Es prescindeix de la Comissió Assesora de Llenguatge Administratiu constituïda pel Decret 41/1986, de 13 de febrer, com a òrgan auxiliar de la Comissió per a la Normalització Lingüística.

Decret 97/2001, de 3 d'abril, sobre l'acreditació i el funcionament de les entitats col·laboradores d'adopció interna-

cional (DOGC núm. 3369, de 17 d'abril).

És objecte d'aquest Decret l'establiment dels requisits d'acreditació, règim de funcionament, obligacions, control i inspecció de les entitats col·laboradores d'adopció internacional (en endavant ECAI) que realitzen funcions de mediació en l'adopció internacional de menors i que tenen el seu domicili social al territori de Catalunya. S'introdueix un nou règim econòmic, per establir un preu tarifari, adreçat a sufragar les despeses que origina a l'ECAI la funció de mediació. Les despeses directes que ocasioni la tramitació de l'expedient tant en el país de recepció com en el d'origen hauran de ser documentalment justificades i acreditades per l'ECAI a l'usuari. Una altra novetat d'aquest Decret consisteix a establir la possibilitat de destinar una part dels excedents que pugui produir l'activitat de l'ECAI a abaratir els costos de la tramitació de l'expedient quant al preu tarifari a aquelles persones o famílies que acreditin menors ingressos. Finalment, cal fer esment de la regulació de les facultats inspectores i sancionadores de l'Administració i de la creació d'un registre d'ECAI en què han de constar totes les dades transcendents d'aquestes entitats, així com les queixes i reclamacions que formulin els usuaris del servei de mediació. En aquesta regulació es preveu la mediació de l'entitat pública com a sistema de resolució de conflictes entre l'ECAI i l'usuari.

Decret 107/2001, de 17 d'abril, pel qual es crea i es regula la Comissió Coordinadora de les Proves d'Accés a les Universitats de Catalunya (DOGC núm. 3380, de 3 de maig).

Es crea la Comissió Coordinadora de les Proves d'Accés a les Universitats de Catalunya i s'adscriu a l'Oficina de Co-

ordinació i d'Organització de les PAU a Catalunya, que depèn de la Secretaria del Consell Interuniversitari de Catalunya. La Comissió té atribuïdes les funcions següents: *a)* La definició dels criteris per a l'elaboració de les propostes d'examen; *b)* Proposar a la Comissió de les Proves d'Accés a les Universitats de Catalunya del Consell Interuniversitari de Catalunya les dates de realització de les proves per a cada convocatòria; *c)* L'establiment dels criteris generals d'avaluació de les proves; *d)* L'adopció de les mesures que garanteixin el secret del procediment d'elaboració i selecció dels exàmens; *e)* L'adopció de les mesures que garanteixin l'anonimat dels exercicis realitzats pels alumnes; *f)* L'adopció de mesures per garantir els drets lingüístics dels alumnes; *g)* La coordinació amb els centres on s'imparteix el batxillerat, informant-los sobre l'organització i estructura de les proves; *h)* La designació i constitució dels tribunals; *i)* La resolució de les reclamacions que li corresponguin d'acord amb la normativa vigent; *j)* Emetre un informe i elevar-lo al Consell Interuniversitari de Catalunya un cop finalitzada la convocatòria de setembre, on s'avalua els resultats i les dades de les proves i es manifestin les consideracions i les propostes que consideri necessàries; *k)* Qualsevol altra funció derivada de l'organització i el seguiment de les proves.

Decret 118/2001, de 2 de maig, pel qual es modifica el Decret 306/1998, d'1 de desembre, de desplegament de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció (DOGC núm. 3390, de 17 de maig).

A més de mesures de caràcter organitzatiu, es consolida la mesura, ja aplicada amb caràcter experimental, consistent a no deduir de la prestació

econòmica de la renda mínima d'inserció, durant el període de sis mesos, els ingressos produïts pel treball dels fills dels perceptors de la renda mínima d'inserció, amb la finalitat de no desincentivar-ne la inserció laboral. En relació amb els requisits dels beneficiaris de la renda mínima d'inserció s'estableixen determinades excepcions en la persona sol·licitant que presenti una situació de pobresa severa.

Decret 119/2001, de 2 de maig, pel qual s'aproven mesures ambientals de prevenció i correcció de la contaminació de les aigües per nitrats (DOGC núm. 3390, de 17 de maig).

Aquest Decret té per finalitat: *a*) Garantir la qualitat dels recursos hídrics en general i de les captacions d'aigua per al proveïment de poblacions, en particular; *b*) Assolir un alt grau de protecció de la salut de les persones i del medi ambient en el seu conjunt. Per tal d'assolir-ho, s'estableixen diverses mesures de gestió dels recursos hídrics, mesures per al tractament de les dejeccions ramaderes, mesures de difusió ambiental i de control, així com mesures de seguiment.

Decret 125/2001, de 15 de maig, de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor (DOGC núm. 3397, de 28 de maig).

La Comissió Interdepartamental d'Immigració, creada pel Decret 275/1993, de 28 de setembre, es configura com a instrument de seguiment i coordinació de les actuacions que es duen a terme a Catalunya en matèria d'immigració. És assistida pel Consell Assessor de la Immigració, creat pel Decret 275/1993, de 28 de setembre, i adscrit orgànicament al Departament de la Presidència. El Consell esmentat es configura com a

òrgan col·legiat de consulta i participació externa en matèria d'immigració. La Comissió pot crear en el seu si, per al millor exercici de les seves funcions, comissions territorials d'Immigració per a cadascun dels àmbits territorials derivats de la divisió administrativa prevista per a l'exercici de les funcions de les delegacions territorials del Govern, amb la composició i les funcions que estableix aquesta disposició. L'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació (ICM) assessorarà la Comissió en la reflexió sobre les perspectives de la immigració a Catalunya, el coneixement de les seves característiques socials i culturals, així com la dels països d'origen de l'àrea mediterrània. També l'assessorarà en l'elaboració de polítiques d'integració i de formació des de la seva condició d'institució d'àmbit mediterrani i de centre de referència de debat sobre la interculturalitat. La Secretaria per a la Immigració, creada pel Decret 293/2000, de 31 d'agost, exerceix, dins el marc de les funcions atribuïdes a la Comissió Interdepartamental d'Immigració, i en els termes que preveu l'art. 2 del Decret 293/2000, les funcions de suport, impuls, informació i d'execució que s'hi especifiquen. Un òrgan tècnic adscrit al Departament de Benestar Social dóna suport als òrgans que aquesta disposició regula. L'òrgan tècnic es dota amb els mitjans personals i materials que li siguin adscrits pel Departament de Benestar Social per realitzar les tasques d'elaboració d'informes, recerca i propostes de planificació, així com també d'altres que li encomani la Comissió Interdepartamental.

Decret 127/2001, de 15 de maig, pel qual es modifiquen determinats aspectes de l'ordenació curricular de l'educa-

ció secundària obligatòria, del batxillerat i del batxillerat nocturn (DOGC núm. 3398, de 28 de maig).

Es modifiquen alguns aspectes de l'ordenació de l'educació secundària obligatòria relatius a les hores de matemàtiques i a la distribució dels àmbits científicotecnològic, d'humanitats i d'expressió en la part variable del currículum.

Decret 128/2001, de 15 de maig, de modificació del Decret 79/1998, de 17 de març, pel qual es dicten normes relatives a les prestacions ortoprotètiques (DOGC núm. 3398, de 29 de maig).

Els usuaris del sistema sanitari públic tindran dret a les prestacions ortoprotètiques que inclouen els catàlegs respectius, amb la prescripció prèvia d'un metge d'atenció especialitzada de l'especialitat corresponent.

Decret 132/2001, de 29 de maig, pel qual es regulen els plans estratègics dels centres docents sostinguts amb fons públics (DOGC núm. 3401, d'1 de juny).

Aquest Decret possibilita que els centres docents elaborin el seu propi pla estratègic, i n'executin les actuacions previstes. El pla estratègic del centre docent ha de ser aprovat pel consell escolar i el claustre de professors i ha de fonamentar-se en la realitat de cada centre i del seu entorn, i cal que s'hi prenguin en consideració tots els aspectes que el facin viable. L'avaluació del funcionament de cada centre contribueix a la millora de la qualitat de l'ensenyament i aporta elements per a l'elaboració del pla estratègic. El Departament d'Ensenyament ha d'autoritzar i seguir els plans estratègics i, conjuntament amb cada centre, avaluar l'assoliment dels objectius previstos. El Departament d'Ensenyament i el centre

acorden en un document els objectius del pla estratègic i els indicadors d'avaluació. Als centres docents de titularitat del Departament d'Ensenyament, la formació del professorat del centre i la provisió dels llocs de treball vacants es pot lligar, si més no parcialment, als objectius de qualitat i millora de l'ensenyament que s'estableixin al pla estratègic. La finalització del període de vigència d'un pla estratègic és l'acabament del període d'observació de l'assoliment d'unes millores concretes, però no pot representar l'abandonament per part del centre de l'esforç per millorar altres aspectes o per perfeccionar els que ja s'han aconseguit.

Decret 133/2001, de 29 de maig, sobre la regulació de la borsa de treball per prestar serveis amb caràcter temporal com a personal interí docent (DOGC núm. 3401, d'1 de juny).

Ateses les especials característiques del personal docent que presta atenció directa als alumnes en centres docents educatius, i atès el volum de la gestió necessària per cobrir les vacants de substitució d'un col·lectiu tan nombros, es regula el procediment de selecció mitjançant convocatòria pública de concurs de mèrits per formar part de la borsa de treball per cobrir places vacants o substitucions temporals en règim d'interinitat en centres docents públics d'ensenyaments no universitaris. Alhora també es regula el procediment de gestió de la borsa de treball docent, establint-hi els requisits exigits per a ser nomenat en cadascun dels cossos docents, el barem de mèrits que s'utilitzarà per a l'ordenació dels aspirants dintre de cada cos i especialitat i, finalment, els criteris i requisits específics per a l'adjudicació de les destinacions en règim d'interinitat.

Decret 145/2001, de 29 de maig, pel qual es modifica el Decret 288/2000, de 31 d'agost, pel qual s'estableixen els requisits per regular les indemnitzacions de les persones incloses en els supòsits previstos a la Llei 46/1977, de 15 d'octubre, d'amnistia, i excloses dels beneficis de la disposició addicional divuitena dels pressupostos generals de l'Estat per als períodes 1990 i 1992 (DOGC núm. 3403, de 6 de juny).

La modificació estableix que el termini màxim per resoldre i notificar la concessió d'indemnitzacions és de sis mesos, a comptar des de l'endemà de la finalització del termini de presentació de sol·licituds, termini màxim que s'amplia a sis mesos més, en atenció al nombre de persones afectades.

Decret 148/2001, de 29 de maig, d'ordenació ambiental de les instal·lacions de telefonia mòbil i altres instal·lacions de radiocomunicació (DOGC núm. 3404, de 7 de juny).

Mitjançant aquest Decret, s'estableix:

- Les especificacions i determinacions tècniques aplicables a les instal·lacions de radiocomunicació. Per fixar els nivells de referència i les distàncies de protecció a les persones s'adopta el principi de cautela i s'estableix un factor de seguretat sobre la Recomanació de la Unió Europea;
- El sistema d'ordenació urbanística de la implantació de les instal·lacions sobre el territori, mitjançant la figura del Pla especial, sempre que l'aplicació d'aquest sistema d'ordenació sigui necessària;
- El sistema d'intervenció administrativa de les obres i activitats mitjançant el seu sotmetiment als règims de llicència o de comunicació, de control i, eventualment, de sanció. Finalment es preveu el desenvolupament d'aquest Decret mitjançant l'oportuna reglamentació municipal.

Decret 152/2001, de 29 de maig, sobre avaluació i certificació de coneixements de català (DOGC núm. 3406, d'11 de juny).

Aquest Decret té per objecte regular els certificats que acrediten de manera oficial el coneixement de català per part de la població adulta amb independència de l'ensenyament reglat de la llengua, incloent-hi les persones residents fora del domini lingüístic. Amb aquesta finalitat s'unifiquen els dos sistemes de certificació actuals, el de la Junta Permanent de Català i el del Certificat Internacional de Català, per fer-los correspondre amb el marc de referència per a l'avaluació de llengües modernes del Consell d'Europa i el de l'Associació d'Avaluadors de Llengua d'Europa (ALTE), de manera que estableix una gradació més precisa dels nivells de coneixement de la llengua. Els certificats i les proves que es regulen en aquest Decret són de coneixements de llengua general i de coneixements específics. Es publiquen, com a annex, la descripció del nivell de coneixements de llengua i l'estructura i les àrees corresponents a la prova de cada un dels certificats. Es fa més operativa l'administració de les proves, que convoca el director o directora general de Política Lingüística, se n'adequa la regulació a la realitat actual, es regulen els tribunals de cada certificat i, en benefici d'una major simplificació administrativa, se suprimeix la Junta Permanent de Català.

Decret 156/2001, de 15 de maig, de regulació de la gestió del règim d'autonomia econòmica de les herències intestades en les quals hagi estat declarada hereva la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3413, de 20 de juny).

Aquest Decret té per objecte regular

la gestió del règim d'autonomia econòmica de les herències intestades en què hagi estat declarada hereva la Generalitat de Catalunya, mitjançant la constitució d'un òrgan col·legiat que, d'acord amb la llei, té com a finalitat gestionar els ingressos, autoritzar les despeses i ordenar els pagaments, així com administrar el fons de garantia, en els termes que assenyala el mateix Decret.

Decret 161/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 201/1994, de 26 de juliol, regulador dels enderrocs i altres residus de la construcció (DOGC núm. 3414, de 21 de juny).

Es modifiquen diversos aspectes com és la signatura per part dels sol·licitants de la llicència d'obres d'un document d'acceptació amb un gestor autoritzat de manera que l'ens local tingui un coneixement cert de la destinació correcta d'aquests residus. Igualment s'actualitza la quantia de la fiança per la gestió d'aquests residus que el mateix Decret 201/1994 ja preveia a la disposició addicional segona i es prenen en consideració les previsions que els programes de gestió aprovats per la Generalitat de Catalunya fan en relació amb la suficiència de les instal·lacions d'enderrocs i altres residus de la construcció, per tal de poder donar un millor servei i una correcta gestió dels enderrocs a les diferents comarques de Catalunya.

Decret 167/2001, de 12 de juny, de modificació del Decret 323/1998, d'1 de desembre, de creació del Registre de licitadors de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3417, de 26 de juny).

S'introdueixen algunes modificacions, entre les quals destaca la relativa al fet que el Registre de licitadors declari també la capacitat per firmar contractes de les persones designades per l'empresa.

També se suprimeix el tràmit de formalització d'un conveni que anteriorment es requeria per donar efectivitat al certificat d'inscripció en el Registre de licitadors davant els òrgans de contractació dels ens locals i d'altres administracions públiques.

Decret 169/2001, de 26 de juny, pel qual s'aprova el Reglament de provisió de llocs de treball del cos de mossos d'esquadra (DOGC núm. 3418, de 27 de juny).

Destaquen les modificacions referides als mèrits a valorar en el concurs i concurs oposició, les convocatòries de lliure designació i els terminis per prendre possessió, com també les que afecten alguns dels altres sistemes de provisió, com l'adscripció provisional, la comissió de serveis, el trasllat forçós, els canvis d'adscripció de llocs de treball i les permutes. Un altre element que motiva la justificació de la modificació és l'assumpció per la policia de la Generalitat-mossos d'esquadra de les facultats derivades de la transferència de competències executives en matèria de trànsit i circulació de vehicles de motor, feta efectiva mitjançant la Llei orgànica 6/1997, de 15 de desembre. El Decret inclou, igualment, les modificacions derivades de l'execució de la Sentència núm. 521, dictada pel Tribunal Superior de Justícia de Catalunya el 18 de maig de 2000, en el recurs contenciós administratiu núm. 791/1996.

Decret 175/2001, de 26 de juny, pel qual s'aprova el desplegament territorial de l'Àgència Catalana de l'Aigua (DOGC núm. 3427, de 10 de juliol).

Es procedeix a la desconcentració de funcions i a determinar l'estructura organitzativa en l'àmbit territorial. A aquests efectes, es pren com a base la di-

visió per conques en les quals s'integren els diferents municipis.

Decret 180/2001, de 26 de juny, de regulació de la composició i les funcions del Consell Català de la Producció Agrària Ecològica (DOGC núm. 3428, d'11 de juliol), modificat pel Decret 269/2001, de 9 d'octubre (DOGC núm. 3497, de 22 d'octubre).

El Consell Català de la Producció Agrària Ecològica creat per la Llei 15/2000, de 29 de desembre, de mesures fiscals i administratives, com a corporació de dret públic amb personalitat jurídica pròpia, autonomia i plena capacitat d'obrar, exerceix les funcions derivades del règim aplicable a la producció agrícola ecològica i la seva indicació en els productes agraris i alimentaris que estableix el Reglament CEE 2092/1991, del Consell, de 24 de juny. A l'efecte del que disposa l'esmentat Reglament comunitari, el Consell Català de la Producció Agrària Ecològica és l'autoritat de control encarregada d'aplicar el sistema de control que estableixen l'art. 9 i l'annex III d'aquest Reglament, al qual estan sotmesos tots els operadors que produeixin, elaborin, importin i/o comercialitzin en l'àmbit territorial de Catalunya els productes que preveuen els apartats *a*, *b* i *c* del seu article 1. A l'efecte d'obtenir l'acreditació de l'Entitat Nacional d'Acreditació (ENAC), es va modificar en un decret posterior la composició de la Junta Rectora del CCPAE, atès que la representació equilibrada d'interessos exigida per la norma EN 45011 es refereix a l'equilibri entre els interessos dels destinataris de la certificació i els dels operadors que la sol·liciten.

Decret 188/2001, de 26 de juny, dels estrangers i la seva integració social a Ca-

talunya (DOGC núm. 3431, de 16 de juliol).

Es porta a terme la concreció de les funcions i serveis que cal prestar en l'àmbit competencial de la Generalitat, per tal de contribuir a la consolidació de la nova legislació orgànica sobre drets i llibertats dels estrangers, i per tal d'afavorir activament i positivament la integració dels immigrants estrangers establerts a Catalunya. S'estableixen disposicions relatives a: dret de participació en els afers municipals; dret a l'assistència jurídica gratuïta; dret a l'educació; drets de l'àmbit laboral; dret d'accés a les administracions públiques com a personal laboral; dret a l'assistència sanitària; dret a ajudes en matèria d'habitatge; dret als serveis i prestacions socials; foment de la integració i la participació i exercici dels drets i llibertats pels estrangers.

Decret 190/2001, de 10 de juliol, pel qual es regula el procediment de recaptació per via de constrenyiment de les sancions de multes imposades pel Servei Català de Trànsit (DOGC núm. 3433, de 18 de juliol).

L'atribució de la facultat al Servei Català de Trànsit de tramitar els expedients destinats al cobrament en via executiva de les sancions que imposa en l'àmbit de les seves competències es complementa per a la seva efectivitat amb l'atribució de les facultats que el Reglament general de recaptació atribueix amb caràcter general als tresorers i que, en l'àmbit de la Generalitat de Catalunya, té atribuïdes la Direcció General de Pressupostos i Tresor del Departament d'Economia i Finances. El Servei d'Administració i Finances del Servei Català de Trànsit, una vegada finalitzat el període de pagament en via voluntària de les sancions de multa im-

posades per infracció de la normativa de trànsit, circulació de vehicles i seguretat viària, proposarà a l'Òrgan d'Intervenció del Servei Català de Trànsit l'expedició de la certificació de descobert corresponent, un cop comprovat que la resolució sancionadora s'ha notificat de conformitat amb el procediment legalment establert. Tindrà caràcter de títol executiu per despatxar l'execució per via de constrenyiment la certificació de descobert per impagament de la multa, i basant-se en aquesta, el Servei d'Administració i Finances del Servei Català del Trànsit emetrà la provisió de constrenyiment. El Servei d'Administració i Finances del Servei Català de Trànsit confeccionarà també una relació amb els deutes certificats com a descoberts, amb les dades suficients que permetin la seva contreta a la comptabilitat de recaptació executiva. El representant del Servei Català de Trànsit habilitat per la Direcció General de Pressupostos i Tresor del Departament d'Economia i Finances, amb categoria de tesorera, ha de formalitzar la nota d'intervenció d'aquests deutes i procedir-ne a la tramitació com a descobert fins a dictar la provisió de constrenyiment. Una vegada dictada i notificada la provisió de constrenyiment, s'ha de procedir a la tramitació dels deutes en via executiva, d'acord amb el procediment legal vigent per als deutes tributaris i altres recursos de dret públic.

Decret 194/2001, de 10 de juliol, de les delegacions territorials del Govern de la Generalitat (DOGC núm. 3436, de 23 de juliol).

Les delegacions territorials del Govern de la Generalitat a Barcelona, Girona, Lleida, Tarragona i Terres de l'Ebre resten adscrites a la Secretaria del

Govern del Departament de la Presidència. No obstant això, les persones titulars de les delegacions territorials del Govern de la Generalitat depenen funcionalment, com a delegats i delegades territorials ordinaris departamentals, dels departaments respecte als quals presten serveis mitjançant les unitats orgàniques adscrites a les delegacions territorials del Govern de la Generalitat corresponents.

Decret 195/2001, de 10 de juliol, sobre el procediment d'adjudicació d'habitatges promoguts per la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3436, de 23 de juliol).

El present Decret té com a objecte immediat la regulació de la Comissió d'Adjudicació i l'establiment dels criteris i del procediment d'adjudicació dels habitatges de promoció pública, el procediment d'adjudicació en segones transmissions i la regulació unitària de les promocions finalistes. També s'estableixen determinades previsions per a adequar al nou marc jurídic estatal i català sobre finançament d'actuacions protegibles en matèria d'habitatge.

Decret 196/2001, de 10 de juliol, pel qual es determina el procediment de designació dels alcaldes a les comissions d'Urbanisme de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona (DOGC núm. 3436, de 23 de juliol).

Els tres alcaldes que han de formar part de les comissions d'Urbanisme de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona seran designats a proposta de les organitzacions associatives d'entitats locals de Catalunya, d'acord amb la seva representativitat a cada territori.

Decret 197/2001, de 10 de juliol, pel qual es determina el procediment de de-

signació dels representants de les entitats locals a la Comissió d'Urbanisme de Catalunya (DOGC núm. 3436, de 23 de juliol).

Els vuit representants de les entitats locals que han de formar part de la Comissió d'Urbanisme de Catalunya es designaran a proposta de les organitzacions associatives d'entitats locals de Catalunya, d'acord amb llur representativitat territorial.

Decret 218/2001, de 24 de juliol, pel qual es regula l'ús social dels edificis dels centres docents públics (DOGC núm. 3446, de 24 de juliol. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3446, de 6 d'agost).

Es regulen aquells espais docents on s'inclouen sovint pistes esportives, gimnasos, biblioteques i altres equipaments que, més enllà del seu ús escolar, poden ser objecte d'un ús social, sense interferir l'activitat docent. En el cas dels centres d'educació secundària o de règim especial, en què l'edifici és patrimoni de la Generalitat de Catalunya i aquesta es fa càrrec del manteniment, la vigilància i la conservació, aquest foment s'encarrega als consells escolars dels centres, s'assigna al director la facultat d'autoritzar-ne l'ús en els casos d'utilitzacions no continuades. Pel que fa als col·legis d'educació infantil i primària, en què l'edifici es patrimoni de la corresponent corporació local, la qual es fa càrrec del seu manteniment, vigilància i conservació, és la mateixa corporació local la que autoritza l'ús social de les instal·lacions. Això no obstant, no es pot carregar sobre l'economia dels centres docents l'increment de despesa que comporta aquesta utilització. Per això, en el cas dels centres d'educació secundària o de règim especial, l'organisme que utilitza les instal·la-

cions s'ha de fer càrrec de les despeses que ocasiona, i per garantir la responsabilitat per danys a persones o instal·lacions, cal aportar una pòlissa d'assegurança que cobreixi la responsabilitat civil. En el cas dels col·legis d'educació infantil i primària cal garantir la compensació al centre docent si l'activitat autoritzada per la corporació local comporta despeses al centre de manera directa, i en qualsevol cas assegurar el manteniment i la renovació dels equipaments utilitzats. Finalment, en el cas d'edificis de centres de primària que per necessitats d'escolarització han estat destinats a educació secundària, és el consell escolar del centre qui fomenta l'ús social i el director qui autoritza l'activitat. L'ajuntament propietari de l'edifici té prioritat en la utilització de les instal·lacions en cas de concurrència de peticions.

Decret 208/2001, de 24 de juliol, pel qual es regulen les condicions per a l'exercici d'activitats de formació de manipuladors d'aliments que es desenvolupen a Catalunya per part d'entitats autoritzades (DOGC núm. 3443, d'1 d'agost).

Aquest Decret té per objecte regular les condicions per a l'exercici de les activitats de formació en matèria d'higiene alimentària que es desenvolupen a Catalunya, per part d'entitats autoritzades de conformitat amb el que preveu l'article 4.3 del Reial decret 202/2000, d'11 de febrer, pel qual s'estableixen les normes relatives als manipuladors d'aliments, incloent-hi la potestat de control per part de l'autoritat sanitària. El que regula aquest Decret s'entén sens perjudici de la facultat de les indústries i els establiments alimentaris per desenvolupar els seus propis plans de formació per assegurar que els manipuladors d'aliments

disposen d'una formació adequada en higiene dels aliments d'acord amb la seva activitat laboral.

Decret 206/2001, de 24 de juliol, d'aprovació del Reglament de policia portuària (DOGC núm. 3443, d'1 d'agost).

Aquest Decret estableix, d'una banda, el règim que ha de regular les relacions entre els titulars de drets de gestió i explotació dels ports, de les dàrsenes i de les instal·lacions marítimes i els usuaris dels serveis portuaris, amb independència que es tracti o no d'un port adscrit a Ports de la Generalitat i que aquest sigui l'ús exclusiu o es tracti d'un port mixt en el qual l'activitat esportiva quedi compartida amb la industrial, comercial o pesquera. D'altra banda, estableix el règim que ha de regular les relacions entre l'administració portuària i els titulars de drets de gestió i explotació, seguint els criteris que estableix la Llei de ports, que atorga el caràcter d'administració portuària tant al Departament de Política Territorial i Obres Públiques com a l'ens públic Ports de la Generalitat, si bé amb les peculiaritats pròpies del fet que la potestat sancionadora només estigui en mans del director competent en matèria de ports, del conseller de Política Territorial i Obres Públiques i del Govern de la Generalitat.

Decret 204/2001, de 24 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de casinos de joc (DOGC núm. 3443, d'1 d'agost).

El Reglament aprovat per aquest Decret regula el règim i l'àmbit d'aplicació, els requisits que han de complir les societats que poden ser autoritzades per a la instal·lació i l'obertura i el funcionament de casinos de joc, el règim de tramitació, modificació, renovació i can-

cel·lació de les autoritzacions, i altres aspectes relatius a les sales de joc i el seu funcionament, els mecanismes de control i els serveis complementaris, així com el personal dels casinos. Finalment, pel que fa al règim sancionador, remet a la vigent Llei 1/1991, de 27 de febrer, esmentada, i a la Llei 10/1990, de 15 de juny, sobre policia de l'espectacle, les activitats recreatives i els establiments públics.

Decret 205/2001, de 24 de juliol, pel qual es regulen els serveis de vigilància per a determinats espectacles, activitats recreatives i establiments públics (DOGC núm. 3443, d'1 d'agost).

El citat Decret té com a objecte regular els serveis de vigilància per vetllar per la seguretat de les persones i el desenvolupament normal dels espectacles i les activitats recreatives, atès l'aforament dels locals, la seva ubicació, les seves característiques, la naturalesa de l'activitat i l'assistència d'un major nombre de persones. D'altra banda, atesa la singularitat dels locals i la seva ubicació i concentració, així com la naturalesa de l'activitat recreativa que s'hi desenvolupi, aquest Decret preveu la possibilitat d'establir tant mesures complementàries com extraordinàries als serveis de vigilància obligatoris que estableix l'articulat. Sobre les funcions del personal de vigilància, cal remetre's a les lleis i als reglaments estatals. Així mateix, aquest Decret preveu la possibilitat d'obligar, en els espectacles o activitats recreatives no sotmesos a aquest, a tenir personal de vigilància en determinades circumstàncies o en casos especials. Finalment, el Decret faculta els ajuntaments, d'acord amb les competències que tenen en aquesta matèria, per dictar els seus reglaments, que tindran el caràcter de complementaris,

d'acord amb el que preveu la Llei 10/1990, de 15 de juny.

Decret 213/2001, de 24 de juliol, de protecció dels drets del consumidor i usuari en la prestació de serveis sobre els béns de naturalesa duradora (DOGC núm. 3446, de 6 d'agost).

El present Decret té per objecte establir els drets dels consumidors i usuaris en els serveis de reparació dels béns de naturalesa duradora i s'aplica als serveis de reparació, instal·lació, conservació i manteniment sobre béns de naturalesa duradora, que es portin a terme en el territori de Catalunya.

Decret 220/2001, d'1 d'agost, de gestió de les dejeccions ramaderes (DOGC núm. 3447, de 7 d'agost).

El present Decret regula l'obligació de garantir una gestió correcta de les dejeccions ramaderes, mitjançant la presentació de plans de gestió i l'obligació de portar un llibre de gestió. Així mateix aquest Decret estableix la regulació del transport de les dejeccions ramaderes.

Decret 221/2001, d'1 d'agost, pel qual s'estableixen les normes per al control i la millora de la qualitat de la llet crua de vaca produïda, tractada o transformada a Catalunya (DOGC núm. 3447, de 7 d'agost).

L'objecte d'aquest Decret és establir les normes aplicables al conjunt d'actuacions que s'han de realitzar per promoure la millora de la qualitat de la llet; per verificar que la llet crua de vaca que es destini al consum directe, a l'elaboració de productes làctics o a llet de consum tractada tèrmicament, compleixi les condicions de qualitat fixades per la normativa estatal i comunitària; i per promoure la millora integral de les explotacions lleteres de Catalunya, mit-

jançant l'adopció de plans col·lectius i plans específics de cada explotació. El conjunt d'actuacions individuals i col·lectives, juntament amb les portades a terme per l'Administració, constitueixen el Pla de millora de la qualitat de la llet a Catalunya.

Decret 223/2001, d'1 d'agost de 2001, pel qual es complementa i modifica el Decret 389/2000, de 5 de desembre, sobre jornada i horaris de treball del personal funcionari al servei de l'Administració de la Generalitat (DOGC núm. 3447, de 7 d'agost).

Decret 232/2001, de 28 d'agost, sobre el personal tècnic i directiu de museus (DOGC núm. 3471, de 12 de setembre).

Aquest Decret estableix les condicions professionals del personal tècnic i directiu de museus i també la dotació mínima que ha de tenir una institució per ser considerada museu.

Decret 241/2001, de 12 de setembre, pel qual es regula la situació de segona activitat del personal al servei del cos de bombers de la Generalitat (DOGC núm. 3475, de 18 de setembre).

El personal al servei del cos de bombers de la Generalitat que, segons dictamen mèdic, tingui disminuïda la seva capacitat per complir el servei ordinari pot ser rellevat de les funcions operatives i passar a la situació de segona activitat. Així, aquesta disposició de caràcter general defineix en el seu art. 1 la segona activitat i les situacions excloses. Els art. 2 a 5 regulen de manera detallada el procediment de declaració d'aquesta situació i especifiquen, entre altres aspectes, com s'inicia el procediment i a quin òrgan correspon la seva resolució. L'art. 6 incorpora la possibili-

tat de tramitar un procediment de revisió de la situació de segona activitat i el retorn al servei operatiu. Finalment, els art. 7 i 8 regulen, respectivament, els efectes de la declaració de segona activitat i de la declaració de retorn al servei operatiu.

Decret 245/2001, de 12 de setembre, de modificació del Decret 252/1988, de 12 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament del cos d'agents rurals de la Generalitat de Catalunya (DOGC núm. 3481, de 27 de setembre).

Es defineixen les funcions de la categoria d'agent rural de primera dins del nou sistema de promoció interna del cos.

Ordre de 2 d'octubre de 2001, per la qual es dicten normes d'aplicació a Catalunya del Reial decret 581/2001, d'1 de juny (DOGC núm. 3490, de 10 d'octubre).

S'estableixen excepcions, durant les temporades de caça 2001-2002 i 2002-2003, a la prohibició amb caràcter general de l'ús de municions que continguin plom a determinades zones humides protegides.

Decret 266/2001, de 9 d'octubre, pel qual s'estableixen la creació, l'organització i les funcions de les oficines d'atenció ciutadana (DOGC núm. 3495, de 18 d'octubre).

Les oficines d'atenció ciutadana són dependències administratives d'atenció directa, la finalitat de les quals és facilitar les relacions entre la ciutadania i l'Administració de la Generalitat. Les funcions que duren a terme les oficines d'atenció ciutadana són: *a)* Informar la ciutadania i les entitats sobre els serveis i l'organització de la Generalitat de Catalunya; *b)* Informar sobre les característiques i fases dels diferents procedi-

ments que afecten l'Administració de la Generalitat; *c)* Actuar com a unitat de presentació de documents i registre d'acord amb la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, i el Decret 360/1994, de 15 de desembre, de registre d'entrades i sortides de documents de l'Administració de la Generalitat de Catalunya; *d)* Ajudar en la formalització d'impresos administratius i en la redacció formal de sol·licituds, peticions i suggeriments dirigits a l'Administració; *e)* Canalitzar i derivar, d'acord amb la Llei esmentada, cap als serveis competents de l'Administració de la Generalitat o altres administracions públiques, les peticions, els suggeriments i les sol·licituds presentades; *f)* Realitzar les funcions que li siguin encomanades pel/ per la director/a general d'Atenció Ciutadana del Departament de la Presidència.

Decret 271/2001, de 9 d'octubre, pel qual s'estableixen els requisits técnico-sanitaris que han de complir els serveis de balneoteràpia i d'hidroteràpia (DOGC núm. 3497, de 22 d'octubre).

Aquest Decret té per objecte establir els requisits tècnics i les condicions sanitàries que han de complir els serveis sanitaris de balneoteràpia i d'hidroteràpia, independentment que es prestin en establiments destinats exclusivament a aquestes finalitats o integrats en balnearis o centres on es realitzen altres activitats. A l'efecte d'aquest Decret, s'entén per: *a)* Serveis de balneoteràpia, els serveis que compten amb els mitjans necessaris i adequats per a la utilització preventiva i/o terapèutica d'aigües declarades mineromedicinals; *b)* Serveis d'hidroteràpia, els serveis que compten amb els mitjans necessaris i adequats per

a la utilització d'aigües amb finalitat mèdica preventiva i/o terapèutica.

Decret 270/2001, de 9 d'octubre, de modificació del Decret 321/1996, d'1 d'octubre, sobre horaris d'atenció al públic, serveis d'urgència, vacances i tancament temporal voluntari de les oficines de farmàcia (DOGC núm. 3200, de 22 d'octubre).

S'estableix una comissió assessora per cada delegació territorial del Departament de Sanitat i Seguretat Social, que tindrà com a funcions assessorar el Departament i els col·legis de farmacèutics en l'exercici de les seves funcions respectives en relació amb les matèries objecte del present Decret. Aquesta comissió assessorarà en aquells expedients relatius a recursos d'alçada que s'interposin contra els acords dictats pels col·legis de farmacèutics en les matèries precitades amb la convocatòria prèvia del president de la comissió assessora a instància del Departament de Sanitat i Seguretat Social i/o els col·legis de farmacèutics.

Decret 272/2001, de 9 d'octubre, pel qual es modifica el Decret 252/2000, de 24 de juliol, sobre l'activitat artesanal a Catalunya (DOGC núm. 3499, de 24 d'octubre).

S'amplia el concepte de les zones que podran ser declarades d'interès artesanal.

Ordre de 10 d'octubre de 2001, per la qual es modifica l'Ordre de 25 de juliol de 2000, per la qual es desplega el Decret 252/2000, de 24 de juliol, sobre l'activitat artesanal a Catalunya (DOGC núm. 3539, de 24 d'octubre).

S'estableix que la Comissió d'Artesania de Catalunya emeti un informe preceptivament sobre els projectes, per tal

de declarar zones d'interès artesanal les àrees geogràfiques formades per un o més municipis limítrofs que es distingeixin per un artesanat actiu que desenvolupi un producte de naturalesa homogènia, i excepcionalment, les àrees dins d'un mateix municipi on hi hagi una concentració de tallers artesans.

Decret 287/2001, de 6 de novembre, pel qual s'aprova la modificació de determinats articles dels estatuts de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya i es disposa la publicació del text íntegre dels estatuts. (DOGC núm. 3513, de 6 de novembre. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3554, de 16 de gener de 2002).

Les modificacions que es proposen afecten principalment les funcions dels òrgans de govern de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, així com diversos aspectes de la seva gestió econòmica i pressupostària, fonamentalment els referents a la contractació, el patrimoni i el règim financer de l'entitat. Igualment s'han introduït algunes modificacions en el règim aplicable a les tarifes i a l'organització dels serveis i activitats de FGC. També es dona publicitat, en document annex a aquest decret, al text complet dels estatuts de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya amb el nou redactat vigent com a conseqüència de les modificacions introduïdes. En aquest text s'ha harmonitzat el redactat original dels preceptes amb les modificacions corresponents i s'han reordenat numèricament els articles.

Decret 286/2001, de 6 de novembre, de creació del Consell Interacadèmic de Catalunya (DOGC núm. 3513, de 6 de novembre).

Es crea aquest Consell com a òrgan de consulta i d'assessorament del Govern

de la Generalitat en allò que fa referència a les qüestions relatives a les acadèmies de Catalunya i com a instrument per mitjà del qual es fa, sota el principi del respecte a l'autonomia de les acadèmies, la coordinació d'aquestes corporacions de dret públic catalanes. Les acadèmies són corporacions científiques i culturals de dret públic que tenen com a finalitat contribuir al coneixement i al progrés de la ciència i de la cultura i a la investigació en el camp de qualsevol ciència o art i actuen com a assessores dels organismes públics a Catalunya en les matèries pròpies de la seva finalitat respectiva.

Decret 290/2001, de 6 de novembre, pel qual s'aprova la constitució del Consorci per a la Protecció Integral del Delta de l'Ebre i se n'aproven els estatuts (DOGC núm. 3517, de 6 de novembre).

En aplicació de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional, es crea un ens presidit per la Generalitat de Catalunya i integrat per les administracions i entitats amb competències i interessos en l'àmbit del delta de l'Ebre amb la finalitat d'elaborar el Pla Integral de Protecció del Delta. En aquest Pla s'han de recollir les mesures necessàries per assegurar el manteniment de les especials condicions ecològiques del delta de l'Ebre, i correspon a l'organisme esmentat l'execució i la coordinació de les actuacions que es prevegin.

Decret 304/2001, de 20 de novembre, pel qual es crea la Comissió d'Estudi i Seguiment de la Situació de les Sectes a Catalunya (DOGC núm. 3522, de 20 de novembre).

D'acord amb una resolució del Parlament de Catalunya, es crea la Comissió d'Estudi i Seguiment de la Situació de

les Sectes a Catalunya coordinada per la Secretaria General de Joventut, atès que el sector més afectat per l'impacte dels grups sectaris és l'integrat per les persones joves, per tal de tenir una percepció molt més completa i actualitzada en relació amb la situació de les sectes destructives a Catalunya.

Decret 316/2001, de 20 de novembre, pel qual es modifica el Decret 306/1998, d'1 de desembre, de desplegament de la Llei 10/1997, de 3 de juliol, de la renda mínima d'inserció (DOGC núm. 3531, de 20 de novembre).

Amb aquest Decret s'incorporen nous ajuts complementaris a la renda mínima d'inserció.

Decret 328/2001, de 4 de desembre, pel qual s'estableix el procediment aplicable per efectuar els reconeixements periòdics de les instal·lacions de producció, transformació, transport i distribució d'energia elèctrica (DOGC núm. 3536, de 4 de desembre. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3607, de 3 d'abril de 2002).

L'objecte d'aquesta disposició és establir el procediment aplicable per a la realització dels reconeixements periòdics de les instal·lacions elèctriques que han d'efectuar les empreses titulars, instaurar un sistema d'auditoria administrativa respecte al control d'instal·lacions practicat, i ordenar la creació per les empreses titulars de bases de dades amb les informacions necessàries per conèixer, en tot moment, el nivell de compliment de les obligacions derivades d'aquest Decret per les instal·lacions elèctriques de l'àmbit territorial de Catalunya.

Decret 329/2001, de 4 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament del sub-

ministrament elèctric (DOGC núm. 3536, de 4 de desembre. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3557, de 21 de gener de 2002 i en el DOGC núm. 3650, de 5 de juny de 2002).

El present Reglament té com a objecte establir la regulació de la qualitat del subministrament elèctric a Catalunya, definint els indicadors de la qualitat a mesurar, els nivells de qualitat a complir, els sistemes de verificació del compliment d'aquests paràmetres i l'obligació de presentar els plans a executar per millorar la qualitat, davant dels possibles incompliments que es produeixin. És objecte també d'aquest Reglament regular el règim dels drets de connexió de servei i actuacions necessàries per atendre els requeriments de subministrament elèctric als usuaris, així com la definició del procediment administratiu a seguir en els supòsits d'interconnexió de les instal·lacions de producció a la xarxa de distribució elèctrica. Així mateix, s'estableix la regulació d'un conjunt de qüestions relacionades amb els drets i deures dels usuaris, destinades a aclarir les seves relacions amb les empreses distribuïdores.

Decret 324/2001, de 4 de desembre, relatiu a les relacions entre els ciutadans i l'Administració de la Generalitat de Catalunya a través d'Internet (DOGC núm. 3537, de 4 de desembre).

S'estableix un marc general per regular les relacions telemàtiques entre l'Administració de la Generalitat i els ciutadans, tot establint el respecte al dret d'igualtat en l'accés dels ciutadans als serveis públics o als procediments administratius i garantint la protecció de dades personals en els termes que preveu la legislació vigent. Les característiques de la informació que s'ha de posar a disposició dels ciutadans a tra-

vés de mitjans electrònics, informàtics o telemàtics han de complir els requeriments que estableixen les normes comunitàries, i es distingeix entre informació d'interès general, normativa, de servei públic o sectorial. En matèria de procediments, es regula un marc jurídic general per a l'aprovació dels procediments i les actuacions concretes en els quals es pugui fer ús dels mitjans electrònics, informàtics o telemàtics, i s'estableix, amb caràcter normatiu, la validesa dels documents i de les comunicacions telemàtiques. També s'estableix la utilització de certificats digitals reconeguts o la utilització dels sistemes o dispositius que, a criteri de l'Administració de la Generalitat, puguin garantir-los. Es fixen estàndards en relació amb els programes i les aplicacions i l'emissió d'informes tècnics previs a l'aprovació d'aquests.

Decret 348/2001, de 4 de desembre, pel qual es regulen els centres de bronzejat artificial (DOGC núm. 3541, de 4 de desembre).

Aquest Decret estableix els requisits que han d'acomplir els bancs solars i es concreten uns coneixements mínims de formació del personal que treballa en els centres de bronzejat, els requisits de les instal·lacions i es preveu la informació mínima que s'ha de donar a les persones usuàries, sobretot pel que fa a la seva salut i seguretat.

Decret 337/2001, de 18 de desembre, de creació del Programa per a l'estudi del finançament autonòmic (DOGC núm. 3541, de 18 de desembre).

Es crea el Programa per a l'estudi del finançament autonòmic, adscrit al Departament d'Economia i Finances, amb la finalitat d'estudiar l'impacte i fer el seguiment de l'aplicació del model de fi-

nançament de les comunitats autònomes de règim comú acordat pel Consell de Política Fiscal i Financera de les comunitats autònomes el 27 de juliol de 2001.

Decret 342/2001, de 24 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de l'impost sobre grans establiments comercials (DOGC núm. 3542, de 24 de desembre).

En el present Reglament es diferencien dos blocs de disposicions. En el primer bloc, que comprèn els títols 1 al 6, ambdós inclosos, es concreten i es defineixen els conceptes de la Llei de l'impost, i en el segon bloc, que s'estén dels títols 7 al 10, es regulen els aspectes de gestió, recaptació, inspecció, règim sancionador i de revisió del tribut.

Decret 345/2001, de 24 de desembre, pel qual es regula l'establiment dels convenis i contractes de gestió de serveis sanitaris en l'àmbit del Servei Català de la Salut (DOGC núm. 3542, de 24 de desembre).

Aquest Decret té com a objecte regular la utilització dels instruments jurídics que preveu l'ordenament vigent per a la prestació dels serveis sanitaris i donar compliment a l'exigència de la disposició addicional onzena de la Llei 15/1990, de 9 de juliol, d'ordenació sanitària de Catalunya pel que fa a la contractació d'aquests serveis en concret, com és la regulació dels requisits, l'abast, el procediment i els sistemes de selecció per establir els contractes de gestió de serveis sanitaris i sociosanitaris, prenent com a marc de referència la legislació sobre contractes de les administracions públiques, i tenint en compte les previsions del Pla de salut de Catalunya i les normes específiques d'ordenació dels serveis.

Decret 339/2001, de 18 de desembre, pel qual s'estableix un sistema simplificat per a l'actualització dels preus i les tarifes regulats al Decret 149/1988, de 28 d'abril, sobre el règim procedimental dels preus autoritzats i comunicats (DOGC núm. 3542, de 18 de desembre).

Aquest sistema simplificat s'estableix per a l'actualització dels preus i les tarifes corresponents a subministrament d'aigua a poblacions, transport col·lectiu urbà de viatgers i autotaxis.

Decret 340/2001, de 18 de desembre, pel qual es regula el procediment a seguir pel Servei de Competència en la Distribució Comercial (DOGC núm. 3542, de 18 de desembre. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3589, de 6 de març de 2002).

El present Decret delimita el procediment que aquest òrgan ha de seguir per emetre els informes preceptius que li són encomanats per la Llei, com a tràmit previ a la sol·licitud de la llicència comercial, amb l'efecte vinculant que per mandat legal comporten quan el seu sentit és negatiu.

Decret 341/2001, de 18 de desembre, pel qual es regula el funcionament del Registre de grans i mitjans establiments comercials (DOGC núm. 3542, de 18 de desembre).

Aquest Decret estableix un procediment per tal de disposar d'un registre amb les dades més significatives dels establiments comercials.

Decret 346/2001, de 24 de desembre, pel qual es desplega la Llei 17/2000, de 29 de desembre, d'equipaments comercials (DOGC núm. 3542, de 24 de desembre. Correcció d'errades en el DOGC núm. 3589, de 6 de març de 2002).

S'estableixen els requisits que han de complir les sol·licituds de llicència comercial de la Generalitat, es regulen els procediments ordinari i abreujat, el termini de vigència, les possibilitats de

pròrroga i la caducitat i la seva vinculació amb els informes preceptius que han d'emetre l'ajuntament afectat i el Servei de Competència en la Distribució Comercial.

2.3. DICTÀMENS DEL CONSELL CONSULTIU DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

A cura d'Esther Andreu i Fornós

Dictamen núm. 221, previ a la interposició, davant del Tribunal Constitucional, del recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.

Sol·licitants:

La Mesa del Parlament de Catalunya, a instància dels grups parlamentaris d'Iniciativa per Catalunya - Verds (IC-V), Socialistes - Ciutadans pel Canvi, i d'Esquerra Republicana de Catalunya,

Ponent:

Agustí M. Bassols i Parés.

Resum de les principals qüestions estudiades

Extracte dels fonaments:

Fonament I

En aquest fonament s'aborden tres qüestions diferents. En primer lloc, es fa un breu resum de la Llei, seguidament concreta la petició de dictamen en l'estudi de l'adequació constitucional i estatutària de la modificació introduïda per la llei dictaminada consistent a condicionar l'exercici dels drets reconeguts en els art. 7, 8, 9 i 11 al fet d'haver obtingut el permís d'estada o residència. Finalment, el Consell comenta la STC 115/1987, d'1 de juliol, dictada en reso-

lució del recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 7/1985, per tal de puntualitzar que la dita Sentència no es pronuncia sobre la inconstitucionalitat de l'exigència referent a la legalitat de la situació dels estrangers a Espanya, per la qual cosa «la doctrina que es conté en la citada STC 115/1987 en relació amb l'exercici dels drets i llibertats dels estrangers no es podria aplicar en principi amb caràcter general al supòsit objecte de Dictamen».

Fonament II

El Dictamen fa en aquest fonament algunes consideracions generals sobre els art. 13.1 i 10.2 CE i també sobre la jurisprudència elaborada pel Tribunal Constitucional a partir d'aquests preceptes constitucionals i, concretament, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya.

Pel que fa a la doctrina constitucional (STC 107/1984, de 23 de novembre i 95/2000, de 18 de maig) el Dictamen la sintetitza de la manera següent: «l'Alt Tribunal entén que les "llibertats públiques" de què gaudiran els estrangers segons l'article 13.1 CE s'han d'entendre

referides a totes les llibertats i drets fonamentals del títol I de la Constitució sense exclusions, però que aquests drets i llibertats dels estrangers són drets de configuració legal que tenen una regulació específica que depèn del dret afectat».

No obstant això, i pel que fa als límits de la configuració legal dels drets fonamentals, es fan les matisacions següents:

1. El Tribunal Constitucional «distingeix un primer grup de drets estretament lligats a l'art. 10.1 CE. Aquest precepte obliga el legislador a equiparar els estrangers als espanyols en el gaudi d'aquells drets que pertanyen a la persona com a tal, que li són inherents, i que resulten imprescindibles per a la garantia de la dignitat humana. Entre d'altres, preveuen expressament aquesta classificació les STC 107/1984, de 23 de novembre, FJ 4; 99/1985, de 30 de setembre, FJ 2; 130/1995, d'11 de setembre, FJ 2 i 95/2000, de 18 de maig, FJ 3. La jurisprudència citada ha enumerat amb caràcter no exhaustiu el contingut d'aquest grup de drets que correspondria en tot cas a tots els estrangers sense distinció i sense patir un tractament desigual respecte dels espanyols: drets tals com el dret a la vida i a la integritat física i moral (art. 15 CE), a la intimitat (art. 18 CE), a la llibertat ideològica (art. 16 CE), a la tutela judicial efectiva (art. 24 CE) i a la llibertat individual (art. 17 CE).

2. Pel que fa a altres drets com el de reunió i manifestació (art. 21 CE); associació (art. 22 CE); educació (art. 27 CE); sindicació (28.1 CE); i vaga, i d'acord amb aquesta jurisprudència constitucional sí que és admissible la diferència de tracte pel que fa al seu exercici. Tanmateix, que siguin drets de configuració legal no significa que la regulació de la seva titularitat i exercici es pugui deixar al lliure arbitri del legislador.

En primer lloc, s'han de respectar quan es reguli el seu exercici les prescripcions constitucionals i per tant el contingut essencial que es desprèn dels mandats constitucionals i els fa reconoscibles com a pertanyents a un determinat tipus (STC 115/87, de 7 de juliol, FJ 2) i a més referint-lo a un determinat moment històric i a les condicions inherents d'una situació democràtica (STC 37/87, de 26 de març i 196/87, d'11 de desembre, FJ5).

També s'ha de tenir en compte el fet que les limitacions dels drets fonamentals s'han d'interpretar de forma restrictiva i sense que arribin a desnaturalitzar el dret o que el facin impracticable (STC 154/88, de 21 de desembre i 159/1986, entre altres). Finalment, s'ha de reconèixer que malgrat que poden existir fins socials superiors a certs drets individuals, el Tribunal Constitucional ha reiterat que ha de tractar-se de fins socials «*que constituyan en sí mismos valores constitucionalmente reconocidos y la prioridad ha de resultar de la propia constitucionalidad*» (per totes, STC 22/1984, de 17 de febrer, FJ 3).

En segon lloc, per aplicació de l'art. 10.2 CE, en la regulació d'aquests drets de configuració legal el legislador ha de respectar també els límits o estàndards mínims que deriven dels tractats internacionals sobre drets fonamentals i llibertats ratificats per l'Estat i, si escau, de la jurisprudència dels tribunals creada a l'empara d'aquests tractats (STC 91/2000, de 30 de març, FJ 7). Especialment significativa és la jurisprudència del TEDH dictada en relació amb els límits que els estats poden introduir en els drets objecte de protecció en la normativa internacional i que a grans trets el Dictamen agrupa entorn de les tres exigències següents:

«a) Previsió dels límits esmentats mitjançant una llei.

»b) Necessitat d'aquests límits en una societat democràtica per aconseguir una finalitat legítima.

»c) Proporcionalitat entre els límits i la finalitat legítima perseguida.»

Finalment, «la mateixa Constitució estableix que hi ha drets que no pertanyen de cap manera als estrangers. Aquest seria, per exemple, el cas del que reconeix l'art. 23.2 CE sobre participació política segons disposa l'art. 13.2 CE i amb l'excepció referent al principi de reciprocitat o que la seva pertinència fos establerta a un tractat o llei» (STC 107/1984, de 23 de novembre, FJ 4; STC 99/1985, de 30 de setembre; STC 130/1995, d'11 de setembre).

Atesa la importància de la normativa internacional com a comú interpretador dels drets i llibertats del títol I de la CE, el Dictamen fa referència a les previsions del CEDH i conclou que:

«D'acord amb el que s'ha exposat, es pot avançar que els tractats permeten imposar restriccions a l'exercici d'aquests drets objecte d'estudi, però, en principi, no es pot dir que permetin excloure un grup de persones prèviament definides. En aquesta línia, la llei podria modular l'exercici dels drets per part d'aquestes persones i restringir-lo en alguns aspectes però no negar-los-hi. En tot cas, aquestes restriccions o limitacions, a l'hora de cercar la seva justificació, no poden trobar-la en conceptes indeterminats, amplíssims i tan oberts que poden allotjar decisions polítiques molt diverses dels governants, no sempre prou justes o proporcionades. Quan, per exemple, el CEDH parla de mesures necessàries en una societat democràtica per a la seguretat nacional, la seguretat pública, la defensa de l'ordre, etc. (art. 8.2; 9.2; 10.2; 11.2) adverteix que quan

s'imposin aquestes restriccions no podran ser aplicades més que amb la finalitat per a la qual han estat previstes (art. 18), la qual cosa vol dir que no n'hi ha prou d'invocar els béns jurídics citats, ans s'ha de justificar el caràcter necessari de la limitació concreta i la vinculació, raonable i proporcionada, que existeix entre la causa i els efectes de tal limitació.»

Fonament III

En aquest fonament el Dictamen precisa el significat de les paraules *estada* o *residència* que figuren en la regulació dels drets dels estrangers. En aquest sentit afirma que: «Cada cop que la Llei orgànica 8/2000 utilitza el terme *residentes* hem d'entendre forçosament que es refereix als estrangers que han obtingut la referida autorització de residència, temporal o permanent, per part del Ministeri de l'Interior. Respecte de l'estada, aquesta és una situació en què l'estranger pot romandre en territori espanyol per un període de temps no superior a 90 dies, tot i que és factible també obtenir les corresponents pròrrogues.» (art. 30):

Així mateix, el Consell posa de manifest que, d'acord amb la Llei orgànica 8/2000, «un important conjunt de drets dels estrangers a Espanya es troben supeditats a l'autorització o permís d'estada o de residència del Ministeri de l'Interior. La qual cosa vol dir que aquells estrangers que viuen i potser treballen en municipis del territori de l'Estat espanyol sense disposar de permís d'estada o de residència no poden exercir una sèrie de drets de la persona que, com veurem, la Constitució reconeix a tothom, incloent-hi als estrangers, entre altres, els dels art. 13.1 i 2; 21.1; 22.1; 27.1 i 5; 28.1 CE».

Les úniques excepcions les constitueixen: *a)* el dret a l'assistència sanitària (l'art. 12 de la Llei orgànica 4/2000, que es manté sense reforma en el nou text legal) amb l'únic requisit d'inscripció en el padró del municipi de residència habitual; *b)* els serveis i prestacions socials bàsiques a les quals tenen dret els estrangers «*cualquiera que sea su situación administrativa*» (art. 14.3); *c)* la tutela judicial efectiva (art. 18), i *d)* el dret a l'assistència jurídica gratuïta en els procediments administratius o judicials d'expulsió, denegació d'entrada, devolució i asil (art. 20).

També d'acord amb les previsions de la Llei, els estrangers que viuen i treballen en municipis espanyols sense tenir autorització d'estada o residència haurien de sortir obligatòriament d'Espanya (art. 28.3 i 53.a i b de la Llei orgànica 8/2000). Tanmateix, assenyala el Consell: «La seva presència continuada en el nostre territori mentre no es produeixi la seva sortida voluntària o obligada ens porta a plantejar-nos si la Constitució permet, interpretada segons els canons exposats en els Fonaments anteriors, que unes persones sense nacionalitat espanyola no puguin gaudir dels drets o llibertats públiques que l'art. 13.1 CE atorga als estrangers en els termes que estableixen els tractats i convenis internacionals signats per Espanya, les lleis espanyoles que regulen l'exercici de dites llibertats o drets com a tals i la mateixa Llei orgànica 8/2000, que els hi reconeix als estrangers amb residència legal. De fet, es pot dir que s'està negant l'exercici d'uns drets a un grup de subjectes per la seva condició administrativa quan, com hem vist, la titularitat dels drets fonamentals està lligada a les persones i no a la situació administrativa en la qual es poden trobar. Sembla, a més, que no es pot parlar d'una suspensió

temporal dels drets sinó d'una veritable exclusió en relació amb els estrangers que no compleixin els condicionaments d'estar o residir legalment en el territori de l'Estat. D'altra banda, les úniques suspensions dels drets que dictaminem previstes a la Constitució són les relacionades amb situacions legals d'estat de setge o estat d'excepció (art.55.1 CE).»

Fonament IV

En aquest fonament s'analitzen els problemes de constitucionalitat que plantegen els art. 7, 8 i 11 de la Llei orgànica 4/2000, reformats per l'art. 1 de la Llei orgànica 8/2000.

«L'art. 1r, ap. 5 de la Llei orgànica 8/2000 reforma l'art. 7 de la Llei orgànica 4/2000 en el sentit de supeditar l'exercici del dret de reunió (i manifestació) per part d'estrangers a l'obtenció prèvia del permís d'estada o autorització de residència.»

L'art. 21 de la CE reconeix la titularitat del dret de reunió pacífica i sense armes a tothom, sense distingir entre nats i no nats, i el mateix es pot dir del que preveuen els tractats i pactes internacionals (art. 11.2 CEDH i 21 PIDCP): «Per contra, l'article 7.1 esmentat incorpora una reforma que exclou, d'entrada, d'entre els estrangers que estiguin en territori espanyol, tots aquells que no compleixen els requisits d'autorització d'estada o residència. I això, durant un període de temps que solament conclou amb un acte administratiu, únic atorgador legal, i no la Constitució, de llur llibertat de reunir-se. Es tracta, doncs, de la privació temporal de l'exercici dels drets de reunió i manifestació a un grup de persones no nacionals per la situació administrativa en la qual es troben. Es condiona una llibertat fins al punt de prohibir-la en

contra d'allò que permeten els tractats internacionals.

»En definitiva, no sembla que una autorització administrativa d'estada o de residència temporal pugui tenir categoria de requisit *sine qua non* per negar durant un període de temps, que pot arribar com a mínim a cinc anys, un dret fonamental de la persona humana com és el de reunió pacífica (i manifestació).

»En conclusió, aquest Consell Consultiu entén que el dret de reunió dels estrangers a Espanya no ha de tenir, necessàriament, el mateix contingut que el que s'atribueix als espanyols, ja que els tractats internacionals permeten establir les limitacions que abans hem indicat, però, al nostre parer, en el text legal examinat no s'estableixen únicament limitacions sinó una veritable exclusió —tot i que temporal— per a un grup determinat.»

L'art. 1, ap. 6 de la Llei orgànica 8/2000 reforma l'art. 8 de la Llei orgànica 4/2000 en el sentit ja expressat de supeditar l'exercici del dret d'associació a l'obtenció del permís d'estada o residència, i per això també en aquest cas el Consell afirma: «En conseqüència, l'art. 8 de la Llei orgànica 4/2000 en la redacció donada per la Llei orgànica 8/2000 és inconstitucional per vulnerar els art. 13.1 i 22.1 CE; l'art. 20.1 de la Declaració universal de drets humans (DUDH); l'art. 11 CEDH i l'art. 22.1 i 2 PIDCP.»

L'art. 1, ap. 9 de la Llei orgànica 8/2000 reforma l'art. 11.1 de la Llei orgànica 4/2000 també en el sentit de supeditar l'exercici de la llibertat de sindicació a l'obtenció del permís d'estada o residència i, consegüentment, el Dictamen s'expressa de la manera següent: «Creiem que tot el que hem dit respecte als drets de reunió i associació és aplicable al dret de sindicació, el qual segons

jurisprudència del TEDH es considera un aspecte particular del dret d'associació (STEDH, de 13 d'agost de 1981. C. Young, James i Webster). El precepte que comentem s'oposa als art. 13.1 i 28.1 CE («Tothom té dret a sindicarse lliurement»); a l'art. 23.4 DUDH; a l'art. 11 del CEDH; a l'art. 22.1 del PIDCP; a l'art. 8.1.a del PIDESC; a l'art. 5 de la Carta social europea i als convenis núm. 87 i 98 de l'Organització Internacional de Treball, de 9 de juliol de 1948 i 1 de juliol de 1949, respectivament, que reconeixen aquest dret als treballadors en general.

»Aquest Consell ha de remarcar la contundència amb què s'expressa l'art. 28.1 CE en reconèixer el dret de sindicació a "tothom", amb la qual cosa és perfectament assumible que la inconstitucionalitat de l'art. 11.1 de la Llei d'extrangeria, segons la modificació operada per la Llei orgànica 8/2000, dimana directament de la Constitució espanyola, és a dir, sense necessitat d'apel·lar als tractats internacionals assumits per Espanya. Però, a més, també ho seria si es té en compte que els tractats o convenis abans al·ludits admeten, certament, les "restriccions" que poden imposar les lleis nacionals que siguin necessàries en una societat democràtica per raons de seguretat nacional, ordre públic, etc., la qual cosa, com hem dit abans, no arriba tan lluny com per permetre que aquestes lleis privin determinats grups d'estrangers de l'exercici del dret de sindicació, tot i que (si així ho determina la llei) d'una forma no tan àmplia com als espanyols. Aquestes limitacions hauran de respectar sempre el nucli essencial que permeti reconèixer en tot moment el dret de què es tracti.

»En no fer-ho així considerem que l'art. 11.1 que dictaminem és inconstitucional.»

L'art. 1, ap. 9 de la Llei orgànica 8/2000 reforma l'art. 11.2 de la Llei orgànica 4/2000 en el sentit de supeditar l'exercici del dret de vaga a l'obtenció del permís de treball. Cal tenir en compte que d'acord amb el que preveu l'art. 36.1 de la Llei orgànica 4/2000, no és possible legalment obtenir el permís de treball si prèviament o simultàniament no s'obté el de residència o estada. Així, un cop més, l'autorització d'estada o residència és condició *sine qua non* perquè l'estranger es consideri autoritzat a treballar i, només si la compleix podrà exercir el dret de vaga.

D'acord amb la filosofia de la Llei dictaminada: «En la mesura que l'estranger no pot invocar el dret al treball perquè l'art. 35.1 CE declara que tan sols pertany als espanyols, la condició de treballador legal per exercir el dret de vaga només li vindria donada a partir del permís administratiu tant de treballar com d'estada o residència.»

Tanmateix, el dictamen addueix que: «Es vol subordinar, doncs, el dret de vaga a un fi social, certament legítim des del punt de vista d'una política migratòria com és l'autorització d'estada o residència i, en definitiva, de treball. I com ja hem vist abans, aquest fi social (STC 22/1984, de 17 de febrer) per fer claudicar el dret de vaga hauria de constituir, per si mateix, un valor constitucionalment reconegut i, a més, la seva prioritat sobre el dret de vaga hauria de resultar de la mateixa Constitució. Aquesta circumstància no es dóna en aquest cas concret i, per tant, aquest Consell entén que el precepte de la Llei orgànica que dictamina és inconstitucional.»

Així mateix, recorda: «Del text literal d'aquest Pacte Internacional es desprèn que les lleis dels països signants poden regular l'exercici del dret de vaga i que aquesta regulació s'imposarà tant als na-

cionals com als estrangers. Però, al mateix temps, cal entendre que la regulació que s'estableixi haurà de tenir per objecte "garantir" l'exercici del dret per part de tothom, i no impedir aquest exercici a una classe determinada de persones.

»El criteri restrictiu (a què abans hem fet referència) que s'ha d'aplicar en tot allò que suposi limitacions dels drets fonamentals ens mena necessàriament a aquesta conclusió i per tant, a la de la inconstitucionalitat de l'art. 11.2 de la Llei orgànica 4/2000, modificada per la Llei objecte de dictamen.»

I conclou «que el dret fonamental de vaga que regula l'article 28.2 CE té un contingut més ampli que el de protegir, en una situació de vaga legal *els drets* dels treballadors en situació regular. En els termes literals del precepte constitucional, el dret de vaga es reconeix als treballadors, com hem dit, "per a la defensa dels seus interessos" i, al nostre parer "d'interessos" (concepte més ampli que "drets") en tenen tant els treballadors en situació regular com les persones que, malgrat allò que prohibeix la Llei, treballen, *de fet*, per compte d'altri a canvi d'una remuneració».

Fonament V

En aquest fonament el Consell analitza els problemes de constitucionalitat que planteja la nova redacció de l'art. 9 de la Llei 4/2000 donada per la llei objecte de dictamen.

«La nova redacció d'aquest article, a més d'introduir el criteri de residència per al gaudiment de determinats nivells d'educació, afegeix algun apartat de nova creació. Concretament, és nou l'apartat dos actual que s'afegeix com a conseqüència de la modificació introduïda a l'apartat 3, que limita als estrangers residents el dret a l'educació, de na-

turalesa no obligatòria, en les mateixes condicions que els espanyols en relació amb els nivells no previstos a l'apartat anterior. L'apartat 4 també és nou i limita als estrangers residents l'ensenyament dirigit a la seva millor integració social, que han de promoure els poders públics. L'apartat 5 és reproducció del que era l'apartat 3, segons la redacció originària del precepte.»

[...]

«La Constitució atorga aquest dret a “tothom”, de manera que no es pot discriminar els estrangers per la seva condició de no nacionals en el gaudi d'aquest dret. El precepte objecte de dictamen assimila els estrangers als espanyols en l'exercici del dret a l'educació, si bé estableix algunes restriccions per als estrangers que no es trobin legalment en el territori de l'Estat o estiguin legalment amb caràcter provisional i per un temps no superior a 90 dies. En definitiva, aquestes restriccions en l'exercici del dret d'educació per accedir a determinats nivells d'ensenyament es refereixen als no nacionals que no tinguin la residència (temporal o permanent) a Espanya.»

En l'àmbit internacional la Convenció de la Unesco relativa a la lluita contra la discriminació en l'esfera de l'ensenyament de 14 de desembre de 1960 obliga els estats parts, entre d'altres organitzacions a «*Conceder a sus súbditos extranjeros residentes en su territorio el acceso a la enseñanza en las mismas condiciones que sus propios natales*».

D'altra banda, la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació, diu que els estrangers residents a Espanya tindran també (com els espanyols) dret a rebre l'educació general bàsica, la formació professional i l'educació superior (art. 1.3 LODE).

En funció d'aquestes previsions, el

Dictamen examina els diferents apartats de l'art. 9 de la Llei 4/2000 tal com resulta de les modificacions introduïdes per la Llei 8/2000.

Pel que fa a l'apartat 1 el Dictamen afirma: «Aquest precepte va més enllà del que estableix la LODE, per l'especial protecció que requereix el nen menor de divuit anys, i està en la línia de la protecció que a nivell internacional recull alguna norma específica per a aquests subjectes com és la Convenció adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides sobre els drets del nen, de 20 de novembre de 1989 (Instrument de ratificació de 30 de novembre de 1990), que estableix l'obligació dels estats parts de respectar els drets dels infants independentment de la condició del seus pares (art. 2). Així, en aquesta Convenció es reconeix el dret de tots els menors de divuit anys a l'educació i, particularment, el dret a rebre un ensenyament primari obligatori i gratuït (art. 28).»

En relació amb l'apartat 2, el Consell es pronuncia en els termes següents: «Estableix una obligació per part de les administracions públiques de garantir un nombre suficient de places per assegurar l'escolarització de tota la població que ho sol·liciti. Com és evident, aquesta obligació de les administracions públiques es tradueix en un dret de la població a accedir a aquest nivell d'ensenyament. Atès el context en què s'insereix aquest apartat es pot dir que aquesta “població” abasta també els estrangers, independentment de la seva residència o estada en el territori espanyol. El precepte, doncs, se situa també en la línia de l'abans esmentada Convenció sobre els drets del nen.»

Pel que fa a l'apartat 3 del precepte comentat, el Dictamen considera constitucional la restricció que s'hi estableix i s'expressa en els termes següents: «Com

s'ha exposat anteriorment en aquest dic-tamen, d'acord amb l'art. 13.1 CE, els estrangers gaudiran dels drets del títol I CE en els termes previstos en els tractats i les lleis. A la vista de la normativa internacional abans citada, de la LODE i de la pròpia Llei orgànica dictaminada, aquesta restricció en l'exercici del dret d'educació referent al nivell d'ensenyament universitari per als no nacionals adults que no compleixin els requisits legals abans esmentats (autorització de la residència temporal o permanent) és adequada a la Constitució.»

L'apartat 4 de l'art. 9 «recull un mandat als poders públics perquè promoguin les condicions per assolir la integració social dels immigrants a través del vehicle de l'ensenyament. Ara bé, aquest mandat genèric només té com a beneficiaris els estrangers que siguin residents en territori espanyol. Sembla lògic excloure d'aquest mandat, que persegueix uns objectius a llarg termini i de caràcter social permanent, els estrangers que no tinguin autorització de residència o estiguin en règim d'estada perquè en tot cas la seva permanència en territori espanyol és (o hauria de ser) provisional. Aquest mandat no és, però, obstacle perquè, com hem vist, en anteriors apartats del precepte se'ls reconegui el dret i deure a l'educació per accedir a tots els nivells d'ensenyament bàsic i obligatori, a més de l'infantil».

Finalment «El cinquè i darrer apartat de l'art. 9 atorga als estrangers residents el dret desenvolupar l'activitat docent, a crear centres docents i a dur a terme tasques d'investigació científica.

»Pel que fa a la creació i direcció de centres docents, aquest dret es pot entendre que forma part del dret a l'educació, en els termes que és previst a l'art. 27.6 CE, i està reconegut a totes les persones físiques i jurídiques.

»D'acord amb el que s'ha exposat a l'apartat C), el fet que aquest dret només es reconegui als estrangers residents és constitucional.»

D'altra banda, aquest apartat cinquè estableix que només els estrangers residents podran accedir al desenvolupament d'activitats de caràcter docent o d'investigació científica d'acord amb el que disposin les normes vigents. La referència exclusiva als residents és constitucional perquè en aquest cas es preveu l'exercici d'una activitat professional que exigeix el compliment dels requisits legals que s'han de reunir per exercir el dret al treball en el territori estatal (art. 36), i l'art. 35 CE en referir-se al deure i al dret al treball només cita els espanyols.

Vots particulars:

1. Formulats pel conseller Agustí M. Bassols i Parés, al qual s'adhereix el conseller Joaquim Borrell i Mestre perquè entén, en contra de l'opinió majoritària del Consell, que també són igualment constitucionals els art. 7.1, 8 i 11 de la Llei orgànica 4/2000, tal com resulten de la reforma introduïda per la Llei orgànica 8/2002 objecte de dictamen.

2. Formulats pel conseller senyor Jaume Renyer i Alimbau perquè dissenteix de l'opinió majoritària del Consell en trobar també ajustada a la Constitució la nova redacció de l'art. 11, relatiu als drets de sindicació i vaga.

Conclusió:

Atesos els raonaments continguts en els fonaments precedents, opinem que:

Primer. L'article primer, apartat 5, de la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, pel que fa a la nova re-

dacció donada a l'art. 7.1 sobre «*libertades de reunión y manifestación*» és inconstitucional.

Segon. L'article primer, apartat 6, de la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, pel que fa a la nova redacció donada a l'art. 8 sobre «*libertad de asociación*» és inconstitucional.

Tercer. L'article primer, apartat 7, de la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i lli-

bertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, pel que fa a la nova redacció donada a l'art. 9 sobre «*derecho a la educación*» és constitucional.

Quart. L'article primer, apartat 9, de la Llei orgànica 8/2000, de 22 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, pel que fa a la nova redacció donada a l'art. 11 sobre «*libertad de sindicación y huelga*» és inconstitucional.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem en el lloc i la data indicats al començament.

Dictamen núm. 222, previ a la interposició, davant del Tribunal Constitucional, del recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional.

Sol·licitants:

La Mesa del Parlament de Catalunya, a instància dels grups parlamentaris Socialistes-Ciutadans pel Canvi, d'Esquerra Republicana de Catalunya, i d'Iniciativa per Catalunya-Verds (IC-V).

Ponent:

Ramon M. Llevadot i Roig.

Resum de les principals qüestions estudiades

Extracte dels fonaments:

Fonament I

El Consell Consultiu fa un resum del contingut de la Llei alhora que puntualitza, d'una banda, que atès que els grups parlamentaris que demanen el Dictamen no precisen quins són els preceptes que els han originat els dubtes

d'inconstitucionalitat, el Consell Consultiu ha estimat que ha d'examinar tres aspectes, concretament:

«[...] Primer. Si dels termes estrictes de la Llei que dictaminem es desprenen indicis de disconformitat amb la Constitució i l'Estatut d'autonomia de Catalunya en les disposicions relatives a la previsió de transferències (és a dir, al pas de recursos hídrics d'un àmbit territorial de planificació hidrològica a un altre de diferent), així com en els transvasaments (és a dir, en les autoritzacions concretes de volums que s'acordi de transferir cada any o en cada situació concreta, art. 3, 12 i següents de la Llei).

»Segon. Si en les diferents previsions contingudes en el Pla hidrològic nacional es respecten les competències que corresponen a la Generalitat sobre les conques intracomunitàries, i també les supracomunitàries.

»Tercer. Si la disposició addicional desena de la Llei relativa a l'elaboració i l'aprovació del Pla integral de protecció del Delta de l'Ebre s'adequa a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia de Catalunya.»

D'altra banda, el Consell recorda que tant aquest Dictamen com tots els que emet, i d'acord amb el que preveu el Reglament de funcionament d'aquest Consell, té caràcter tecnicojurídic i no expressa cap criteri sobre l'oportunitat o la conveniència de la Llei consultada.

Fonament II

En aquest fonament el Dictamen es planteja si les disposicions de la Llei relatives a la previsió de transferències i els transvasaments vulneren l'ordre constitucional i estatutari.

Concretament es plantegen dos possibles motius d'inconstitucionalitat i antiestatutarietat.

En primer lloc, es planteja la possible arbitrarietat de la Llei per suposada manca de cabals per transferir i descarta aquesta possibilitat en considerar que:

«[...] les quantitats a transvasar dependran de les condicions hidrològiques de cada moment; que s'han de respectar, a més dels altres requisits que després es dirà, les concessions ja atorgades i els cabals ecològics, i que finalment serà la mateixa Administració titular de la competència la que fixarà les condicions en les quals s'hauran d'efectuar els transvasaments i els seus volums.

»En definitiva, els mecanismes previstos per la Llei, les condicions que s'han de respectar per fer efectius els transvasaments, i el caràcter màxim dels volums fixats per la Llei permeten descartar eventuais dubtes sobre transvasaments de cabals inexistents o ja compromesos d'alguna forma, ja que el règim establert

per la norma que dictaminem exclou aquesta possibilitat, i, amb ella, l'eventual arbitrarietat de la Llei que la podria fer inconstitucional (art. 9.3 CE).»

En segon lloc, el Consell considera la possibilitat que s'hagi produït una expropiació total o parcial de drets concessionals sense indemnització prohibida per l'art. 33.3 CE.

També en aquest cas es descarta aquesta possibilitat, en afirmar que:

«[...] Aquestes contravencions no es donen en la Llei objecte d'aquest Dictamen. Així es desprèn tant dels principis generals a què se subjecten les transferències (art. 12), com dels preceptes que fixen les seves condicions tècniques (art. 16). En efecte, l'art. 12.2 de la Llei estableix que:

»“2. *Toda transferencia se basará en los principios de garantía de las demandas actuales y futuras de todos los usos y aprovechamientos de la cuenca cedente, incluidas las restricciones medioambientales, sin que pueda verse limitado el desarrollo de dicha cuenca amparándose en la previsión de transferencias. Se atenderá además a los principios de solidaridad, sostenibilidad, racionalidad económica y vertebración del territorio.*”

»A més, les transferències d'aigua autoritzades a l'art. 13 de la Llei amb origen en el Baix Ebre, estaran subjectes a diverses condicions que estableix l'art. 16.2 entre les quals destaca:

»“a) *No se efectuará ninguna derivación mientras no circule por el río, en los puntos de toma, un caudal superior a la suma del mínimo ambiental fijado en el Plan Hidrológico en la cuenca del Ebro, más el correspondiente a las concesiones en su caso existentes aguas abajo de las tomas.*

»b) *Por el conjunto de tomas de las transferencias sólo podrá derivarse un caudal total igual al circulante por el río que exceda a la suma anteriormente citada.*”

«Així mateix, com ja s'ha vist abans, la “norma d'explotació” a que fa referència l'esmentat art. 16.2 fixarà la detracció de cabals en el període comprès entre els mesos d'octubre i maig i regularà les condicions tècniques que, *una vegada garantit el règim concessional i de cabals ecològics*, possibilitin la derivació de cabals la resta de l'any.»

Fonament III

En aquest tercer fonament el Dictamen valora la possible vulneració de les competències que corresponen a la Generalitat sobre les conques intra i supra-comunitàries.

En primer lloc, el dictamen exposa el repartiment constitucional i estatutari de competències en matèria de recursos i aprofitaments hidràulics.

En aquest sentit, enumera els diferents títols competencials en joc (149.1.22 i 24 CE i 9.9 i 16 EAC) i puntualitza que per a una interpretació correcta d'aquests títols cal tenir en consideració el que estableix el mandat constitucional de l'art. 45.2. Així mateix, recorda que «el fet que l'Estatut sigui titular del domini públic hidràulic com a recurs essencial integrant d'un mateix cicle hidrològic, no pot ser obstacle ni pot predeterminar les competències que les comunitats autònomes tenen atribuïdes en relació amb aquest domini». Finalment, el Dictamen recorda la jurisprudència constitucional establerta en la STC 227/1988, de 29 de novembre, dictada amb motiu del recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 29/1985, de 2 d'agost, d'aigües, i, un cop establerts els criteris sobre el repartiment competencial en matèria d'aigües, el Dictamen examina la possible vulneració de les competències de la Generalitat *ex art. 9.16 per part dels art. 6, 7, 9,*

10, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 25, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34 i 35 de la Llei 10/2001, objecte de Dictamen.

Un cop examinats els diferents preceptes de la Llei, el Consell arriba a la conclusió que la Llei 10/2001 dictaminada s'ajusta a l'ordre constitucional i estatutari per les raons següents:

«[...]»

— Molts dels preceptes examinats es refereixen i estan íntimament lligats a l'establiment i a la regulació concreta de les condicions i finançament de les transferències autoritzades pel Pla hidrològic nacional, dictades a l'empara dels art. 149.1.13 CE (bases i coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica); 149.1.14 CE (Hisenda General); 149.1.22 CE (aigües que corrin per més d'una comunitat autònoma); 149.1.23 CE (normes bàsiques sobre medi ambient) i 149.1.24 CE (obres públiques d'interès general). Així, per exemple, art. 16, 17, 19, 21, 22, 23 i disposició addicional novena.

»— Respecta les competències exclusives de la Generalitat sobre les “aigües que corrin íntegrament per dins de Catalunya” *ex art. 9.1.16 EAC* (així, per exemple, art. 7, 9, 17, 25, 27, 29).

»— Preveu diverses formes de participació de les comunitats autònomes en l'activitat de planificació hidràulica estatal com també en la gestió de les conques hidrogràfiques intercomunitàries (així, per exemple, art. 6, 7, 25, 31).

»— Les mesures de protecció del domini públic hidràulic, que es dictarien a l'empara dels preceptes 132 i 149.1.13 CE, la major part de les quals estableixen formes de coordinació i col·laboració, preserven l'exercici de les competències autonòmiques en la matèria (així, per exemple, art. 10, 28, 30, 32, 33, 35).»

Fonament IV

En aquest fonament el dictamen examina l'adequació constitucional i estatutària de la disposició addicional desena de la Llei 19/2000, relativa a l'elaboració i aprovació del Pla integral de protecció del delta de l'Ebre.

El Consell constata que l'esmentat Pla, d'acord amb el que preveu la disposició addicional desena de la llei objecte de dictamen:

«[...] El Pla tindrà, doncs, uns continguts plurals que, girant entorn de l'aigua i la millora de la seva qualitat, s'adreçarà a garantir les funcions ecològiques del riu, del delta i de l'ecosistema marí pròxim i a fixar un cabal addicional per atendre les necessitats mediambientals, a establir un model agronòmic sostenible orientat a l'estalvi d'aigua en les concessions actualment existents; a evitar la regressió del delta; a considerar l'estat qualitatiu i quantitatiu dels ecosistemes (espècies piscícoles, aqüicultura així com fauna i flora específica); a efectuar el seguiment i correcció de la contaminació de l'aigua, etc.[...].»

Seguidament, afirma que:

«[...] tots aquests objectius s'insereixen principalment en diferents títols competencials de l'Estat però també de la Generalitat. S'han de respectar tots, i, alhora, és necessari que s'exerceixin de tal forma que l'exercici d'una facultat que correspongui a un d'aquests ens no perjudiqui o impedeixi o menystingui l'exercici de les competències que corresponguin a l'altre. Aquest exercici coordinat de les competències resulta indispensable quan sobre un mateix espai físic, o sobre un mateix bé —l'aigua de l'Ebre en aquest cas— la Constitució i l'Estatut d'autonomia permeten l'exercici de diverses competències.»

I, tot seguit, enumera quines són les competències estatals i les de la Generalitat que es veuen implicades en els objectius del Pla integral del delta de l'Ebre. En aquest sentit el Dictamen afirma:

«[...] Per part de l'Estat, les competències implicades són les següents:

»1) En primer lloc, com és obvi, l'establerta a l'art. 149.1.22 CE, relativa a "La legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics si les aigües passen per més d'una Comunitat Autònoma". Essent l'Ebre un riu que corre per diverses comunitats autònomes, l'atribució a l'Estat de la competència sobre l'ordenació dels recursos i aprofitaments de les seves aigües obvia qualsevol comentari.

»La previsió d'un Pla integral de protecció del delta de l'Ebre com el que ens ocupa correspon a l'Estat a l'empara de l'art. 149.1.22 CE que, com s'examinarà més endavant, és el títol prevalent aplicable a aquesta matèria.

»2) Els cabals de l'Ebre incideixen, lògicament, en el delta, "la falca salina" i la seva possible regressió així com en l'ecosistema marí pròxim i en la zona maritimoterrestre i en la ribera del mar.

»Si bé és cert que la titularitat del domini públic —referit ara a la zona maritimoterrestre— no és en si mateixa un criteri de delimitació competencial, l'art. 132 CE atribueix a l'Estat el domini públic natural i, amb aquest, l'atribució de les mesures de protecció necessàries per assegurar la integritat d'aquesta titularitat, i així ja ho va establir el Tribunal Constitucional en la Sentència 227/1988 (FJ 18) en relació amb les aigües continentals, tot afegint la Sentència 149/1991, de 4 de juliol, sobre la Llei de costes que el mandat constitucional quedaria burlat si "*el legislador obrase de modo tal que, aun reteniendo fi-*

sicamente en el dominio público del Estado la zona marítimo terrestre, tolerase que su naturaleza y sus características fueran destruidas o alteradas”.

»Vetllar per la protecció de la zona domini públic marítimoterrestre de la desembocadura de l'Ebre és, doncs, una altra de les funcions que pertoquen a l'Estat a l'empara de l'art. 132 CE.

»3) Així mateix, la legislació bàsica sobre protecció del medi ambient (art. 149.1.23 CE) és un altre dels títols competencials de l'Estat en un Pla que té com a finalitat *“el mantenimiento de las especiales condiciones ecológicas del Delta del Ebro”* (disposició addicional 10.1). Competència, però, que podrà exercir, sens perjudici de la que correspon a la Generalitat en relació amb l'ordenació del territori, espais naturals protegits i protecció addicional del medi ambient. El Tribunal Constitucional en la seva Sentència 227/1988, sobre la Llei d'aigües (FJ 20 lletra e) així ho ha deixat establert.

»4) Les bases i la coordinació de la planificació general de l'economia (art. 149.1.13 CE) és un altre dels títols que la jurisprudència constitucional invoca a favor de l'Estat en matèria d'aigües:

“El agua —ha dit la STC 227/1988— constituye un recurso de vital importancia, imprescindible además para la realización de múltiples actividades económicas. Por esta razón, la ordenación de los recursos hidráulicos, donde quiera que se hallen, no puede sustraerse a las competencias que el Estado ha de ejercer para establecer las bases y la coordinación de la planificación general de la actividad económica en virtud de lo dispuesto en el artículo 149.1.13 de la Constitución.”

»Aquesta competència estatal no atreu cap a l'Estat tota l'activitat planificadora, sinó només la fixació de les bases i la coordinació de la planificació que re-

caigui sobre àmbits aliens a la competència estatal sempre que afecti de manera directa l'ordenació de l'activitat econòmica. Sobre la base d'aquesta competència estatal de coordinació econòmica, la mateixa Sentència 227/1988 considera conforme a la Constitució l'art. 38.6 de la Llei d'aigües (actual art. 40.6 RDL 1/2001), que atorga a l'Estat l'aprovació dels plans hidrològics, àdhuc referents a conques intracomunitàries.»

Pel que fa a les competències de la Generalitat, i a banda d'altres competències que poden tenir una connexió no tan directa (turisme, o les obres públiques que no tinguin qualificació legal d'interès general) els títols competencials implicats són els següents:

«[...] 1. L'ordenació del territori i del litoral (art. 9.9 EAC).

»2. Pesca en aigües interiors, cria i recollida de mariscs, aqüicultura, i pesca fluvial i lacustre (art. 9.17 EAC).

»3. Protecció del medi ambient en el marc de la legislació bàsica de l'Estat i normes addicionals de protecció (art. 10.6 EAC).

»4. Espais naturals protegits (art. 9.10 EAC).

»5. Investigació (art. 9.7 EAC).

»6. Transports terrestres i fluvials (art. 9.15 EAC).

»7. Agricultura d'acord amb les bases i l'ordenació de l'activitat econòmica general (art. 12.4 EAC).»

Seguidament, el Consell constata que en ús d'aquesta competència la Generalitat ha dictat múltiples disposicions o actes administratius que afecten, específicament, el delta de l'Ebre i que cap dels apartats de la disposició addicional desena de la Llei no permet afirmar que el Pla integral del delta de l'Ebre impedeixi a la Generalitat d'adoptar les disposicions o resolucions que cregui con-

venient de dictar en ús de les seves competències sobre espais naturals protegits, agricultura, pesca fluvial...

També assenyala el Dictamen, que:

«[...] 2. La concurrència sobre un mateix espai físic o un recurs natural de diverses competències de l'Estat o de la Generalitat no vol dir que, encara que la competència d'un d'aquests ens pugui considerar-se prevalent a determinats efectes (per exemple als de la planificació) les competències de l'altre ens hagin de quedar pertorbades o anorreades per l'exercici de les primeres.»

I per refrendar aquesta afirmació cita les STC 227/1988, de 21 de novembre (FJ 2001) i 118/1998, de 4 de juny (FJ 12) que imposen en aquests casos la coordinació i cooperació entre les administracions públiques implicades mitjançant la creació d'instruments que permetin articular la seva actuació sense alterar la titularitat i l'exercici de les competències pròpies dels ens en relació, i acaba per concloure que:

«[...] l'apartat 2 de la disposició addicional desena de la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional, és una resposta innovadora a aquesta necessitat de col·laboració que imposa la realitat de la concurrència d'actuacions de dues administracions en un mateix espai físic o bé natural (o més precisament, de tres administracions, ja que els ens locals de la zona també són cridats a integrar-se en l'organització planificadora), amb un suport sòlid en la doctrina constitucional a la qual acabem de fer referència. Ja hem vist que el Tribunal Constitucional no prejutja quines han de ser les tècniques que cal emprar però n'assenyala dues que si bé no són les utilitzades per aquesta disposició desena hi tenen molta semblança: “[...] dando entrada a representantes o comisionados de las Comunidades Autónomas en los órga-

nos del Estado, ya integrando a las Comunidades Autónomas en el curso de procedimientos públicos que ejecuten la legislación estatal.”

»En el cas que examinem, es crearà per a la redacció del Pla integral de protecció del Delta de l'Ebre i l'execució i la coordinació de les seves actuacions, “[...] una organizació *presidida por la Generalitat de Catalunya, e integrada por todas las Administraciones y entidades con competencias e intereses en el Delta del Ebro; Ministerio de Medio Ambiente, Generalitat de Catalunya, Entes locales de la zona, así como de los usuarios y organizaciones sociales*”.

»Aquesta “organització”, la formulació jurídica de la qual la Llei deixa oberta com també el seu caràcter (estatal o comunitari) però, en tot cas, *presidida per la Generalitat*, no solament redactarà el Pla sinó que executarà les actuacions que el mateix Pla preveu (ja que el Pla no s'esgota en la seva confecció sinó que preveu unes actuacions ulteriors com són, per exemple, el *seguiment i el control dels indicadors mediambientals* a què fa referència l'apartat 1, lletra g) que han de considerar la falca salina, la subsidència i *regressió del Delta*, l'eutrofització de les aigües, els ecosistemes (espècies piscícoles, aqüicultura, avifauna, flora específica, etc.), i la *coordinació de les actuacions*, que hauran de dur a terme les diferents administracions implicades (local, autonòmica i estatal) ja que seran aquestes les que hauran d'executar les mesures adequades en funció dels perills que detectin els esmentats «indicadors», segons es desprèn de l'apartat 5 de la repetida disposició addicional desena:

«*Si como consecuencia del seguimiento de los indicadores ambientales definidos en el punto g) del apartado 1 anterior se detectara alguna situación de riesgo para*

el ecosistema del Delta del Ebro se adoptarán las medidas preventivas y correctoras *necesarias por parte de las administraciones competentes*”.

»En definitiva, “l’organització” a què fa referència el número 2 de la disposició addicional desena és una fórmula tècnica de coordinació o coparticipació de diferents administracions que concorren sobre un mateix espai o objecte, *no assajada fins ara* i que al nostre judici no és inconstitucional, ans al contrari, sembla donar resposta a les reiterades apel·lacions del Tribunal Constitucional al “[...] *establecimiento de mecanismos de cooperación que permitan la necesaria coordinación y cooperación entre las Administraciones Públicas*” (STC 166/2000, abans esmentada).»

A més, el Consell considera que:

«[...] les accions concretes per prevenir o corregir els riscos o mals que detectin els «indicadors mediambientals» a què fa referència la lletra *g* de l’apartat 1 de la repetida disposició addicional desena les portaran a terme, com hem vist, les “administracions competents”, amb la qual cosa resten salvades les competències de cadascuna d’elles [...]»

I que:

«[...] la coordinació que preveu l’article que comentem compleix els estàndards constitucionals ja que no ha de suposar “una sostracció o menysteniment a les entitats que li són sotmeses, ans al contrari, pressuposa, lògicament, la titularitat de les competències en favor de l’entitat coordinada”, com va dir la Sentència 27/1987, de 27 de febrer. Potser l’únic element diferencial de la fórmula emprada rau en el fet que, habitualment, qui “coordina” és l’Estat (art. 149.1.13; 149.1.16, etc.) i en la Llei que dictaminem la coordinació la fa una “organització” de composició plural —Estat, Generalitat de Catalunya, ens

locals de la zona— presidida per la Generalitat de Catalunya.»

Finalment, el Dictamen afirma que sense contradir el que preveu la STC 161/1996, de 7 d’octubre, per la qual es van declarar inconstitucionals i nuls els art. 35.2, i 38, apartats 1 i 2 de la Llei 17/1987, de 13 de juliol, reguladora de l’Administració hidràulica de Catalunya (FJ 5) «la disposició addicional desena, apartat 2 de la Llei del Pla hidrològic nacional *afegeix un altre mecanisme* —a més de la participació en la Confederació Hidrogràfica de l’Ebre— amb participació de la Generalitat i dels ens locals de la zona per incidir en els interessos afectats per l’administració de les aigües en el delta de l’Ebre, amb funcions no solament *planificadoras* (sens perjudici que l’aprovació final la faci el Govern de l’Estat) *sinó coordinadores* de les diferents actuacions que es portin a terme.

«La norma que comentem, doncs, no restringeix les competències de la Generalitat de Catalunya sinó que les complementa en la forma indicada.»

Fonament V

En aquest apartat el Dictamen examina l’adequació a l’ordre competencial de l’apartat 4 de la disposició addicional desena que preveu que l’aprovació del Pla correspon al Govern de l’Estat. Per tal de resoldre la qüestió, el Consell considera necessari recórrer als criteris jurisprudencials per determinar quan s’invoquen diversos títols competencials, estatals o autonòmics, quin és el més adequat o prevalent. En aquest sentit, esmenta les STC 87/1987 (FJ 2); 69/1988 (FJ 4) i 213/1980, que estableixen la prevalença de la regla competencial més específica sobre la més genèrica tot i que el mateix Tribunal reconeix que «a aquest criteri no se li pot donar

un valor absolut, i les STC 69/1988 (FJ 2); 153/1989 (FJ 5), que fan referència a la necessitat de recórrer a criteris objectius com són el «*carácter, sentido y finalidad de las disposiciones traídas al conflicto, es decir, el contenido del precepto controvertido*». Tot seguit, el Dictamen constata que «El caràcter, el sentit, la finalitat i el contingut del precepte que examinem (disposició addicional desena del Pla hidrològic nacional) és fonamentalment el d'una norma sobre aigües que corren per més d'una comunitat autònoma i la seva incidència sobre una part del territori de Catalunya (art. 149.1.22 CE) a part d'altres títols estatals també implicats com hem vist abans, art. 149.1.13 i 149.1.23 CE. Així mateix el Pla haurà de tenir per objecte la defensa i protecció de la zona maritimoterrestre (art. 132.1 CE) singularment pel *que fa a la possible regressió del Delta*.

«D'altra banda, no es pot oblidar que actualment la competència sobre aigües s'estén no solament als recursos i als seus aprofitaments pròpiament dits sinó també a tot allò que té per objecte aconseguir el "*bon estat de les masses d'aigua*" com avui estableix l'art. 40.1 RDL 1/2001 (anterior art. 38.1 de la Llei d'aigües), que coincideix amb la Directiva comunitària 2000/60/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 23 d'octubre de 2000, "per la qual s'estableix un marc comunitari d'actuació en l'àmbit de la política d'aigües". El Llibre blanc de l'aigua a Espanya (*Documento de síntesis*, Madrid, 4 de diciembre de 1998) indica, precisament, que "*uno de los principales objetivos que persigue la Directiva es que los Estados miembros alcancen lo que se denomina el buen estado de las aguas lo que implica no sólo un buen estado físico-químico de las aguas, sino también ecológico*".»

I conclou: «Doncs bé, la majoria dels extrems que com a mínim haurà de contenir el Pla integral tenen relació amb la *protecció de la qualitat de l'aigua de l'Ebre* i els seus ecosistemes i, per tant, la competència principal exercida en la disposició addicional desena que comentem és la que a l'Estat pertoca sobre aigües que corren per més d'una comunitat autònoma.

»Per consegüent, essent aquesta la competència principal —sense oblidar tampoc com hem vist allò que disposa l'art. 132.2 CE pel que fa a l'eventual regressió del Delta i la protecció de la zona maritimoterrestre— l'aprovació del Pla integral ha de correspondre *al titular d'aquesta competència*, que és l'Estat.»

Finalment, el Dictamen rebutja la possible objecció consistent a afirmar que el Pla integral del delta de l'Ebre no encaixa en cap de les figures generals de planificació o de protecció contingudes en el Reial decret legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'aigües, ni la Llei estatal 4/1989, de 27 de març, sobre conservació dels espais naturals i de la flora i fauna silvestres, i afirma que «d'alguna manera, podria considerar-se aquest Pla integral com un complement del Pla hidrològic de l'Ebre, l'aprovació del qual correspon al Govern (de l'Estat), segons estableix l'art. 40.5 del RDL 1/2001.

»Per altra part, la lletra *a*) del núm. 1 de la disposició addicional desena objecte del nostre Dictamen disposa que:

»«[...] *se definirá* (en el Pla Integral) *un caudal adicional que se aportará con la periodicidad y magnitudes que se establezcan de forma que se asegure la correcta satisfacción de los requerimientos medioambientales de dicho sistema. Los caudales ambientales resultantes se incorporarán al Plan Hidrológico de la cuenca del*

Ebro mediante su correspondiente revisión”.

»Això permet considerar el caràcter complementari del Pla integral de protecció del Delta respecte del Pla hidrològic de la conca de l'Ebre i, alhora, que no tindria sentit que no fos el mateix òrgan que l'ha aprovat el que aprovés l'esmentat *caudal adicional* per satisfer els requeriments mediambientals del sistema, si precisament aquests cabals ambientals s'han d'incorporar al Pla hidrològic de l'Ebre mitjançant la seva revisió, tal com disposa el precepte a què fem referència.

»D'altra banda, s'ha de recordar que fins i tot els plans hidrològics que afectin conques situades íntegrament a Catalunya, tot i que la seva elaboració correspon a la Generalitat, l'aprovació definitiva correspon al Govern (de l'Estat) d'acord amb l'art. 40.6 del RDL 1/2001 (antic art. 38.6 de la Llei d'aigües), la constitucionalitat de la qual —a l'empara de la competència estatal de coordinació econòmica, art. 149.1.13 CE— declarà la Sentència del Tribunal Constitucional 227/1988, sobre la Llei d'aigües (FJ 20, lletra d).»

Fonament VI

En aquest darrer fonament el Dictamen aborda dues qüestions. D'una banda, el Consell afirma: «Tot el que s'acaba d'indicar no significa que la competència estatal sobre aigües que corren per més d'una comunitat autònoma com és l'Ebre pugui atraure cap a la seva òrbita d'activitat —com deia la mateixa STC 227/1988— qualsevol competència de la Generalitat, pel sol fet que el seu exercici pugui incidir en el desenvolupament de la competència estatal.

»Des d'un punt de vista constitucional, una “incidència” no és un “obsta-

cle” (STC de 16 de novembre de 1981) i per tant l'exercici de les competències de la Generalitat (i àdhuc dels municipis de la zona) sobre l'ordenació del territori i del litoral (art. 9.9 EAC), pesca en aigües interiors, cria i recollida de mariscs, aqüicultura i pesca fluvial i lacustre (art. 9.17 EAC), protecció del medi ambient i normes addicionals de protecció (art. 10.6 EAC), espais naturals protegits (art. 9.10 EAC), investigació (art. 9.7 EAC), transports terrestres i fluvials (art. 9.15 EAC) i agricultura (art. 12.4 EAC) en la mesura que no obstaculitzen o pertorben les que corresponen a l'Estat sobre del domini públic hídic, han de ser respectades per l'Estat amb tota escrupolositat» i recorda la jurisprudència constitucional en relació amb la consecució del difícil equilibri en aquest tema.

Així, recorda que: «Les sentències del Tribunal Constitucional 15/1998, 110/1998 i 166/2000, admeten la constitucionalitat de molts dels preceptes continguts en aquestes lleis, *sempre* que tinguin un objecte diferent a la llei estatal i que l'exercici de les mesures previstes en lleis autonòmiques (que en la major part dels casos es consideren “mesures complementàries de protecció ambiental”) no pertorbi l'exercici de les estatals. En cas contrari les esmentades sentències declaren inconstitucionals i, per tant, nuls, els preceptes autonòmics qüestionats» i acaba conclouent que «la disposició addicional desena, punt 5, no contradiu aquest esquema en remetre a “les administracions competents” l'adopció de les mesures preventives o correctores que pertoquin, naturalment, en funcions de les competències respectives» sens perjudici que «Òbviament, les determinacions concretes que es continguin en el Pla que s'ha d'elaborar i aprovar en el termini d'un any (apartat 3

d'aquesta disposició addicional) hauran de tenir present aquest recíproc respecte de les competències estatals i autonòmiques (i també locals)».

D'altra banda, el Dictamen acaba fent la consideració següent en relació amb la lletra *e* del punt 1 de la disposició addicional desena de la Llei objecte de dictamen: «Si, com sembla, la definició del model agronòmic sostenible s'ha de fer en el marc de la política agrària comunitària amb les mires posades als possibles volums d'aigua a estalviar de les concessions existents, el precepte no planteja problemes de constitucionalitat, sobretot pel seu paral·lelisme amb allò que disposa l'apartat *f* de l'art. 42 del RDL 1/2001 (que assenyala que els Plans hidrològics de conca contindran obligatòriament, entre d'altres determinacions: “[...] *f*) *Las normas básicas sobre mejoras y transformaciones en regadío que aseguren el mejor aprovechamiento del conjunto de los recursos hidráulicos y terrenos disponibles.*” Aquesta mateixa previsió, que ja estava prevista a l'art. 40.*f* de la Llei d'aigües de 1985, va ser impugnada al seu dia i el Tribunal Constitucional, en la tantes vegades citada Sentència 227/1988, va assenyalar que “*En cuanto se trata de una disposición básica, esta previsión encuentra su justificación en el art. 149.1.13 de la Constitución y concordantes de los Estatutos de Autonomía, siempre que las normas a que alude el precepto legal se propongan estrictamente el logro de un mejor y más racional aprovechamiento de las aguas continentales, como recurso económico esencial, y no se extiendan a otras prescripciones sobre política agrícola.*” (FJ 20.*e*)

»Amb aquesta mateixa reserva, considerem que la doctrina abans esmentada

és aplicació a l'apartat *e* del punt 1 de la disposició addicional desena de la Llei que dictaminem, ja que a l'efecte que aquí interessa no semblen gaire diferents els conceptes continguts en ambdós preceptes, la cobertura constitucional dels quals es troba en l'art. 149.1.13 CE, i, a més, la definició d'un “model agronòmic sostenible”, en principi, no suposa l'establiment de prescripcions sobre “política agrícola”, ja que aquella expressió es refereix a un model científicament definit sobre la base d'un conjunt de coneixements teòrics relacionats amb el cultiu de la terra, en aquest cas del delta de l'Ebre. La qüestió, a més, podria inserir-se, sense dificultats en les competències —indistintes— de la Generalitat (art. 9.7 EAC) i de l'Estat (art. 149.1.15 CE) sobre investigació científica i tècnica.»

Vot particular:

Formulat pel conseller Jaume Renyer i Alimbau, que considera contraris a l'ordre competencial els art. 17.7, 19, 21, 22 i la disposició addicional desena de la Llei objecte de dictamen, alhora que afirma que l'art. 16.3 de la mateixa Llei tan sols pot ser considerat constitucional si s'interpreta en els termes expressats en el propi vot particular.

Conclusió:

Atesos els raonaments continguts en els fonaments precedents, opinem que la Llei 10/2001, de 5 de juliol, del Pla hidrològic nacional s'ajusta a l'ordre constitucional i estatutari.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem en el lloc i la data indicats al començament.

Dictamen núm. 223, en relació amb el Dictamen de la Comissió d'Organització i Administració de la Generalitat i Govern Local sobre la proposició de llei de modificació de la Llei 8/1987, de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya.

Sol·licitant:

La Mesa del Parlament de Catalunya, a instància dels grups parlamentaris de Convergència i Unió, Socialistes-Ciutadans pel Canvi, Partit Popular, Esquerra Republicana de Catalunya i Iniciativa per Catalunya-Verds.

Ponent:

Jaume Renyer i Alimbau

Resum de les principals qüestions estudiades

Fonament I

En el primer Fonament del Dictamen, el Consell explica la modificació que la proposició de llei consultada pretén operar sobre l'art. 48 de la Llei 8/1987 de 15 d'abril, municipal i de règim local de Catalunya per tal de donar compliment a «l'Acord sobre un codi de conducta política en relació amb el transfuguisme en les corporacions locals» signat el 7 de juliol de 1998 i adoptat a escala estatal pel Ministeri d'Administracions Públiques i per la pràctica totalitat dels partits polítics amb representació a les Corts Generals. Així mateix, enuncia les finalitats que es pretenen assolir amb la modificació proposada per la norma dictaminada:

«a) Dificultar el transfuguisme en les corporacions locals.

«b) Prohibir que els regidors que abandonin els partits o les agrupacions en les candidatures dels quals van ésser elegits passin al grup mixt.

«c) Crear la figura del regidor "no inscrit" o del regidor "independent". No

queda clar a la Proposició de llei si els regidors "independents o no inscrits" poden formar un grup municipal propi, ja que si bé l'exposició de motius permet aquesta possibilitat, el text del precepte objecte de dictamen no la preveu.

»d) Aconseguir que els regidors no inscrits actuïn en la corporació d'una manera aïllada, i no puguin percebre els recursos econòmics i materials posats a disposició dels grups polítics de la corporació i beneficiar-se'n.

»e) Posterior adequació dels reglaments orgànics municipals a les noves prescripcions de l'art. 48. 5 bis de la Llei 8/1987.»

D'altra banda, i per tal de centrar l'objecte del dictamen, el Consell analitza «el títol competencial que habilita la Generalitat per regular la matèria objecte de la proposició de llei» i exposa quin és el marc normatiu estatal i autonòmic en què s'insereix.

En aquest sentit, el Dictamen fa referència als títols competencials relatius a la matèria de règim local (9.8 EAC i 149.1.18 CE) i a la interpretació que ja va fer d'aquests, entre altres, en el seu Dictamen núm. 88, de 4 de maig de 1985 (FJ III). Concretament, i pel que fa l'àmbit de l'organització municipal, en què incideix la modificació proposada per la proposició de llei dictaminada, el Consell fa referència a l'art. 20, apartats 2 i 3 de la LBRL i a la STC 214/1989, de 21 de desembre (FJ 6 S) que resol el recurs d'inconstitucionalitat contra la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local (LBRL, d'ara endavant), i conclou afirmant:

«En definitiva i en allò que es refereix a l'organització municipal, l'ordre constitucional de distribució de competències permet reconèixer tres àmbits normatius: la legislació bàsica estatal (art. 19 a 24 LRBRL); la legislació de desplegament de la Generalitat (art. 45 a 62 LMRLC) i la potestat reglamentària dels municipis, inherent a l'autonomia que la Constitució els garanteix en l'art. 140 CE i que es tradueix en els diferents reglaments orgànics de les corporacions locals de Catalunya.

»Una altra qüestió estretament lligada amb la matèria objecte de dictamen que es veuria afectada per les modificacions introduïdes en l'organització dels grups municipals i que s'estudiarà amb més detall més endavant, és l'estatut dels membres de les corporacions locals. Com en l'esquema normatiu anterior, cal tenir present en aquest aspecte la normativa estatal bàsica aplicable a la matèria (art. 73 a 78 LRBRL), la normativa catalana sobre l'estatut dels membres de les corporacions locals (art. 147 a 155 LMRLC) i el que addicionalment puguin establir els reglaments orgànics municipals. A aquest conjunt normatiu cal afegir les prescripcions de la Carta europea d'autonomia local, de 15 d'octubre de 1985, sobre les condicions de l'exercici de la responsabilitat a nivell local (art. 7).»

Fonament II

En aquest fonament es fa referència a tres qüestions en les quals incideix el text de la proposició de llei i que cal abordar abans d'entrar en l'anàlisi concreta del text de la proposició de llei.

En primer lloc, el Dictamen fa referència al dret fonamental de l'art. 23.2 i l'exercici del càrrec representatiu en relació amb els partits polítics.

«Aquest dret (23.2.CE) constitueix una garantia del dret de participació política dels ciutadans previst a l'apartat 1 del mateix precepte constitucional, [...] tots dos són una manifestació del dret de participació política en un Estat democràtic, consagrat a l'art. 1 CE i [...] una forma essencial de l'exercici de la sobirania pel conjunt de ciutadans.» (STC 38/1999, de 22 de març; FJ2, 5/1983; 10/1983; 23/1984; 32/1985; 149/1988; 71/1989; 212/1993; 295/1994; 44/1995; 38/1999; 107/2001; 203/2001).

[...]

«En definitiva, qui deté la titularitat d'aquest dret fonamental de l'article 23.2 CE, i per tant del mandat representatiu, són els propis ciutadans, "*primero como candidatos a un cargo representativo y luego como titulares de dicho cargo*" (SSR 30/1993, de 25 de gener, FJ 6 36/1990, d'1 de març FJ 7).

»Pel que fa la funció que compleixen els partits polítics respecte al dret de participació política dels ciutadans [...] es pot concloure (a la vista del FJ 4 de les STC 5/1983 de 4 de febrer i 10/1983 de 21 de febrer) que els electes, un cop escollits, representen tot el cos electoral i no només a qui els han votat i són titulars d'una funció pública representativa a la qual no poden posar fi decisions adoptades per les entitats polítiques que, a través de les seves candidatures, han permès la seva elecció.

»Quant a les notes distintives del dret fonamental previst a l'art. 23.3 CE [...]» el Tribunal Constitucional ha declarat que comprèn també el dret a romandre en condicions d'igualtat i amb els requisits que assenyalin les lleis (SR 5/1983, de 4 de febrer, STC 10/1983; 16/1983; 20/1983; 185/1983, entre d'altres).

«El dret fonamental a romandre en els càrrecs representatius és un dret de configuració legal i aquesta configuració comprèn la legislació catalana a la qual correspon regular i ordenar els drets i atribucions dels càrrecs locals i en segon terme els reglaments A la vista del que diu l'exposició de motius, i davant el silenci que sobre això manté l'article únic de la proposició de llei dictaminada que modifica l'art. 48 LMRLC, entenem que es podria vulnerar el principi de seguretat jurídica (art. 9.3 CE) respecte a les conseqüències que per als regidors "no adscrits" té la prohibició d'integrar-se en el grup mixt, ja que tal com està configurada la proposició de llei s'hauria de concretar, com a mínim, quin és l'estatut d'aquestes electes locals o quins són els drets o facultats que es veurien afectats per la mesura adoptada, amb més raó, tractant-se de l'exercici d'un dret fonamental com el de l'article 23.2 CE.

[...]

Orgànics Municipals que la complementen» (sens perjudici de la legislació bàsica estatal).

«[...] els dos límits principals amb què es trobaria el legislador autonòmic serien respectar el principi d'igualtat entre els representants i respectar la naturalesa essencial de la funció de representació (STC 10/83, de 21 de febrer, FJ 2 i 4 i 15/1992, de 10 de febrer, FJ 4).

»En allò que es refereix al límit lligat amb la funció de representació inherent al desenvolupament del càrrec públic, cal indicar que tindrien rellevància constitucional les vulneracions dels drets i facultats atribuïts al representat que pertanyin al nucli de la seva funció.»

En un segon moment, el dictamen aborda l'estudi de l'estatut dels regidors locals i, en aquest sentit, afirma que

aquest «està configurat per un feix de drets i obligacions que, amb caràcter de mínim i de forma uniforme, estableix la LBRL» (art. 73 a 78) i que complementa la Llei 8/1987 municipal i de reforma local de Catalunya (art. 147 a 155).

«[...] els drets i facultats que el legislador (legislador bàsic estatal i legislador autonòmic) atribueix als membres de les corporacions locals s'integren en l'estatut del càrrec i fan possible i efectiu l'exercici de la funció de representació. D'aquesta manera, la restricció il·legítima d'algun d'aquests drets i facultats pot arribar a vulnerar l'exercici del dret fonamental de l'art. 23.2 CE quan afecti el nucli de la funció representativa municipal. De fet, l'art. 7.1 de la Carta europea d'autonomia local diu expressament que "L'Estatut dels representants locals ha d'assegurar el lliure exercici del seu mandat".»

Sobre aquest estatus legal dels càrrecs electes, el Dictamen recorda la doctrina constitucional fixada en el FJ 2 de la STC 38/1999, de 22 de març, i conclou que aquest, d'acord amb la normativa autonòmica i estatal, comprèn, pel que fa als regidors locals, els drets i facultats següents:

«— El dret a assistir a totes les sessions del ple i a les comissions de què formen part (art. 150.1 LMRLC).

»— El dret a vot en el ple i en les comissions de què formen part —i, correlativament el dret a l'abstenció—, així com a intervenir també en els debats (art. 150.2 LMRLC i 46.2.d) LRBLR). Altres drets que s'exerceixen en el si del ple serien: el dret a formular precís i preguntes relatius a l'actuació o als propòsits d'actuació dels òrgans de govern de la corporació (art.102.1 LMRLC) i a presentar propostes de resolució per a debat i votació a través dels grups o d'un mínim de tres membres de la corpora-

ció, en el cas que s'hagin constituït grups, o en el cas contrari, individualment (art. 103.1 LMRLC); el dret a participar en l'elecció de l'alcalde (art. 19.2 LRBRL) i en la votació de la moció de censura i de la qüestió de confiança (art. 22.3 LRBRL; 50.3 LMRLC); el dret a controlar i fiscalitzar, a través del ple, l'actuació dels òrgans de govern (art. 22.2.a LRBRL i 50.2.a LMRLC).

»— El dret a percebre les retribucions per l'exercici del seu càrrec pel temps de dedicació efectiva, distingint-se els supòsits de dedicació exclusiva o parcial; el dret a rebre assistències per la concurrència efectiva a les sessions dels òrgans col·legiats de la corporació de què formen part. Igualment, i dins dels drets de tipus econòmic, tots els membres de la corporació, fins i tot els que es troben en règim de dedicació exclusiva, tenen dret a rebre indemnitzacions per les despeses ocasionades en l'exercici del càrrec en la quantia i condicions que acorda el ple de la corporació (art. 75 LRBRL, art. 151 LMRLC i art. 7.2 Carta europea d'autonomia local).

»— El dret a rebre la informació necessària per al desenvolupament del seu càrrec, la qual cosa inclou el dret a obtenir de l'alcalde tots els antecedents, les dades o les informacions que són en poder de la corporació i són necessaris per al desenvolupament de llur funció; a rebre informació de manera directa pels serveis de la corporació quan els regidors exerceixin funcions delegades i la informació es refereixi a assumptes propis de llur responsabilitat o en el cas que es tracti d'assumptes inclosos en l'ordre del dia de les sessions dels òrgans col·legiats dels quals són membres. Així, tenen dret a disposar de la documentació íntegra dels assumptes inclosos en l'ordre del dia que hagi de servir de base per al debat en el ple i, si escau, votació, a

partir de la recepció de la convocatòria, en la secretaria de la corporació (art. 46.2.b LRBRL i 95.b LMRLC). A l'últim, els membres de les corporacions locals poden sol·licitar qualssevol altra informació que necessitin, la denegació de la qual ha de ser motivada i només pot fonamentar-se en motius taxats (art. 77 LRBRL i 149 LMRLC).

»— El dret a l'exercici de determinades funcions delegades per l'alcalde quan formin part de la Comissió de Govern o en el cas de delegacions especials per a tasques específiques (art. 23.4 LRBRL).

»— El dret a accedir als mitjans materials necessaris de suport per al compliment adequat de llurs funcions. Correspon a cada corporació, en la mesura de les seves possibilitats, dotar els seus membres dels mitjans indispensables. El ple de la corporació ha de determinar aquests mitjans i llurs condicions d'utilització (art. 155 LMRLC).

»— El dret als honors, prerrogatives i distincions propis del càrrec (art. 73 LRBRL i art. 154 LMRLC).

»Cal indicar que si bé alguns dels drets esmentats són fixats de forma definitiva pel ple municipal, una vegada aquest els concreta, corresponen per igual a tots els regidors, independentment de les seves circumstàncies. Aquest seria el cas, per exemple, del dret a les remuneracions econòmiques (que dependran de la dedicació dels regidors) o del dret a les assistències per la concurrència als òrgans col·legiats i a les indemnitzacions.»

Finalment, el Consell examina la regulació actualment vigent en matèria de grups polítics municipals, fent especial referència a la configuració i composició que tenen en la normativa catalana:

«En aquest sentit, i atès el que estableix l'art. 73.3 LRBRL, es pot dir que la

constituïció de grups polítics en la corporació respondria simplement a un criteri intern d'actuació que pretén un millor i més operatiu funcionament d'aquesta. Les previsions bàsiques estatals sobre els grups polítics més que imposar una organització municipal concreta, el que fan és garantir que es respecti el dret de tots els grups polítics, quan existeixin, a formar part de les activitats institucionals de la corporació i, més concretament, dels seus òrgans complementaris. El fet que els legisladors autonòmics hagin optat de forma generalitzada per aquest model organitzatiu no és sinó una conseqüència lògica de la relació que en el nostre sistema electoral existeix entre els electes locals i les formacions polítiques, coalicions i agrupacions electorals en la llista de les quals s'han presentat els regidors a les eleccions.»

»Això no obsta perquè un cop constituïts aquests grups polítics en les corporacions municipals, els drets de participació política s'hagin d'entendre atribuïts als regidors que els integren en el seu conjunt i no a les formacions polítiques o electorals en les llistes de les quals han estat elegits. Aquest model d'organització en grups polítics com una opció del legislador català en el context de les previsions de la Llei de bases també es preveu en la doctrina constitucional.

»En exercici de l'esmentada llibertat de configuració d'aquesta figura dels grups polítics, l'art. 48 LMRLC no preveu un mínim de regidors per poder formar un grup municipal en els municipis de més de 20.000 habitants, a diferència d'altres comunitats autònomes com Canàries [...].

»D'aquesta manera, a Catalunya, actualment i d'acord amb la normativa que acabem de comentar, els electes de les candidatures que només han obtin-

gut un únic representant tenen el dret a constituir-se en grup municipal. Així mateix, en la línia de flexibilitat i realisme de la normativa exposada, si el ple de l'ajuntament ho accepta, es pot crear més d'un grup municipal a partir de la mateixa llista electoral (48.2 LMRLC), però només els regidors d'una mateixa llista poden constituir grup (evitant així grups amb electes procedent de diverses llistes (48.3 LMRLC). A l'últim, els regidors que no desitgin integrar-se en el grup o grups que sorgeixin de la llista electoral per la qual han concorregut a les eleccions i no presentin a l'alcaldia la declaració signada expressant el grup municipal al qual desitgen ser adscrits, automàticament queden incorporats al grup mixt (art. 48.4 i 5 LMRLC).

»Per la importància que tenen a l'hora de participar en les activitats de l'ajuntament, la LMRLC preveu expressament que el grup mixt participi en aquestes de forma *anàloga* als altres grups i que tots ells disposin dels mitjans necessaris per poder portar a terme llurs tasques institucionals (art. 48.6 LMRLC). Es pot concloure, doncs, que tal com està actualment configurada l'organització municipal en la LMRLC, el legislador autonòmic estableix l'adscripció obligatòria dels regidors en algun grup municipal i que tots aquests grups, incloent-hi el grup mixt, participen en les activitats de l'ajuntament de forma *anàloga*.

»A la vista del que s'ha exposat i atès que el model d'organització del treball en les corporacions municipals catalanes de més de 20.000 habitants és la constituïció de grups polítics a partir de l'agrupació dels electes locals, es destaquen alguns aspectes de l'actuació corporativa d'aquests grups. Així, cal recordar que per tal de fer operatiu l'esmentat model d'organització corporativa, el Tribunal

Constitucional atribueix la titularitat d'alguns drets de participació política als grups municipals; aquest seria el cas del dret a participar en les comissions informatives o en els òrgans complementaris de l'ajuntament (art. 20.1.c LRRL), com també del dret a percebre subvencions per facilitar el seu funcionament institucional (art. 48.6 LMRLC). En aquest sentit, i pel que fa a la seva titularitat, en la Sentència 30/1993, de 25 de gener, fonament jurídic 6, es conclou:

«*Sentado esto, la titularidad del derecho a participar en un órgano interno de funcionamiento del Ayuntamiento corresponderá a los Concejales o, en su caso, a los grupos políticos que éstos integran y que ellos mismos constituyen (STC 36/1990, fundamento jurídico 1) pero no como sostiene el recurrente en amparo, a las formaciones políticas en cuyas listas aquéllos han sido elegidos.*»

»Quant a la forma d'exercici d'aquests drets, el Tribunal considera que corresponen als grups polítics com agrupacions de regidors; que són drets que es poden temperar de forma proporcional en funció del caràcter més o menys nombrós dels grups i que, en definitiva, no es prediquen de cadascun dels regidors que integren un grup sinó del grup municipal en el seu conjunt. En el cas contrari, no tindria sentit un model d'organització basat en la constitució de grups polítics (STC 214/1990, de 20 de desembre, FJ 6 i STC 30/1993, de 25 de gener, FJ 6).»

Fonament III

En aquest fonament el Dictamen examina les qüestions que planteja el text de la norma sotmesa a consulta. Concretament, es plantegen les qüestions següents:

«a) si en el marc de les seves competències estatutàries el legislador català pot adoptar una previsió d'aquest tipus i b) si la previsió en concret és conforme al dret fonamental que conté l'article 23.2 CE.

»a) Pel que fa a la primera qüestió, ja s'ha indicat que el legislador català, en el marc de les bases estatals, pot configurar el funcionament intern de l'actuació de les corporacions locals, de manera que pot establir, com en el cas que ens ocupa, una excepció legal a l'obligació dels regidors d'adscriure's a un determinat grup municipal. Igualment, també té potestat per configurar l'estatut dels electes locals de conformitat amb el mínim bàsic comú i el contingut essencial del dret fonamental de l'article 23.2 CE, d'acord amb l'anàlisi que d'aquest contingut essencial s'ha fet en aquest Dictamen.

»b) Pel que fa a la previsió adoptada per la proposició de llei, es crea la figura del regidor "no adscrit", que no podrà integrar-se en el grup municipal mixt si abandona el grup format per la candidatura per la qual es va presentar a les eleccions locals. Aquesta previsió legal, que implica un tracte diferenciat per al regidor que presenti aquesta circumstància, per ser considerada constitucional, ha de respectar els dos límits constitucionals que s'han indicat en el fonament II del Dictamen: la preservació del principi d'igualtat en l'exercici del càrrec públic i el respecte a l'estatus legal mínim que permet desenvolupar les funcions inherents al càrrec representatiu.

»Quant al principi d'igualtat, és admissible un tracte diferencial sempre que els supòsits de fet de partida siguin també diferents i sempre que la diferenciació estigui justificada, sigui raonable i proporcional i no s'estableixi *ad casum* per a un individu en concret sinó de

forma genèrica i en l'àmbit legislatiu. En el cas que ens ocupa, es pot dir que el regidor "no adscrit" presenta una situació diferenciada dels altres, ja que el seu comportament individual difereix del comportament dels altres representants locals. En aquest sentit, la decisió que adopta el regidor d'abandonar voluntàriament el seu grup d'origen durant el mandat és una decisió d'indubtable transcendència per les conseqüències que pot tenir en el si d'un òrgan representatiu com és la corporació municipal i li comporta una diferència fàctica amb els altres regidors que pot fonamentar un tracte desigual. A més, des d'un punt de vista social, i com ha reconegut el Tribunal Constitucional, aquesta pràctica del "*transfuguismo político*" provoca, en general, un rebuig de l'opinió ciutadana (STC 44/1995, de 13 de febrer, FJ 6).

»La diferència de tracte entre uns i altres és a més proporcionada en la mesura que respecta el nucli essencial que configura l'estatut del regidor i no el priva de l'exercici de cap de les facultats inherents a l'esmentat estatut. Aquesta diferència, doncs, tindria com a legítima finalitat evitar la pràctica del transfugisme amb vista a assolir una major estabilitat en el si de la corporació i a protegir la representativitat política derivada dels resultats electorals.

»Quant a l'altre límit al qual ha d'atendre el legislador català consistent a respectar el contingut essencial del dret fonamental a romandre i a exercir els càrrecs públics que estableix l'art. 23.2 CE, qualsevol mesura que s'adopti que comporti que l'electe local "[...] *sea privado de sus derechos individuales y de participación en la Cámara, como representante que es de los ciudadanos*" (STC 44/1995, de 13 de febrer, FJ 4), s'hauria de reputar inconstitucional. Això signi-

fica que pel que fa als regidors "no adscrits", aquests han de poder exercir tots els drets individuals que li reconeix el seu estatut legal, tal i com s'han descrit en el fonament II d'aquest dictamen. Així, davant el silenci de la norma que es dictamina sobre aquest extrem, i per a una major efectivitat del dret a exercir el càrrec representatiu que conté l'art. 23.2 CE, s'ha d'interpretar que els regidors "no adscrits" gaudiran dels mateixos drets individuals que la resta de regidors per al desenvolupament de les seves funcions de participació institucionals.

»c) En allò que respecta al segon incís de la norma dictaminada, aquest exclou l'aplicació de la figura dels "no adscrits" als casos de candidatures presentades sota la fórmula de coalició electoral, quan algun dels partits polítics que la integren decideixi abandonar-la. Aquesta exclusió té la seva raó de ser en el fet que aquest darrer supòsit no entraria dintre de la definició que del fenomen del transfugisme fa la proposició de llei, perquè l'abandonament del grup no seria a títol individual del regidor sinó del partit polític o de la federació integrants de la coalició electoral. Atès que es tractaria d'un supòsit diferent al que es objecte de regulació per la norma dictaminada i que un tractament diferenciat estaria justificat, no s'observen problemes d'inconstitucionalitat en aquesta exclusió ni tampoc en l'esmena que l'afecta.»

Finalment, el Consell examina el text de l'exposició de motius de la llei dictaminada perquè, malgrat no tenir valor normatiu, és un element interpretatiu important, especialment si com és el cas fa referència als futurs drets individuals dels regidors "no adscrits" respecte dels quals la norma dictaminada no es pronuncia. Sobre aquesta qüestió, el Dictamen conclou el següent:

«A la vista del que diu l'exposició de motius, i davant el silenci que sobre això manté l'article únic de la proposició de llei dictaminada que modifica l'art. 48 LMRLC, entenem que es podria vulnerar el principi de seguretat jurídica (art. 9.3 CE) respecte a les conseqüències que per als regidors "no adscrits" té la prohibició d'integrar-se en el grup mixt, ja que tal com està configurada la proposició de llei s'hauria de concretar, com a mínim, quin és l'estatut d'aquestes electes locals o quins són els drets o facultats que es veurien afectats per la mesura adoptada, amb més raó, tractant-se de l'exercici d'un dret fonamental com el de l'article 23.2 CE.»

Vot particular

Formulat pel Conseller Jaume Renyer i Alimbau perquè discrepa del text del dictamen pel que fa la consideració de les conseqüències que es deriven de la creació de la figura del "regidor no adscrit".

Conclusió:

Atesos els raonaments continguts en els Fonaments precedents, opinem que:

Primera. L'addició de l'apartat 5 bis) a l'art. 48 LMRLC s'ajusta a la Constitució i a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, en el sentit que crea la figura del

regidor "no adscrit" per als regidors que abandonin el grup format per la candidatura per la qual es van presentar a les eleccions locals, interpretada en el sentit que la norma no els priva de l'exercici dels drets individuals, incloent-hi els de caràcter econòmic i de suport material, que l'estatut dels membres de les corporacions locals atorga a tots els regidors, tot d'acord amb el que s'ha exposat en els fonaments II i III d'aquest dictamen.

Segona. En conseqüència amb la conclusió anterior, tot i que no forma part del contingut dispositiu de la norma objecte de dictamen, el redactat de l'exposició de motius de la proposició de llei s'hauria de depurar de les expressions que, en els termes expressats en el fonament III.B) d'aquest Dictamen, es consideren inadequades.

Tercera. Per tal de garantir el principi de seguretat jurídica que ha d'inspirar tota norma, es recomana que el precepte objecte de dictamen incorpori alguna previsió sobre la necessitat de respectar el contingut essencial del dret del regidor "no adscrit" a exercir el seu càrrec públic i, en definitiva, a exercir tots els drets individuals que com a representant local li atorga el seu estatut.

Aquest és el nostre Dictamen, que pronunciem, emetem i signem en el lloc i la data indicats al començament.